گنهکار

مقتصد ستەی

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	::	ګنهګار
ليکوال	::	مقتصد ستړی
کمپوزوونکی	::	خپله ليکوال
د چاپ شمېر	::	(۵۰۰) ټوکه
کال	::	۲۰۱۷م
د چاپ ځای	::	لاهور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوون

د درد د باچا
د کندهارۍ پېغلې
او د وطن د عسکر په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقتصد ستړی او ګنهګار

د شلمي پېړۍ وروستۍ دوې او د یوویشتمي پېړۍ په لومړۍ لسیزه کي د نړۍ خونړۍ پېښه افغان جنګ دی چي ټوله نړۍ یې ولړزوله ، د روس ماتیدل امریکا ته دا موقع په لاس ورکړه چي هغه دې د نړۍ واحد واکمن او بدمعاش هیواد وګرځي ،په دې موده کي چي پر افغانانو او افغان وطن کوم قیامت تېر سو هغه ډېرو لیکوالو د خپل بحث موضوع وګرځوله خو دا هرڅه پخپله لیدل، سهل او زغمل که یو لیکوال پخپله کړي وي او بیا یې هغه ته د قلم ژبه ورکړې وي نو په هغه لیک کي به څومره زور وي ؟

مقتصد ستړی د ژوند په هغه پړاو کي دی چي موږ ورته د مستي ځوانۍ پیل ویلای سو ، که څه هم ما دی د مخ په سترګو لیدلی نه دی یوازي مي ږغ اوریدلی او عکس لیدلی دی خو دومره پوهیږم چي د اتلسو کالو څخه به زیات نه وي د ټولنیزي رسنیو له لاري د ده شاعري یو جهان د ځان کړی دی په دومره کم عمر او مهاجرت کي د یو شي ادراک کول او پر هغه لیک کول که موږ په نظر کي ونیسو او بیا د ده کیسې ته ځیرسو نو هر لوستونکی باید پوه وي چي هغه د کوم معیار لیکوال کیدلی سي ؟

د دې کیسې د هنري ژانر په هکله به خبره وروسته وکړو خو په دې مرحله دا ویل به بې ځایه نه وي چي رښتیا لیدل ، زغمل او لیکل د نن سبا په مطلبي نړۍ کي تر ټولو مشکل کار دی ځکه د رښتیا ویلو انجام ښه نه وي.

تر ډېره وخته دا خبره کېدله چي افغان جنګ د اسلام او کفر جنګ دی ، چا به دې جنګ ته یوه پیمانه ایښوله چا به بله په اصل کي دا جنګ د دوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستو غوایانو جنګ وو ، چې یوازنۍ او یوازنۍ موخه یې پر نړۍ خپل سیاسي ، پوځي او اقتصادي واک تر لاسه کول وو ، د مستو غوایانو سره د دوئ څو نور وړي مطلبي سخوندران هم ګډ سول او پر افغان خاوره یې داسي غوبل جوړ کړی چې د څلورو ملینو څخه زیات افغانانو ژوند له لاسه ورکړی ، پدغومره شمېر افغانان ټپیان او په هم دغومره شمېر له کوره بې کوره سو .
په دې ټول غوبل کي د هر افغان د ژوند کیسه ځان له بیلا بیل مضمون او لیک غواړي خو خپلي کیسې ته د قلم او جرات ژبه ورکول که د ټولو لپاره ناممکن نه وي نو مشکل ضرور دی .
د مقتصد ستړي دا کیسه څه ده ؟ د ژوند د تلخو حقایقو څخه پرده پورته کول ، د خپلي خاوري خاینان په ګوته کول، پردي ګوډاګیان غندل، د افغانانو د قربانیو او بې وزلیو داستان لیکل او تر ټولو مهم هغه افغاني هیت ، مړانه او جرات نړۍ ته ښکاره کول دي چې د دې ټول غوبل وروسته هم افغانانو خپل افغاني او ملي هوډ بایللی نه دی هم دا د دې کیسې ټوله خلاصه ده ، خو د دې کیسې کمال دا دی چې لوستونکي له مړي مخ څخه نیولې تر پایه له ځان سره داسي لاس تړلي بیایي چې بلي خوا ته یې نظر او فکر اوښتی نسي هغه ځکه چې دا ټوله کیسه ربښتونې ده ، بل د لیکوال دا کمال دی چې هغه دومره سوچه، مهینه ا خوږه ژبه کارولې ده چې سړی یې په څکلو نه مړیږي ښه جمله بندي ، مکالمه نګاري ، زور ور پلاټ او تلوسه د دې کیسې هغه ځانګړني دي چې لږ تر لږه په پښتو ادب کي د دې عمر په بل لیکوال کي موندل که ناممکن وي نو مشکل به ضرور وي خو زه چې کوم شي زیات وځورولم هغه ، هغه درد ونه څریکي ، اوښکي او غمونه دي چې پر دې تنکي ځوان تېرسوي او موږ ته یې په هغومره هنر د قلم په ژبه وړاندي کړي دي لکه دا هرڅه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوستونکي پخپله لیدلي او سهیلي دي هم دغه کریدټ د دې ځوان په برخه دی او په راتلونکي کي له ده څخه نور زیاته طمع کېدی سي .
د دې کیسې د ژانر په هکله به دومره ووایم چي دا د یو ژوندي لیکوال خپله کیسه ده ، دې ته ژوند لیک ویل کېدی سي لاکن ژوند لیک د یو چا د ټول ژوند احاطه کوي ، دلته تر اوسه د ژوند ډېر پړاونه تر سره سوي نه دي ځکه دا بشپړه ژوند لیک نسي کېدی .
دویم داستاني اوچرک دی ، اوچرک د هغه انسان کیسې ته ویل کیږي ، چي کار او جنګ کوي او له نورو ژانرو څخه یې یوازینی توپیر دا دی چي په جګړه ، وطن دوستي او حماسه پنځونه کي ګرم زړونه او تودې میني زیږوي خو تر اوسه په پښتو ادب کي په بشپړه توګه د اوچرک د ځانګړنو ټاکنه سوې نه ده ، یوازي دومره چي لیکوال به په هغه کیسه کي پخپله موجود وي او د داستان په ډول به وي او د جنګ سره تړلي خبري به پکي تکراریږي ځکه تر اوسه موږ په پښتو کي په بشپړه توګه د اوچرک داسي مثال نلرو ، یوازي د پښتو د دوو کیسو په اړه ویل کیږی چي دا اوچرک ته ورته دی .
خو زما په اند د مقتصد ستړي دا کیسه د ناولټ په ژانر بشپړه پوره خیژي ځکه خپله کیسه په دومره مقدار په افسانویي انداز د بشپړه پلاټ، کردارونو ، مکالمه نګاري ، جمله بندي او تلوسې سره بیانول د ناولټ تعریف کېدلی سي خو دا هم هیرول نه دي په کار چي د یو ژانر هنري توکي هلته ارزښت لري چي په کیسه کي نور څه نه وي نو لوستونکی د ژانر و ځانګړنو ته به ځیر وي خو یوه کیسه چي د لوستونکي په ذهن او زړه دومره اغیز وکړي چي ګوتي یې د کیسې د پاڼو په اړولو بوختي ، سترګي یې د کیسې له زوره پُرنمي د زړه درزا یې د کیسې د تلوسې او فکر یې د هغه جرات او پیغام سره څنګ په څنګ روان وي نو بیا د ژانر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې ضمني توکو ته د چا پام نه اوړي ، هم دغه ټول توکي د مقتصد په ګنهګار ناولټ کي موجود دي ...
راسی تاسو یې پخپله ولولی چي دې ګنهګار خپلي کیسې ته کوم اندامونه ایښي دي .

په درنښت
ډاکټر لیاقت تابان
۱۶ می ۲۰۱۷ء ګیلاني روغتون کوټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګهنګار باندي به زړه د آسمان چوي

درد چي ترحد سېوا سي نو دردمن او پرهر،پرهر زړه خو به د درد له څړيکو يو څو ګهنګاري چيغي باسي ،يو حساس او وينښ ليکوال ، يو سپېڅلی شاعر او سالم ضمير لرونکی د شعور څښتن چي د تيارو مخالفت ونکړي ، د ټولنيزو ناخوالو او ستونځو په خلاف احتجاج ونکړي او د درد چيغه ټپه نکړي نو به نور څه کوي ...
" ګهنګار " ډېري تاندي هيلي زندۍ کوي ، د خپلو ارمانونو په مرۍ پښه ږدي او په ډېر ورو کوالي د ستړي ژوند په مبارزه ځان ورګډوي ، دردونه په اوښکو مينځي او ژوند ته په ډېر اعتماد سره دا باور ورکوي چي زه ستا د ستړيا قابل يم خو ګوره چي ته را څخه ستړۍ نسې .
د " ګهنګار " په هر رنګ کي د درد رنګ جوت دی د لوستونکي په روح کي وڅڅيږي ، لوستونکي د تلوسې سره مخامخ کول ، يو ښه ګړۍ يې د ماضي نندارې ته په کتلو اړ باسي ځکه چي " ګهنګار " په خپل ماضي هيڅ شرمندګي نلري نه ورپسي ساړه اسويلي کوي ځکه چي د هيلو ډک زړه يې په برخه دی او يو روښان مستقبل ته غوړيدلي تاندي هيلي غېږي ، غېږي ګرځوي ژوند سره په بدترينو ، ستونځمنو ستړو حالاتو کي هم مينه کوي او ژوند خوښوي ...
" ګهنګار " منافقتونه بربنډوي او د واقعيتونو د روښانولو په پلمه د ژوند ازغن بار ته لوڅه شاه ورکوي ، دا رنګ " ګهنګار " د ژوند د تېرولو دا ګهنګاري په ګهنګارو چيغو ورسره قبلوي د ژوندپر پل ، پل ورسره ايږدي ارمان قتلوي او د هيلو پر ايرو د درد څلي دروي د اوښکو په دعاوو د هر ګنهګار روښان سباوون ويادوي ، په تنها کو پښو د شپې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازيتوب په قبرونو کي د هيلو شمعي ولګوي تر ازغن دېوال وړر سي...

"ګهنګار" باندي به زړه د اسمان چوي
ژوند مشال دی، بنه به څه کړم، اور دي وا خلم

په درنښت

عصمت الله زهير پښنين

۱۶-۵-۲۰۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې

کېدای سي ددې کتاب (ګنهګار) په لیکلو قلم رنګ راتمام کړي او مرور غوندي د کتابچې ځنډي ته ورغړي، فکر نه کوم دا کتاب هم د لیکلو ارزښت لري یا به یې څوک په آرام زړه ولولي، داسي کوم څه دي چي په لیکلو یې قلم تمام او مروریږي ،داسي کوم څه دي چي زه یې په لیکلو کښېي زړه نا زړه یم او نشم کولای ستاسو تر غوږونو پوري یې در ورسوم؟

یه رښتیا کولای سم ووایم ژوند د یو وحشتناک ځنګل مزل دی ګام په ګام د داړونکي ځناورو، د اوبو په نیستۍ ، د تیارو په غېږ کښېي د څو رنګه خوځندو سره یو ځای سړې شپې تېرول دي ،لاکن زه څرنګه دا خبر کولای سم د هغو خلکو په مخ کښېي چي د ژوند خوندونه یې ځکلي دي، اصلي خبره به هم دا وي چي زه په ړندو سترګو قضاوت کوم هغه کسان چي په رڼو سترګو د ژوند مزل کوي زما منفي خبري نه راسره مني له هم دې وجي مي قلم مروریږي او نه غواړي زما د ګنهګار ژوند کیسه ولیکي، که چیرته زه ووایم ژوند ښکلی دی لوړي او ژوري لري، خوږې، ترخې، ورځي او شپې لري، ژوند خوندونه او څومره ډېر رنګونه لري ناممکن څوک به یې نه ولولي ، ممکن په لیکلو به یې قلم رنګ راتمام کړي او د کتابچې ځنډي ته به ورغړي.

وخت تر ټولو ښه کره کتونکی دی هغه کولای شي ښه او بد سره بېل او راتلونکي زمانې ته یې د اصلاح لپاره وړاندي کړي .

ددې کتاب تر لیکلو وروسته آرام سوم او د ماضي د درد کیسه مي له زړه او روح څخه پاکه وځنډل سوه ، ما نه غوښتل دا کیسه دي له ما پرته بل څوک هم ولولي کله چي مي دا کیسه د درد د باچا مخي ته کېښوده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ښکې یې را وبهیدې،زما د درد اختیار یې واخیست او هغه کتابچه یې له ځانه سره یووړه چې زما د ماضي کیسه وربانديې لیکل سوې وه او هم دا ده نن یې ستاسو تر لاسونو هم در ورسوله.

مقتصد ستړی
لاهور
۹/۵/۲۰۱۷ سه شنبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ژوند د کیسې لیکلو تلوسه راسره پیدا سوه، ادې ته ورغلم هغې دا مهال په خونه کښې بالښتونه ګنډل زه هم د کړکۍ سره نږدې یوې خواته کښېناستم او پوښتنه مې وکړه:

_ ادې غواړم پوه سوم زه څومره بدبخته وم کله چې دې نړۍ ته راغلم؟

هغې وویل:

_ خدای مه کړه چې ته بدبخته سې ، خو له کومې ورځ چې ته پیدا سوی یې زه ناروغه یم، ډاکترانو ته ځم او راځم، آن تردې چې ستا د پیدایښت په لومړي کال دومره ناروغه سوم چې پلار دې د پاکستان هیواد ته درملني لپاره یوړم .

ومې ویل:

_ولې دلته ډاکتران نه وو ؟

ستن یې په بالښت کښې وټومبله، تاریې مزی کړ غړند یې وویل:

_ نه وو ډاکتران چیرته وو ، په ټول کلي همدا یو بې سواده ډاکتر و و ، چې هر وړ ناروغ ته به یې یو وړ ګولۍ ورکولې.

له شنه چای څخه یې پیاله را ډکه کړه، بالښت ته یې سوربخن پوښ ور واچاوه، ما را ځنګ ته کړ تکیه سوم او ومې ویل:

_ انا به ویل زه کوچی یم دا رښتیا ده؟ که دا رښتیا وي نو ولې کوچی یم؟

یو سوړ اسویلی یې وکیښ، ولاړه سوه، او بالښتونه یې په نیالۍ کتار کړل څه یې نه وویل ما بیا پوښتنه وکړه:

_ ادې ! انا مې ولې کوچی بولي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې ویل:
_ مشر ماما دي په یوه لري پرته سیمه کښې له کوچیانو سره اوسېده، د دوئ کره تللې وم، ناروغه سوم او له هغه سره ډاکټر ته ولاړم ته مي په کیږدۍ کې پرېښودې.
ومې ویل:
_ بیا څه وشول؟
_ زه چي راتلمه را وینښ سوی وې ژړلي دي وو، یوې کوچۍ میرمنې خپلې شیدې درکړي وې.
یو دوه غوړپه تریخ او ګرم چای مي تر ستوني تېر کړ بیا مي پوښتنه وکړه:
_ ادې ! اوس مي هم هغه مور ژوندۍ ده، که زه وغواړم لیدلی یې سم؟؟
ادې د نخودو څو دانې خولې ته واچولې او وې ویل:
_ هم هغه مور دي لا پخوا د کورنۍ تاوتریخوالي له امله ځان په ټوپک وویشت او مړه سوه.
ویش خوارکۍ...
ادې مي مخامخ راته کښېناسته ټیکري ته یې ورپام سو په ختو ککړ دی، لږ یې سره وسرووږو، ور پوه یې کړل خاوري یې باد سوې.
ومې ویل:
_ مقصد زما دوهمه (رضایي) مور کوچۍ وه او په هم دې ډول زه کوچی هم یم، که کوچی یم نو بیا ولي په کیږدۍ کي نه اوسم، میږي او اوښان نه ساتم؟
ادې وخندل او پیاله یې ځان ته ور ډکه کړه، بالښتو ته یې کتل لکه چي سم نه وو، زه د کیسې په لیکلو بوخت سوم، پیالې ته مي ور پام نه و سړه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د ادې تر ټولو ګران زوی وم او په ما هم ډېره ګرانه وه، ما نه غوښتل له کوره دباندې ووځم، او هغه وخت چې د ورځې په اوږدو کې یې ترلاسه کوم، تل یې باید د ادې تر څنګ تېر کړم، مشر ورور به د ځان سره لوبو ته بیولم که کومه ورځ به نه ورسره تلم وهلم به یې، یوه ورځ چې مشر ورور او تر ما کشر ورور راسره وو د تره له ځامنو سره مائیګر مهال مو تر ماښام قضا پوري دهغوئ د کور سره نژدې کاغذ پرانونه الوزول، ماښام ناوخته مې ورونو ته وویل:

راځئ نور به کور ته لاړ شو پلار به راته غصه وي!

زما په خبرو کښې چا چرت هم نه واهه، خپله مخ مې ونیوه او کور ته ولاړم، دوئ هلته پاتې شول، ادې ته مې ډېرې ګیلې وکړې، هغې زما د زړه لپاره دا خبر بیا، بیا تکراروله چې "بلا دې ورباندې وګرځه" ماخستن ناوخته کله چې پلار مې له جومات څخه راغی پوښتنه یې وکړه، زما چې زړه ښه ډک وو، ګیلې مې پیل کړې، پلار مې پر ورونو سخت غصه شو او زه یې په نیمه شپه د هغوئ په راوستلو پسې ولیږلم.

د تره کور مو دومره لرې هم نه دی متل دی چې "په توره شپه کښې هر سړی ډارېږي څوک حال وایي څوک یې نه وایي " زه هم تر هغه ځایه په داسې حال کې چې د خپلو څپلکو له څرپا به هم ډاریدم ورغلم هغوئ مې را وستل، ټوله لار یې سوړتک واهه او له ځانه سره غړمبیدل چې ولې یې په دا نیمه شپه راوستل، سترګې یې له خوبه وې، پښې یې کښنولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې کور ته راغلم پلار مي ورونو ته د يوې شيبې په نيت ور ځنځير کړی تر څو د خپل عمل سزا ووينې، زه هم د باندې ورسره پاتې شوم هر څومره چې مي وژړل چا زما غږ نه اوريده، خدايه څومره زور غواړې چې يو څوک دې بې ګناه ځوروې، له لږ ځنډ وروسته مې خور را ووته سترګې يې را باندې ولګيدې، په خوا پورې يې ونيوم په خپل خيرن او شينبخون پړوني يې زما اوښکې را پاکې کړې، زما په حق کښې يې له مور او پلار څخه ګيلې کولې:

تاسې له خدايه نه ډاريږئ ! ها؟

_ ددې خوارکي څه ګناه وه چې بېچاره مو په نيمه شپه د دوئ په راوستلو پسې وليږو اوس بيا سزا هم ورکوئ.

پلار مې پر سر خپل تڼاکي او ځيږ لاس راتېر کړ، مور مي په نرمو شونډو سره په تنډه باندې ښکل کړم، په خوا پورې يې ونيوم بيا يې په خپل کناويز کميس کښې له ځان سره نيژدې څملولم.

خورکۍ دواړه ورونه په دسترخوان کښېنول، لاسونه يې ورومينځل، ډوډوۍ يې ورکړه، که څه هم د تره کره يې خوړلې وه، بيا يې هم غټې، غټې ګولې له الوګانو څخه پورته کولې، فکر کوم په هم دې چې ولې يې ماځيګر زما خبرې نه منلې، او د تره کره پاتې شول پښيمانه وو، يوه شيبه لا نه وه وتلې چې د مور په مينه او غيږه کښې ارام خوب وړی وم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طالبانو حکومت او د پسرلي موسم دی، ښوونځی پیل شوی، د تره ځامن، د ګاونډیانو کوچنیان، لیري او نژدې ټول ماشومان ښوونځي ته روان وو ، ماښام چې پلار مي له جوماته راغی، ډوډۍ مو لا نه وه راخیستې چې ادې ته یې زما په اړه وریاده کړه:

_ نور باید مقتصد ښوونځي ته ولاړ سي، اوسهار، سهار به یې ور واچوم!

ادې څه نه وویل، خورکۍ ووته د دې لپاره چې ډوډۍ را واخلي، مشر ورور راپسې وخندل او زه یې وډار کړم چې تر دېوال به دې ښوونځي ته ور واچوي او په ما باندي یې ټوکي وهلې، دا وخت زما مشر ورور په دریم ټولګي کښي وو .

سهار چې ښوونځي ته تلم پلار مو تر مورِ وختي تللی وو ځکه هغه د کلي په جومات کښي امام وو او په ښوونځي کښي ښوونکی ، له لمانځه وروسته به یې د کوم کلیوال په میلمستیا د هغوئ په کور کښي سهارنۍ خوړله او بیا به ښوونځي ته راته .

ښوونځي ته په لاره کښي مشر ورور ښه ډېر تنګ کړم او بلا اخر مي ورته وژړل، ده بس هم دا یوه خبره کړه چې ښوونځي ته به دي تر دېوال ور اچوي، زه کوچنی وم، په هره خبره مي باور کاوه او ډاریدم، که تر دېوال مي ښوونځي ته ور واچوي زه به خوَږ سم، عموماً په ماشومانو ځان ګران وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښوونځي ته له رسیدلو سره سم مي په خپل پلار سترګې ولګیدې، هغه هم زما په لیدو خوشحالي احساس کړه په شونډو کښې یې وخندل او تر لاس یې ونیولم، ټولګې ته ننوتل ما ولیدل چې یو ښوونکی زده کوونکو ته په درس ورکولو بوخت دی، پلار مي په دوئ سلام وو ایه، ماشومان په خپلو ځایونو کښې نیغ ودریدل، ښوونکي هغوئ ته په قهرجنه لهجه وویل:

چې یو ښوونکی په ټولګې کښې ولاړ وي بل ښوونکي ته مه دریږئ.

زه پوه سوم چې ټولګې ته د ښوونکي په راتګ سره باید ټول زده کوونکي پخپل ځای کښې د احترام لپاره ودریږي او دا کړنه یې د ښوونځي له ځانګړو اصولو څخه ده .

ښوونکی تردې وړاندي زه پېژنم، چې زمونږ د کلي د یو بل ملا امام زوی او اوریدلي مي وو چې په ولسوالۍ کښې د طالبانو قومندان هم دی، زما د سر په ویښتانو یې لاس راتېر کړ او په مخامخ لومړنۍ څوکۍ یې کښېنولم، پلار مي په شونډو کي وخندل او له ټولګې څخه ووت.

ښوونکي درس پیل کړ په ښه او بد یې نه پوهیدم، پټه خوله ناست وم کله چې ښوونکي درس تمام کړ، زه یې په مخ باند مي مچ کړم، او ماته یې وویل چې سبا به کتابونه، کتابچې او قلمونه هم درکړل شي، د دې خبرو په اوریدلو سره خوشحاله سوم ښوونکی ووت، د تره زوی مي چې د ټولګې د پای په څوکۍ ناست و، زما خواته راغی، د ځان او ټولګیوالو صفت یې راته کاوه، تر څو زه ډاډه وو سم او زړه مي تنګ نه سي.

د تفریح ترڼګۍ ووهل شوه، ټول زده کوونکي د ښوونځي انګړ ته راووتل، له مشر ورور او د تره ځامنو سره مي پټیره مړۍ او شړومبې وخوړلې لوبې مو پیل کړې، د تفریح وخت ډېر ژر تمام سو، ښوونکو زده کوونکي د لښتو په زور ټولګیو ته دننه کړل، او یو ځل بیا درسونه پیل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا ځل چي ټولګي ته ننوتل، هم هغه ښوونکی راغی په راتګ سره يې موږ په خپل ځايونو کښېنول، سلام او مونږ ته يې د کښېناستلو وويل، ښوونکی په ځانګړې ښوکه چي د توري تختې خواته نژدې اېښودل سوې وه کښېناست، لږ ځنډ يې د کتابچې پاڼي اړولې را اړولې، او توري تختې ته ودريد، زده کوونکو ته يې وويل:

د رسم کتابچې راوکاږئ! ټولو زده کوونکو کتابچې را ويستلې، ښوونکی په رسم ليکلو بوخت سو، يوه ګلدانۍ يې رسم کړه په څو رنګه تباشير يې رنګ کړه او بيا يې زده کوونکو ته د ليکلو امر وکړ، ښوونکی له ټولګي ووت، د ښوونکي په نشتون کي د زده کوونکو شور ماشور تر حوصلې پورته سو، چا رسم ليکلی وو چا ته نيم پاتي دی چي يو شوخ زده کوونکی د توري تختې مخي ته راغی، تخته يې پاکه کړه او له هم دې سره د زده کوونکو تر منځ جګړه پيل سوه نه پوهيږم کوم يو به وو چي د ټولګي له پای څخه يې يوه درنه څپلۍ راخطا کړه په څټ کښې يې وويشتم، ما وژړل، زده کوونکي ټول پخپلو ځايونو کښېناستل دوئ ډاريدل که ښوونکی راشي موږ به ټول ووهي چي ولي يې هم دا نوی زده کوونکی وهلی.

د چا مخ نوکاري او دچا په تباشيرو سپيره سوی، ترنګۍ ووهل سوه، نارې سوې، زده کوونکي له ټولګيو راووتل او کورونو ته رخصت شول، زه هم په داسي حال کي چي سلګۍ مي وهلې مشر ورور تر لاس ونيولم او د تره له ځامنو سره په ګډه د کور په لور وخوځيدلو.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته له رسېدو سره سم ادې په دواړه مخ ښکل کړم، د ژړا علت یې وپوښتو، ما هم په ژړغوني حالت کښې ادې ته د ښوونځي لومړنۍ ورځ ټوله کیسه وکړه، په خپل ټیکري باندي یې اوښکي راوچې کړې، دا وخت مي پلار هم راغی، زما او نورو ورونو په سر یې لاس راتېر کړ، خور چي توده ډوډۍ یې په لاس کي د دالان په وره کي ولاړه وه او خندل یې، زموږ خور چي تر ټولو مشره ده ، له پلار سره یې ستړې مشې وکړه، لاسونه یې راووینځل، دسترخوان یې را ویړ کړ او ډوډۍ مو وخوړله، له غرمنۍ خوړلو وروسته د نور کله سره سم ټول ویده شول ماته به خوب نه راته کله چي به دوئ ټول ویده شول را پورته کیدم زمونږ کور د غره په لمن کښې دی، د پسرلي په موسم کښې به د کوچیانو ګاونډیان وو، د پسونو او اوښانو رمې به تېریدلې غره ته به وختم ننداري به مي تر سترګو تېرولې، تر ټولو په زړه پوري ننداره یې هغه وه کله چې به ما کوچیانۍ پېغلي او انجونې په کاڼو ویشتلې، دوئ به خپل خوروړي سپي "چې لکۍ او غوږونه یې غوځ کړل سوي وو" راپسې ښکارل، که څه هم زه به ورڅخه ډاریدم خو له دې ننداري مي ځانګړی خوند اخیست .

ما سپښین مهال چي پلار به مي د لمانځه لپاره جومات ته راووت زه به ژر خوني ته ننوتم، ځان به مي د خوب په پلمه واچوی، بیا چي کله به د کورنۍ غړي ,,ادې، خور او ورونه ،، راویښ شول، ورونو له ما څخه شکایت کاوه چي نن بیا نه یم ویده سوی او ټوله غرمه لمر ته ګرځیدلی یم ، د ادې تر ټولو ډېره اوسخته سزا دا وه چي زه باید پرش سیوري ته ژر

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوار او ګيلاسونه تيار کړم، دا کار بايد ما کړی وای ځکه له يو مشر ورور پرته نورځلور وروڼه تر ما کشران وو، کېدای سي ګيلاسونه مات کړي، خور به مي د ماسپښين د لمانځه تر ادا کولو وروسته سمدستي په چای پخولو پسي دالان ته ننوته .

مائيګر مهال چي د لمر سترګه به غره ته ورتيټېده د کوچيانو ننداري ته ورتلم يو لوښی به هم راسره وو، چي له ميږو او وزو څخه تازه لوشل شوي شيدي له کوچيانو څخه راوړم، ,, رمې به کيږدۍ ته راغلې، وري به يې د غره په بله لمن واړول کله چي به ټولي ميږي او وزې ولوشل سوې، بيا به يې وري او سېرلي ورته را پرېښودل، بغاري به سوې هر وري او سېرلي به خپله مور پسې غوښته ،، دا وخت يوازي زه نه اکثر کليوال راتلل او له هم دې ننداري يې خوند اخيست.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې تېرېدلې، په ښوونځي کښې يې کتابونه راکړل درسونه پيل شول، په ټولګي کښې د اکثر همزولو تر پام بد ورتلم ځکه چې زه په نګران ښوونکي ګران وم او نازولم يې .
يوه ورځ ښوونکي ټولو زده کوونکو ته وويل چې کتابونه په يو پوښ کې وګنډي تر څو څيري نشي، کورته له راتګ سره مي ادې ته د ښوونکي خبره وکړه، ادې ډاډه کړم چې کتابونه به خامخا په يو پوښ کې راته ګنډي، نه پوهيږم څه وجه به وه يو علت يې دا هم وو چې زمونږ آنا (د ادې مور) ناروغه وه، تمامه ورځ به يې د هغې په خدمت کښې تېره کړه، سبا ورځ مي بيا ادې ته وريادوه کړه چې کتابونه راته وګنډي خو تر څه پوري سره پاتي شول، بله ورځ چې ښوونځي ته ولاړم، ښوونکي د زده کوونکو کتابونه وکتل ټولو ګنډلي وو، زه او يو بل زده کوونکی چې کتابونه مو نه وو ګنډلي د توري تختې مخې ته يې را وغوښتل، په لښته پسې يې وليږل، دواړه را ووتل دوري، دوري وګرځېدل کومه خاص لښته مو پيدا نه کړه بيرته ټولګي ته ورغلو او ښوونکي ته مو وويل :
ـ لښته مو پيدا نه کړه !
ښوونکی په غصه سو او د ماتي څوکۍ دړه يې را کش کړه دومره يې ووهلو چې په دواړو يې پښې او لاسونه تک شنه کړل .
کورته چې راغلم ادې ته مي ښه ډېر وژړل، سبا ته يې کتابونه په يو پوښ کې راته وګنډل، دا چې وهل مي تر مخ وخوړل له ادې زښته ګيلمن وم، په سبا چې ښوونځي ته ولاړم ښوونکی د کتابونو په ليدلو خوشحاله سو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکمرغه هغه بل همزولي هم ګنډلي وو، مونږ دواړو ته یې ښه ډېر نصیحت وکړ او د کتابونو په ارزښت یې خبر کړو .
هغه وویل:
_ کتاب د انسان شخصیت جوړوي او د یو ښه فکر درلودونکی انسان د ټولني لپاره ګټه ور شخص ګرځیدلی سي، د انساني ټولني د تکامل او لوړتیا لپاره اسماني دینونه او د بشر د تاریخ شخصیتونه د کتاب له لاري تلپاتي شوي دي، د بشري ټولني اړیکي هم د کتاب له پوښ سره پیاوړي او تړل شوي دي .
د نور کله په څېر نن هم په خپل وخت باندي کور ته راغلم او له معمول سره سم مي کورنۍ دنده ولیکله، لوبو ته ووتم، ماخستن چي کله موږ ټول ډوډۍ خوړلو ته را ټول شو ادې مي پلار ته له مشر وروره شکایت وکړ او ورته وویل:
_ حکیم مي هیڅکله په اسانۍ سره خبره نه مني !
پلار مي یوه ګوله وچه مړۍ ور پورته کړه او د شړومبو غړپ یې پسي وکړ په ډکه خوله یې وویل:
_ ماشوم ته تعلیم په ښوونځي کښي او تربیه یې باید په کور کي ورکړل شي دا ځکه چي ماشومان په کور کښي لویانو ته ګوري او دهغوئ کړني له ځانه سره تکراروي .
یو بل غړپ یې وکړ ګوله یې زووله خبري یې اوږدې کړې:
_ تر تعلیم تربیې ته ډېره اړتیا ده ډېر تعلیم یوازي د کار وسیله ګرځېدلی شي، په ټولنه کښي بهترینې تربیې ته اړتیا ده، زه به یې پوه کړم، ته هم په خوږه لهجه ورسره خبري کوه او خوشحاله یې ساته .
ادې په ما باندي ږغ کړ، او دخوب کولو یې راته وویل ځکه چي سهار به بیا په وخت نسم پورته کېدلی، زما پام سو چي مشر ورور مي لا وختي تللی ویده دی. ★★★.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی او شوخي دواړه سره ګډ وو، مستي مي کړه، د ژوند له هري شيبې مي خوند اخيست، خوشحاله وم، لمر خپلي نيمکښي وړانګې تازه په غرونو غوړولي وې، پروني باران ونو او بوټو ته لا سمسورتيا وربښله، لري پرتو هندارو پړق واهه، زه او پلار مي دښوونځي په لور وخوځېدل، څادر يې ورټول کړ د رنو اوبو تر ويالې يې ټوپ کړ، شا ته يې راوکتل او ماته يې څو ډبري د اوبو په منځ کښي کتار کښېښودې، ورو، ورو مي الويزاند ګامونه اخيستل زړه نا زړه تر اوبو راتېر سوم، تر لاس يې ونيوم زما په تګ دواړه په ورو، ورو قدم رهي شو.
پلار مي وپوښتل:
_ کورنۍ دنده دي ليکلې ده؟
فکر مي وکړ پرون ورځ مي چي کورنۍ دنده نه وه ليکلې حتماً استاد ورته شکايت کړی دی بيا مي په اوچت ږغ چي پرونی پل پټ کړم وويل:
_ ليکلې مي ده څو پاڼي د حساب مضمون دنده يې راکړې وه ماخستن مي ستا تر راتګ مخکي بشپړه کړه او ويده سوم.
رښتيا مي هم ليکلې وه، پرون مي استاد په نه ليکلو وهلی وم، تا به ويل استاد مي تر شاه څارنه کوي ماخستن مي تر ټولو لومړی خپله کورنۍ دنده وليکله.
يوه شيبه مو د يو بل د بوټونو په ځرپا کښي غلي، غلي ګامونه واخيستل، د باسيکل ترنګۍ مي تر غوږ سوه، د پروني باران د خړو اوبو په ډنډ کښي يو سړی د سلام په ويلو زمونږ تر څنګ تېر سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مي خپل لاسي ساعت ته وکتل ګامونه يې ګړندي کړل لکه چي ناوخته وه ، زما په ماشوم ذهن کښي را پيل کېدونکې خبري په زړه کښي د ساتلو نه وې ومي ويل:

_ پلاره تا به هم ځان ته يو بايسکل اخيستی وای ښوونځي ته به دواړه ژر رسېدلی له کوره به هم دومره په وختي نه راوتل .

غلی شو لکه چي زما خبري ته يې ځواب نه درلود ، بيا يې هغه دوکان ته اشاره وکړه کوم چي ما کله هم په خلاص وره نه دی ليدلی .

وويل:

_ هغه زمونږ دوکان دی دا ځل چي د ښوونکو تنخوا راشي لږ سودا به پکښي واچوو ، د ښوونځي له ځانګړي وخت وروسته به پکښي ناسته کوم ته به هم راسره لګيا يې .

نوی نوم مي تر غوږ شو ، ماشومان په ژوند کښي هره ورځ له نويو نومونو او تجربو سره کرار، کرار اشنا کيږي او د هغوئ په اړه پوښتني کوي .

ومي پوښتل:

_ تنخوا ! هغه څه شی وي؟

په داسي حال چي ګړندي ګامونه يې اخيستل، څمکي ته تيټ سو ، د لاري په منځ کښي پرته ډبره را پورته او يو څنګ ته يې غوځاره کړه ويې ويل:

_ زوی جانه ! روپۍ دریادوم، هغه چي ماته يې په ښوونځي کښي د ښوونکي په توګه د دندي ترسره کولو په بدل کښي راکوي .

په چورتونو کښي تر ښوونځي ورسېدم، درس پيل شو ، زمونږ د دريم ټولګي نګران استاد په خټو ککړ کالي ټولګي ته راغی، ما فکر کاوه چيرته به د باران او بو ته لويدلی وي .

د تنخوا ليدلو چرت راسره وو ،کړکۍ وټکيده پلار مي دی، هره ورځ چې به د درس وخت خلاص شو پلار به مي ماته راتله او زه به يې له ځان سره کورته راوستم، د ښوونځي له دروازې را ووتلو ، جيب ته يې لاس کړ څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنه او سره لوټونه يې وشمېرل بيرته يې په جيب کښې واچول ، زما په خوله کښې خبره نه تم کېده و مې ويل:

_ پلاره تنخوا دې واخيسته ؟

تر ډېره يې څه نه ويل لکه چې زما څخه يې دا خبره پټوله، بيا مې وپوښتل:

_ پلاره اوس به خپل دوکان ته سودا راوړې کنه ؟

اول يې څه نه ويل کله چې پوه شو ځواب ته يې داسي غلی يم لکه پيشو ، ويې ويل:

_ کمي يې راکړې، څو ګونی اوړه او غوړي به اوس کورته يوسو ، راتلونکې تنخوا چې واخلم که خير او ژوند وو ، دوکان ته به سودا راوړم .

د پلار بې وسي ورځي مي ماشوم زړه ته لاره وکړه په ذهن کښې مې ډول، ډول خبري را وګرځيدې، زړه نا زړه مي پلار ته له خولې ور ووتل:

_ پلاره زه چې دولسم ټولګی خلاص کړم ښوونکی به سم ته دي په خپله تنخوا کور ته اوړه را وړه او زه به پخپله تنخوا دوکان ته سودا .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امریکایانو د راتګ اوازې سوې، او په ډېر لږ وخت کښې دا اوازه په حقیقت بدله سوه، د طالبانو په امر ټول ښوونکي او زده کوونکي یې د ولسوالۍ بازار ته وبلل او د طالبانو په حمایت یوه لویه غونډه وشوه، زه نه پوهیدم څوک ښه دي او څوک بد خو پلار به مې ویل که دا حکومت رنګ سي کیدای سي حالت بدل سي څنګه بدل سي دا یې هم نه راته ویل.
پلار مې یو ماخستن چې راډیو ته یې غوږ نیولی، کرار ناست وو، زه له کړکۍ سره نژدې په خط لیکلو بوخت وم، ادې ته یې وویل:
_ حکومت بدل سو، امریکایان به واک "کرزي" ته وسپاري؛ ما ولیدل ادې توبې ایستلې او ډاریده چې کفار راباندې مسلط شول اوس به څه ډول حالت سي څه به کیږي یو خدای خبر.
د اوسني خبرونو په بنیاد د طالبانو حکومت د ۲۰۰۱ میلادي کال په پای کښې رنګ سو، واک د امریکایانو لخوا حامد کرزي ته ور وسپارل سو او درې کاله یې دوام وکړ.
د بیا ځلي ټاکنو لپاره کمپاین روان وو، که څه هم طالبانو ویره او ډار د خلکو په زړونو کښې ور اچولی وو، جوماتونو ته یې داسې پرچې رالیږلې وې چې که چا رایه واچوله ګوتې به یې غوڅې کړل شي، بیا هم لږ او ډېرو خلکو د رایې اچوني کارتونه واخیستل او د خپل هیواد مستقبل ته یې رایه ورکړه په دوه زره او څلورم میلادي کال کې د خلکو په رایه حامد کرزی واک ته ورسید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ چې د هم دې ولایت محترم والي صاحب له خپل پلاوي سره سیمې ته راغلی وو، مونږ د ښوونځي ټول زده کوونکي د مدیر او سر ښوونکي په امر د ښوونځي مخې ته د سړک دواړو غاړو چې لاسونه مو سره ورکړي وو کتار ودرول، د والي استقبال مو وکړ، څو دعسکرو او څو نور تور موټرونه په بیړه، بیړه تېر شول زما په شمول هیڅ یو زده کوونکی نه پوهیده چې والي به څرنګه ښکاریږي او څه دنده لري.

زما سره د خپل پلار د کړې ژمنې غم وو، تل به مې هغه دوکان ته دوه سترګې نیولي وې کوم چې پلار راته ویلي وو، دا زموږ دوکان دی یو وخت به سودا ورته راوړو، دا هغه دوکان دی چې د طالبانو په وخت کې زما د پلار په شمول ټولو ښوونکو ته ورکړل شوی وو، او بلا اخره یوه ورځ داسې هم راغله چې پلار مې د سویډن کمیټې معاش اخیستی وو او دوکان ته یې سودا راوړه.

دا زما لپاره د خوښۍ ځای وو چې دوکان لرو، خو دا چې ادې به دوکان ته نه پرېښودم زور به یې راکاوه، موږ به کور ته اوبه له کاریز څخه راوړې،، چې زمونږ له کور سره یې تر منځ دوه غونډۍ وې،، کله نا کله یا که وو ایم هره ورځ، تر لمانځه وروسته اوبه به مې راوړې، بیا تر سهارنۍ وروسته به چې اوبو ته ولاړم لاسي ریړۍ به مې د غونډۍ په سر پرېښوده او زه به دوکان ته وتښتېدم.

په کور کې په مور او پلار ګران وم همدارنګه په ښوونځي کښې هم په ټولو ښوونکو ګران وم، یوه ورځ چې ښوونځي ته د سویډن کمیټې غړي راغلي وو، د زده کوونکو تر منځ یې درسي سیالۍ ترسره کولې، زمونږ له ټولګي یو تن زه او یو بل زده کوونکی، بل ټولګي ته د سیالۍ لپاره وغوښتل شول زه او ملګری دواړه تکړه وو، ملګری مې د ټولګي اول نمبره او زه دوهم نمبره وم دا چې ولي دوهم نمبره وم او ولي اول نمبره نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یم له دې ملګري مي کرکه کیده او ما نه غوښتل مخ یې ووینم؛ سیالۍ څو د ریاضي سوالونه وو او بس کله چي سیالي زمونږ په ګټه پای ته ورسیده، د سویډن کمیټې غړو ماته په ډالۍ کښي یو قلم، کتابچه او مجله راکړل، خو زما ملګري ته یې یوازي قلم او کتابچه ورکړل.
له ټولګیوالو سره مي مینه لرله او راته ګران وو، خو دا هیڅکله راته د زغم نه وه چي یو زده کوونکی دي په درسونو کښي ترما مخکي او تکړه وښودل سي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

پينځم ټولګي کښي وم، د څلور نيمو مياشتنيو ازموينو ورځي وې نن مي د عقايد او رياضي د مضمون ازموينه وه، پلار مي په ښوونځي کښي د عقايد مضمون استاد دی، د رياضي مطالعه مي وکړه ډاډه وم په ازموينه کښي به کومه ستونزه ونلرم، دا وخت مي پلار په دوکان کښي پيتاوي ته ناست اوزمونږ ټولګي ته د سوالونو په ترتيبولو بوخت دی، سوالونه يې چمتو کړل تر څرک مي ورکتل، د سوالونو پاڼه يې د خپلي يوې کتابچې په پاڼو کښي کېښوده او مسجد ته ولاړ ...

له ځايه پاڅيدم هم هغه د سوالونو پاڼه مي را واخيسته له ځان سره مي ټول سوالونه وليکل، له کتاب څخه مي ځواب کړل، پاڼه مي د خپلو کتابونو سره يو ځای کښېښوده، اوس مي زړه ښه ارام وو، لوبو ته ووتم ټوله ورځ مي په لوبو تېره کړه ...

ښوونځي ته لاړم لومړی د رياضي ازموينه وه، ازموينه مي ورکړه فکر کوم ټول سوالونه مي سم وو، د عقايد مضمون ازموينه پيل شوه، پلار مي زما په شمول ټولو ته سپيني پاڼې ورکړې، سوالونه يې وويل د ځوابولو لپاره يې وخت راکړ هر زده کوونکي په خپله پارچه کښي سترګي خښي کړي وې، د سوالونو په ځوابونو يې فکر کاوه، ما هم ځان غلی کړ له جيب څخه مي د حل شوي سوالونو پاڼه را ويسته لاندي مي په ميز کي تر نظر لاندي کښېښوده، د سوالونو په ځوابولو بوخت سوم، دا به څنګه ووايم چي څومره ويره راسره ده اوس به مي پلار ووينی اوس به ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم سوال مي حل کړ، څلورم هم ځواب شو، ټولي نهه پوښتني دي دا دی د پینځمي پوښتني په ځوابولو بوخت وم.
د تیاري ځواب شوي پارچې څخه د سوالونو ځوابول څومره آسانه دي واه...
پلار مي څنګ ته راغی لکه چي لیدلی یې یم زړه مي ټکان پیل کړل، وجود مي پړک واخیست او دا دی لیدلی یې وم، تر غوږ یې کش کړم، پارچه یې راڅخه واخیسته د ټولګیوالو ترمخ یې څیري، څیري کړه، نیم تمام شوم داسي چي په خپل کمیس کي له خپل ځانه پټیدمه، ټولګیوالو به دا خبر تر غوږ را تېرولهٔ خپل پلار په نقل ونیو بیا به یې هم نمبرې پوره وي، دې خبرو به لا زور غوښت، په کور کښي به هم د پلار تر راتګ مخکي ویده کېدم دې لړۍ څو شپې دوام ونیو.
ازمویني خلاصي شوې، رخصتۍ شوې، کله چي بیا ځلي ښوونځي ته راغلم، هر شاګرد ستړګي د نتایجو ورځي ته نیولي وې، د څلور نیم میاشتنۍ ازمویني نتایج له څو شپو څنډ وروسته زمونږ د ټولګي د نګران لخوا اعلان شوې، پلانکی کامیاب،پلانکی ناکام، د ټولګي دوهم نمبره او د پلار نازولی زوی په ټولو مضمونو کښي ښې نمبرې وړي، خو په عقاید مضمون کښي مشروط دی.
له زده کړو سره مینه که زموږ وه، تادو یې بیا زموږ پلار ایښی وو او هر وخت به یې راته د درس ویلو وصیت کاوه، ښوونځي ته به د "معلم" مجله راتله، هر کله چي به دا مجله راغله پلار به مو کور ته هم راوړه، یوه ورځ مي ورته وویل چي دا کوم معلم دی پلاره چي ته یې مونږ ته مجله راوړې؟
وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ زویه دا د هر معلم مجله ده که زه ژوندی وم ته به درس و وایې او ستا مجله به نور معلمان کور ته وړي، کوشش وکړه چې درس و وایې تر څو ژوندی یم.

ما وپوښتل:

_ نو ته به چیرته ځې؟

را غبرګه یې کړه:

_ مرګ حق دی او حقیقت نه پټیږي، دا چې تاسو به ولې زما تر شتون پوري زده کړې کولای شئ په دې زه هم نه پوهیږم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو سهار چې ښوونځي ته روان وم، نور هلکان د دې پر ځای چې ښوونځي ته ولاړ سي بیرته کورونو ته روان وو، زه دې منظر حیران کړم د هلکانو په دې خبره مي باور نه کاوه چې ,, ښوونځی تړل سوی ،، ځان مي تر ښوونځي پوري ورساوه، که ګورم په ښوونځي کي ډېر کم ښوونکي او زده کوونکي دي، په حیراني سره مي له خپل همزولي وپوښتل:

_ څه کیسه ده آیا دا رښتیا ده چې ښوونځی تړل سوی که دا رښتیا وي نو ولي تړل سوی؟

زما همزولي چې سترګي یې له اوښکو ډکي وې ,, او زه پوه سوم چې د اوښکو او ژړا لامل یې هم دا د ښوونځي تړل دي ،، را ته وویل:

_ مونږ نه پوهیږو ښوونځی ولي تړل سوی خو دا چې سرښوونکي صاحب مونږ ته پخپله وینا کي پر ته له دې چې څه ووایي وژړل د ټولو زده کوونکو اوښکي یې و بهولې.

زه د ښوونځي اداري ته ننوتم، ما ولیدل چې په مخامخ څوکۍ مي پلار هم ناست دی، زه کوم بل ښوونکي وترټلم او له اداري یې را وشړلم، کله چې زه بیرته ناهیلی را ووتم، همزولو راپسي وخندل چې ما ته یې ډېر زور راکړ...

د اداري وره ته ناهیلی ولاړ وم، چې تحویلدار راغی او زه یې وپوښتلم چې ولي دلته ولاړ یم؟

ما هیڅ نه وویل، هغه تر لاس ونیوم او له ځان سره یې اداري ته د ننه کړم، دا ځل چې اداري ته ننوتم سرښوونکي چې ولیدم ژړلي مې دي او سلګۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهم خپل څنګ ته کښېنولم، یو بسکټ او نیم ګیلاس چای یې را وا چول، زه د پیالې تر سرېدو پورې په تمه وم چې یو تن ښوونکي پخپلو خبرو کې وویل:

_ طالبان څه غواړي چې ښوونځي یې وتړل؟

له هم دې خبرې سره زما هغه پوښتنه هم ځواب سوه چې ښوونځی ولې تړل سوی، ښوونکي خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

_ ښوونځی د ماشومانو راتلونکی روښانه کوي، له تیارو څخه مو رڼا ته راباسي که ښوونځی وتړل سي دا ماشومان چې زمونږ د هیواد راتلونکی دی ړانده او کاڼه به لوی سي.

هیڅا څه نه ویل لکه ټول ښوونکي چې ملامت وي کله چې ښوونکي خبرې پای ته ورسولې، ټولو ښوونکو او سرښوونکي په دې موافقه وکړه چې سبا به د ولایت تر مقام پورې یو لوی لاریون کوي ترڅو د طالبانو له لورې تړل شوي ښوونځي ژر، تر ژره پرانیستل سي.

لاریون ته د ښوونځي په انګړ کې ښوونکي او زده کوونکي راټول شول، د لاریون له اجنډا سره سم لومړی یې د ولسوالي بازار ټول دوکانونه وتړل او بیا ورپسې د ولایت په لور وخوځېدل، د لارې په اوږدو کې ټول دوکانونه وتړل شول، ولایت ته له رسېدو سره سم د ولایت امنیتي کسانو د لاریون مخه ونیوه او دې ته یې نه پرېښودل چې لاریون کوونکي د مرکز بازار ته ننوځي له ډېر مقاومت سره، سره لاریون کوونکي ولایت مقام ته په رسېدو بریالي نه شول او نه یې هم کوم چا بږغ ته غوږ وګراوه.

تر ماځیګر وړاندې لکه سکروټې چې سړې سي کراره، کراري سوه، لاریون کوونکي ټول خپلو کورونو ته ستانه شول، په دوهمه ورځ بیا لاریون د ښوونځي له انګړ څخه پیل سو دا ځل یې د ولسوالي بازار تر تړلو وروسته د لاریون مخ ولسوالۍ ته وګرځېد، کله چې لاریون کوونکي د ولسوالۍ دروازې ته نژدې شول، د ولسوالۍ عسکرو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاریون کوونکو ډزي وکړې چي په پایله کښې پینځه تنه ځوان زده کوونکي ټپیان شول، دا چیغه مو هم په مری کښې بنده پاتې سوه.

له هغه وروسته چي د حکومت په وړاندي د خلکو چیغو کومه ګټه و نه مونده، قومي مشران د طالبانو له ډلي سره کښېناستل، ښوونځي یې پرانیستل او درسونه پیل شول، د طالبانو له غوښتني سره سم د لیسې او متوسطي دورې زده کوونکو او ټولو ښوونکو به ښوونځي ته پټکي (لونګۍ) په سر کول که د چا به خولۍ وه، وهل ټکول به وو او له ښوونځي څخه شړل.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حامد کرزي له راتګ سره په هیواد کښې د بیار غوني کارونه پیل سوي وو، زموږ د ښوونځي په ودانۍ، په بازار کي په روغتون او هم دا رنګه د عمومي سړک په جوړولو هم کار روان وو،د ښوونځي تر پرانیستلو څو ورځي وروسته په درسي ساعت کي د ښوونځي انګړ عسکرو واخیست، او په منډه، منډه یې څلور واړه کونجونه او هغه ځای چي ماتي څوکۍ او میزونه به پراته وو وکتل، د امنیتي کسانو له خولې په ښوونځي کي د باردو پټنځای دی او وسله پکښې ساتله کیږي، خو پیدا یې نه کړه او نه هم داسي څه وو، څنګه چي دوئ فکر کاوه.

نه پوهیږم ولي چي ښوونځی له تړلو وروسته پرانیستل سو، زړه به مې نه ورته ښایي ښوونځی لکه دجنګ میدان یا د مورچې غوندي ګرځیدلی وو.

یو ماځیګر باران پیل وکړ، جومات ته هم نه ولاړم، ماښام مي ډوډۍ وخوړله، کتابچه مي راوخیسته د کورنۍ دندي په لیکلو بوخت وم، په کتابچه مي پرله پسې څاڅکي ولګیدل، له پاسه خونه راباندي څڅېده، کتابچه او کتابونه مي په بکسه کي کېښودل، په خپل ځای کښې پرېوتم، مورکۍ څڅوبي ته یو لوښی کېښود، ټک، ټک یې خوب ته نه پرېښودم، کورنۍ دنده مي هم پوره نه ولیکله زړه مي ښه دی سبا به هم ټوله ورځ باران اوري ښوونځي ته به نه ځم، کله، کله دا فکر هم کوم که باران تیز شي خونه به را ړنګه شي مونږ ټول به مړه شو، بیا مي ویل که مورکۍ، پلار، وروڼه ټول مړه شي زه پاته شم چیرته به ځم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان ته به مي ډاډ ورکړ د ماما کره به یم د ماشومتوب او خام عقل پاخه فکرونو به له ځانه سره واخیستم، خوب وړی وم لږ ځنډ لا نه وو وتلی باران تیز شي، تالنده او توپان ورسره وي زمونږ د غوا کوډله رنګه شي، پلار مي ور وځي، باد او باران دومره تیز وي چي یو قدم لار نه لیدل کیږي، توره تیاره جوړه وه، د بریښنا له رڼا سره به د کوډلي رنګ دیوال ښکاره شو، د غوا رمباړي به مي تر غوږ سوې، باد په انګړ کښي د ولاړي وني له ښاخونو سره شپېلۍ ته زور ورکړ قیامت شو، زمونږ خونه هم راباندي رنګه سوه چیغي مي کړې په خپلو چیغو راویښ سوم، د باران څاڅکو ټوله شپه کړکۍ را ټکوله، سهار چي د ښوونځي وخت رانژدې شو باران کرار، کرار ودرید، زړه نا زړه ښوونځي ته روان سوم.

کله چي بازار ته ورسیدم د ډزو ږغونه مي تر غوږ شول چي ور نژدې سوم ما ولیدل هغه عسکر چي د عمومي سړک د جوړولو له کمپنۍ سره د ساتونکو دنده لري په ډک بازار کي ډزي کوي، په غوږونو کي مي ګوتي ونیوې او دخپل دوکان پر لور مي منډه کړه، مشر ورور مي چي تر میز لاندي سر ټیټ نیولی ناست وو، زه یې هم له ځانه سره کښېنولم، لږ شیبه وروسته ډزي کراري سوې را ووتل، په ټول بازار کي چوپه چوپتیا جوړه وه، یوازي هم دا عسکر یوه بله خوا ګرځیدل،ما غوښتل ښوونځي ته ولاړ سم، تر څلور لاري لا نه وم رسېدلی چي څلور پینځه تنه دوکانداران په مخه راغلل یو تن چي مخ او جامې یې په وینو لړلي وې تر لاس یې نیولی وو، زه یې منع کړم او له نیمی لاري بیرته راوګرځیدم، په بازار کي د وحشت ننداره وه، په ډېر لږ ځنډ کي ټول دوکانونه وتړل شول، خلک کورونو ته ولاړل.

ماخستن مي پلار په هم دې اړه له ادې سره خبري کولې چي اوس نو زموږ خور چي تر ټولو مشره ده پېغله سوې پلار مو غوښتل چي هغې ته باید پخپل ژوند د ژوند ملګری پیدا کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه په خبرو کې ور ولویدم او د بازار د جګړې په اړه مې ور یاده کړه، پلار مې وویل:

_ زوی نه پوهیږم څه کیسه به وه، په جومات کې خبر سوم چې درې، څلور دوکانداران ټپیان شوي دي او هم دا رنګه د ډېرو دوکانونو شیشې هم ماتې دي .

هره ورځ به جرګې تلې او راتلې د قسمت برخې دي، زموږ خور یې نژدې خپل د اکا زوی ګلاب ته ورکړه .

دلته چې څومره شپې او ورځې تېریدلې د پلار ناروغي ورځ تر بلې لا پسې زیاتیدله، ډاکټرانو به شل کیسې ترې جوړولې، حقیقت څه وو په دې هیڅ نه پوهیدل یا یې هم مونږ ته نه ویل، څو میاشتې پرلپسې تیرې شوې خو د پلار ناروغۍ هم هغسې پسې زیاتیده، له خبرو کولو هم ولوید، د ولایت په روغتون کښې مو بستر کړ، کوم مثبت بدلون یې په ژوند کښې نه راغی .

کومه شپه چې پلار مو د سختې ناروغۍ له امله په روغتون کې بستر وو، ادې هم ورسره وه، مونږ په کور کښې یوازې پاتې وو، په ولسوالۍ د وسله والو طالبانو لخوا برید وشو او تر سپیدو یې دوام وکړ.

سهار ناوخته چې زه روغتون ته ورغلم ادې راته ژړل او ویل یې زما د کور اندیښنه ده، پرلپسې یې د کور او ماشومانو پوښتنه کوله، چې هر څومره مې ډاډ ورکاوه زړه یې نه منل .

ما چې کله د عسکرو په وینو لړلي جسدونه ولیدل، حالت مې خراب سو په زړه مې اوبه را اوښتې، دا وخت یو بل نظامي موټر د روغتون مخکې ودریده او یو عسکر چې جامې یې په وینو لړلې وې راښکته کړ، په سخت ټپي حالت کې یې روغتون ته دننه راوړ، ادې مې تر لاس ونیوه، په مړاوو قدمونو د پلار بستر خوني ته ننوتلو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځو ډاکترانو ټيم بستر خوني ته راغی او ژر، ژر يې د ناروغانو درملنه وکړه، هغه ناروغان چې صحت يې تر پخوا ښه وو زما د پلار په شمول ټول رخصت کړل، تر څو د ټپيانو لپاره بسترونه خالي شي، پلار ته يې په يوه پرچۍ باندي درمل وليکل او د صحت ډاډ يې ورکړ، د روغتون خدمتګاري سيروم له پايې ايسته کړ او هغه پايه چې سيروم وربانديې ځوړند وو، په بيړه، بيړه له ځانه سره يووړه.

زه د خدمتګاري عطرو واخيستم چې د سينځلي بوئ يې راته، په بستر خونه کښې د درملو بوئ ورک سو، فضا د سينځلي خوشبويي ونيوه.

له روغتون څخه کورته راغلل، د پلار صحت کوم مثبت بدلون نه راوړ، د خدای په تمه مو شپې تېرولې، د علاج لپاره يې چې څومره پيسې ډاکترانو غوښتې زمونږ په وس پوره نه وې، مګر مونږ بيا هم هڅه وکړه دوري، دوري مو ډاکترانو ته ووړ او راوړ.

له هم دې سره، سره پلار به مي په ناروغۍ کښې هم جومات ته ورته او لمونځ به يې په جمع ادا کاوه، يوه شپه ناوخته د موټر هارن ووهل سو کله چې مونږ ور ووتل زمونږ د پلار د مقتديانو موټر وو، په داسي حالت کښې يې پلارجان له موټر څخه راښکته کړ چې په دوو کسانو يې نيولی وو مونږ چيغي کړې.

چې رانژدې شول مقتديانو يې مونږ ته ډاډ راکاوه او ويل يې:

_ ستاسو پلار بيخي ښه دی، انديښنه مه کوئ.

زه ژر تر دوئ مخکي سوم، ورونه مي ورته خلاص کړل، پلارجان يې خوني ته دننه راوړ او په کټ باندي يې څملاوه، مقتديان يې پرته له دې چې يوه شيبه د ساه اخيستلو لپاره کښېني يا څه وخوري بيرته خپل کور ته روان شول، دا وخت زه ويده سوی وم نه پوهيږم چې پلار جان به مي دا شپه څنګه تېره کړې وي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ورځې وروسته مو پلار د هغه د مقتديانو په مرسته او همکاري باندي د پاکستان لاهور ښار ته په درملنه پسې ولېږو، مشر ورور مي او کشر تره ورسره ملګري شول، زه ادې، خور او څلور واړه ورونه په کور کي د خداى تمعي ته لکه يتيمان پاتي شول، د پلار بيرته راتګ او روغ صحت ته مو دعاګاني کولې، دلته په سيمه کښي د نا امنۍ پيښي هم زياتي شوي وې، د پرونۍ ورځ د ماين چاودني پيښه چي د ولسوالي بازار ته نژدې د سړک له غاړي سره په امنيتي کسانو ور چاودلی د سيمي ټول خلک نا ارامه کړي وو، که به يوه شيبه چيرته ناوخته سوم د ادې د زړه به توره ټکا وه، ځمکي به ارام ته نه پرېښودو، تر هغه وخت پوري به په خپل ځاى کښي ګرده ګرځيدله چي زه به کور ته را ورسيدم، زړه به يې تسل سو،چي په ما به يې زړه تسل سو بيا به يې په مشر زوى او خاوند پسې زړه وخوت، هغوئ به کله راځي، چيرته به وي او څه وړ به وي هيڅ يې له حاله خبر نه وو.

شپې او ورځې تېريدلې يوه ورځ مي د تره تليفون راغى او دا خبره يې وکړه چي مونږ درځو او پلار جان به دي خپله خور هم چي په لاهور ښار کي واده ده له ځانه سره د څو شپو په مخه وطن ته راولي.

روژې ته يو څو شپې او ورځې پاتي وې چي د نن ورځې په اوږدو کښي بايد پلار او ... مي را ورسيږي ځکه راته ويلي يې وو چي در روانيږو، تر ماځيګر ناوخته پوري ورته انتظار وو هيڅ حال يې نه راغى، انتظار لکه خرابه ګړۍ شيبه تر شيبې نه تېريږي، ماښام ناوخته د پلار، ورور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تره په شمول دواړه تروری دوئ هم راغلې، له یوې ترور خو وار له مخه خبر وم چي راځي به، دا چي په واړه کښي واده شوې ترور هم راغله خوشحالی مو یوه په دوه سوې، پلار مي تر پخوا ډېر ښه سوی، رنګ یې تازه وو، دومره هم ښه نه وو څومره چي باید وای، د ناوختی علت یې د غزني او مرکز ښرني په لویه لاره هغه نیښته وه چي د امنیتي کسانو سره د دولت او خلکو دمخالفینو لخوا رامنځ ته شوې وه، تروری به تل د هغو عسکرو میړانه ستایله چي دوئ یې د نیښتي له ډګره روغ رمټ را ایستلي وو .

د روژې هر ماښام اختر وي دا یوه عامه خبره ده، ربتیا هم د دې ټولو په راتګ سره زمونږ د روژې هر ماښام اختر، اختر سو . خو یو ماښام دا اختر په ماتم بدل سو، داسي یو ماتم چي نژدې ټول کلی له خفګانه پټه خوله سو، هیچا څه نه وویل چوپه، چوپتیا سوه .

ماځیګر مهال چي په بازار کي ګڼه ګوڼه جوړه وه، هرچا غوښتل تر بل هر سړي ژر د روژه مات لپاره توکي راونیسي او ځانونه کورونو ته ورسوي، یو پاکټ خرماوي مي واخیستې که ګورم تر شاه مي مشر ماما ولاړ دی، زما په لیدو یې وخندل، نه پوهیږم څه به یې په زړه کي ور ګرځېدلي وي، لږ روان سو او شاته یې راوکتل ویې ویل:

_ خوریی جانه ! راځه زما سره په موټر کي ولاړ سه دربانديي ناوخته کیږي .

ورته ومي ویل:

_ زما سره بایسکل دی او زه غواړم پخپله ولاړ سم.

بایسکل ته مي پام سو، هوا یې کمه کړې وه، نژدې د مستري دوکان ته ور وګرځیدم، ترڅو سایکل ته هوا ورکړم، ماما پرته له دې چي نور څه ووایي موټر ته پورته او د کور په لور روان سو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه چې کور ته رسيدم، اذان په لاره کې راباندې وشو روژه مې په خوله وه کور ته لا نه وم رسېدلی ، د ماما کورته له نژدې کېدو سره سم مې ژړا تر غوږ سوه دا د يو تن ژړا نه وه ډلیزه ژړا وه، پښه نیولی سوم ددې لپاره چې پوه سم څوک او ولي ژاړي خو له چا څخه مي د پوښتنې کولو جرئت نه درلود، کرار، کرار د کور په لور وخوځيدم، په کور کې هيڅوک نه وو يوازي پلار او خور مي د چوترې په ژۍ ناست دي ادې او تروری دوئ نه وې، پلار مې وپوښتل:

_ ماما دي؟ او تر دې زيات يې هيڅ نه وويل

د بيا ، بيا په پوښتني سره د خور له خولې خبر سوم چې ماما مي وسلوالو ويشتلی، په هم دې وخت کښې مي مشر ورور هم راغی، پرته له دې چې مونږ څه وواېو هغه وويل:

_ ماما زخمي دی او يوازي يوه پښه يې لګېدلې ده ، ژر به ښه سي او کور ته به يې راوړي .

مشر ماما زمونږ د پلار ستره هيله وه دهغه باور و و که چيرته زه ړومبی سم په کورنۍ او ځامنو به مي اول خدای بيا دی پام کوي، د ماما د نوي واده لسمه شپه وه او دا يې دوهم واده وو، ما کله هم د خپل پلار په سترګو کې اوښکي نه وې ليدلي، هغه به همېشه زموږ حوصله لوړه ساتله، له ژوند سره د مبارزې درس به يې راکاوه، ځني وخت انسان دومره مايوسه سي چې د اميدونو ټول تارونه يې وشلیږي، دا به کوم وخت وي دا هر څوک تجربه کولای شي او داسي وخت په انسان له ډېر سخت توپان وروسته رائحي، داسي توپان چې د زړه ښار ټول په يو وحشتناک منظر بدل کړي، ناهيلي که څه هم پکار نه ده خو د کوم درد څړيکي چې د زغم له دايرې ووځي نارينه هم ژاړي .

د پلار په سترګو کي مي اوښکې ډنډ وليدې، نور يې ما سترګو ته کتلی نه شول، اوس مي هم ياد ته نه راځي هغه ماښام به زموږ په کور کي کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا روژه ماته کړې وي او که نه، که یې ماته کړې هم وي نو پخپلو اوښکو به یې ماته کړې وي.

د شپې تر ناوخته پوري زمونږ د خوني څراغ بلیده، زه، پلار او خور مې د چوترې په هغه ژۍ ناست وو چې د ماما دوئ کور راښکاریده، کله، کله به څوک را ووتل او د بتۍ رڼا به یې ګرځوله، فکر کوم لاره یې څارله، شپه د ویر په تور څادر کي نغښتې تېره سوه، سهار وختي له جومات څخه د ماما د مړیني اعلان خپور سو او زمونږ ټولو د هیلو ماندي یې وشکولې.

جنازه وشوه، ځوانیمرګ شهید خاورو ته ورو سپارل سو، د خلکو له خبرو پوهیدم چې ماما مې طالبانو دولت ته د جاسوسۍ په تور وژلی، هر څه خفه او مرور ښکاریدل، زمونږ په کور کي پروني ماښام ته جوش سوی چای په کړکۍ کي لا اوس هم ایښی وو، کړکۍ مې په درز رابنده کړه، وره ته مې قلف واچول، د کور سپی په خپل غار کي کرار پروت وو نن یې نه غپل فکر کوم خبر سوی او زمونږ غم یې احساس کړی وو، میږو ته مې اوبه او واښه واچول، نن په کور کي له ما پرته بل هیڅوک نه وو، خورکۍ هم د ماما کره تللې وه، چوپه چوپتیا جوړه وه، شمال له ونو او بوټو سره ساړه اسویلي ایستل، نن یې د میني او خوښۍ په ځوږ سره شپېلۍ نه غږوله، ورو، ورو په مړاو قدمونو د جومات په لور روان سوم چیرته چې د ماما فاتحه اخیستل کیده.

کله چې جومات ته ورسیدم و مې لیدل ډېر خپل او نا بلده خلک ناست دي، ملاصاحب د قران ایاتونه په جهر لوستل، له وره سره نژدې کښیناستم، مخامخ مي سترګي پخپل پلار ولګیدې په خړبخون څادر کښې نغښتی او د پټکي ول یې په تندي راښویدلی ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قرات له لوستلو وروسته دعا وسوه، هغه کسان تر وره لا نه وو وتلي چي څو نور کسان هم فاتحې ته راغلل زه د باندي راووتم، د جومات له دېوال سره غلی ودریدم، د هغه دوو کسانو خبري مي اوریدلې چي د جومات په چوتره کښي یې لمر ته پښې غځولي وې دوئ په پرونۍ پیښه کې له یو بل سره بږغیدل، د کاکا زوی خپل ملګري ته کیسه کړه:

_ د ماځیګر او ماښام تر منځ دوه وسلوال کسان چي مخونه یې پټ وو د جومات مخي ته راغلل او تر ډېره پوري یې هلته انتظار کاوه، د جومات مخي ته ډېر کلیوال را ټول شوي وو، ماښام اذان ته لا لږ وخت پاتي وو چي "محمدشاه" د بازار له خوا په خپل موټر کښي راغی، وسلوال ور مخي ته شول او نوموړی یې له موټر څخه راښکته کړ، هغه چي څومره هم مزاحمت وکړ د وسلې مزاحمت یې نه شو کولای، کلیوال یې ننداري ته ولاړ وو هیچا وسلوالو ته مزاحمت و نه کړ، له موقعې په استفادې سره یې په محمد شاه ډزې وکړې او هغه یې وویشت، وسلوال وتښتېدل له ډزو وروسته کلیوال د پیښي ځای ته ورغلل او نوموړی یې پخپل موټر کي واچاوه، او د ښرني مرکزي روغتون ته یې یووړ، دوئ فکر کاوه ګوندي بچ سي لا ژوندی وي په لاره کښي په موټر باندي یو ځل بیا ډزي شوې، دا چي موټر په تیز رفتار کښي وو اوښتی، د ملاصاحب زوم، ملګری یې په خبره کښي ور ولویده وویل:

_ کوم ملا صاحب!؟

د کاکا زوی مي ماته ګوته ونیوه او ویې ویل:

_ د هغه اخښی یادوم ګلاب! هغه هم زخمي دی ځکه چي روغتون ته د تګ په وخت موټر کي ورسره وو.

زما پر زړه لکه د ستنو وار چي وشو، وارخطا سوم او د کاکا له زویه مي پوښتنه وکړه:

_ کوم ګلاب ! ته ربښتیا وایې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې ويل:

_ستاسې زوم ګلاب ...

نورما هيڅ نه وويل پټه خوله له جوماته کور ته راروان سوم .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ماخستن له لمانځه وروسته په کور کښې د چای څښلو پر وخت پلار ناهيلی ښکاريده ځکه چې دی هم د ګلاب له ټپې کېدو خبر سوی وو، دا وخت ما د خوړکی ستړګو ته کتل، په ستړګو کښې يې بې وسي ښکاريده، چوپتيا يې د درد احساس راکاوه.

پلار مې د تراويح لمانځه ته نور د تګ نه وو، او نه يې هم په وجود کې دومره طاقت پاتې وو چې شل رکعته تروايح په جمع سره ادا کړي، د امامت دغه درونډ مسؤليت چې نور زما د پلار په وس پوره نه و له مقتديانو سره يې د صلاح او مشوري وروسته په دې موافقه وکړه چې هغوئ بايد کوم بل امام ونيسي ترڅو د روژې په بختوره مياشت کې د تراويح لمونځ په جمع سره ادا کړي؛ زمونږ د اکا زوی چې ملا هم دی او په هم دې ورځو کښې يې کوم چيرته امامت نه کاوه خو زمونږ د پلار سره د همکاري په پاريې د نوموړي جومات مسؤليت پخپله غاړه واخيست.

زه به سهار وختي ديني مدرسې ته تلم او له هغه وروسته به بيا دوکان ته راتلم دا چې ښوونځي رخصت وو ټوله ورځ به په دوکان کې وم، څه چې به مې په قسمت وي خدای را رسولې، د دوکان الماری خالي، خالي ښکاريدلې، څو د صابون او شيمپو پاکټونه، د ګوتو په شمار بيسکوټونه، کتابچې او قلمونه، د بورې او چايو بوجۍ هم دوه برخې خالي وې، له دوکانه شی تماميدل، کميدل، مونږ ټولو کشرانو ورونو اختر ته جامې وګنډلې، د مشر ورور مې اختر ته جامې نه وې د اختر په ورځ يې وينځل شوي جامې اغوستي وې، د تيرو اخترونو په څېر يې نوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوټونه او واسکټ هم نه وو اخیستي، ځکه څومره پیسې چې وې هغه ټولي د پلار په درملنه ولاړې، دا لړ او ډېر دوکان بنه وو، چې د کور خرڅ یې تر یوې اندازې پوري نیولی وو.
د اکا زوی ته چې زمونږ د پلار د امامت مسؤلیت یې په غاړه اخیستی وو، مقتدیانو ده ته اختر مبارکۍ او زمونږ د پلار لپاره یې د سرسایې روپۍ ورکړي وې ټولي له ځانه سره کېښودلې؛ زمونږ پلار که څه هم هیڅ نه ویل خو مقتدیان یې ددې پیسو په طلب پسې څو واره ورغلل، او زمونږ بې وسي یې ورته بیانوله، خو هغه دهیڅ عذر او زارۍ و نه منلې او دا یې خپل حق ګاڼه.
ګلاب لومړی په مرکز بنرنه او بیا د کابل په کوم روغتون کي بستر سو، د اکا ځامن یې د روژې په ورستیو کي کور ته راغلل او هغه یې په روغتون کي پرېښود، د ګلاب اخښی چې خبر سو له هم دې ځایه په منډه ورغی، ډاکترانو د ګلاب لاس ته چې د موټر اوښتو په وخت کې ټپي سوی وو، کومه خاص توجه نه ورکوله ځکه د نورو خلکو په څېر یې واسطې او پیسې نه درلودې چې د ډاکترانو ضمیر یې اخیستی وای، بلآخره یې ځواب ورکړ او له روغتونه یې رخصت کړ، اخښي یې په پېښور کي د ګلاب له ماماګانو سره اړیکه ونیوه او نوموړی یې د پېښور تر روغتون پوري ورساوه؛ یوه میاشت په کابل او بیا څلرویشت ساعته وروسته کله چې یې د ګلاب لاس معاینه کړ د جوړېدو نه وو، ځکه چې د ډېر ځنډ له تېرډو سره یې د هډوکي کینسر پیدا کړی او له څنګل یې متې ته رسېدلی.
ډاکترانو کومه بله لاره نه لرله او هم دا یوه خبره یې کړه:
باید لاس یې غوڅ شي، که لاس یې غوڅ نشي میکروب به یې ټول وجود ونیسي، چې بیا یې د بنه کېدو هیڅ تمه نشي کیدای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلآخره همداسي وشول په هم هغه ماخستن يې د بې هوښۍ څو ستني ورکړې او د ګلاب لاس يې غوڅ کړ .

د ګلاب لاس پرې کېدل او د دې درد زغمل زما د پلار تر وسه تېره خبره وه، مګر دا چي صبر او حوصله يې لرله، دا درد يې د خدای ج له لوري په ژوند کښې يوه ډېره سخته ازموينه بلله ، ما له خپل پلار څخه اورېدلي وو چي خلکو ته به يې ويل:

زما دواړه لوڼي ,,چې يوه يې زمونږ ناسکه خور وه ،، خواري سوې که څه هم دغه اوسنۍ لور مي خاوند لري او لا ژوندی دی خو د ټولو عمر به محتاجه وي .

زمونږ د پلار پخوانۍ ميرمنه چي زما نه په ياد کيږي او يوازي همدا لور يې ده چي د ځوانيمرګ ماما ښځه وه پيژنم او ليدلې مي ده .

يو ماځيګر چي له دوکانه کورته تلم تر پرون مي ګامونه ګړندي وو په ځان نه پوهيدم خو لکه چي څه ته مي انديښنه وي کورته په رسېدو مي ځپلۍ له پښو ويستې مور مي په وره کي ولاړه وه څراغ او بخار ديګ يې لاس کښې نيولی الويزانده وويل:

_ پلار دي ويل نن شپه به په هديره کي تېره وو .

سترګو ته مي مړي نيغ ، نيغ کېدل کله کله به په دې خپل سوچ کي مړ شوم په قبر کي به ماران را باندي را غونډ وو ،ځکه هر د جمعې ماښام له لمانځه وروسته به دجومات ملا امام د قبر اوله شپه بيانوله، زما په ذهن کي هم هغه صحنې ګرځېدلې، تش هډوکی به پاتي سوم، بيا مي پر زړه پښې کېښودې او ادې ته مي وويل:

_ کومې هديرې ته؟

_ حاځي بابا ته ځو ښه دي ليدلی! هغه چې پلار دي ويل زمونږ نيکه دی، موږ او تاسي يې د کرامات اوريدلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هم دې شپه زمونږ کورنۍ هلته د هم دې زيارت په دالان کي تېره کړه د بابا په مخ کي مو رب تعالیٰ ج له دربار څخه دعا غوښته تر څو مي پلار د روغ صحت ځښتن شي, ,مونږ هغه شپه نه هم شمعي روښانه کړې او نه مو کوم ميخ د زيارت په لرګو وهلی پلار مي ويل دا کار ناروا او ښه نه دی له دې کاره پرهيز وکړئ که څه هم هلته ډېري شمعي د روښانه کولو لپاره ايښودل سوي وې ،، په ژوند دهديرې شپه درنه وي ما هيڅ ډار احساس نه کړ په بې غمه خوب ويده شوی وم، په هم دې شپه مي يو سړی په خوب وليد چي د هديرې په منځ کي پر مصله ولاړ دی لمونځ کوي، سهار چي کورته راغلو پلار ته مي د خوب ښني وښودې هغه ووې چې دا به دې حتماً حاځي بابا په خوب ليدلی وي ګوندي خدای ج مي روغ کړي، ښه وو څو مياشتي، شپې او ورځي يې تر پخوا صحت ښه سو خو هغه چي مري د ګور شپه په کور نه تېروي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماما تر مړيني وروسته زمونږ پلار هم د يو ډول اند يښنې ښکار سو، له ماما سره مو د پلار ناسته ولاړه د يوې ښې ملګرتيا په بنياد وه، په حقيقت کې دوئ يو بل ته ډېر ګران وو؛ تل به يې رازونه سره شريکول، د يو بل له ستونزو سره، سره به يې د هيواد او خلکو د ستونزو په اړه هم خبرې کولې، د هغه له تګ وروسته مو د پلار ناروغي ورځ تر بلې لا پسې زياتيدله، جسمي او ذهني قوت يې بايللی وو، يوه ورځ چې ادې د لږ ځنډ لپاره زمونږ د انا تر کوره تللې وه، او مونږ هم پخپلو کارونو پسې بازار او ښوونځي ته وتلي وو هيڅوک په کور نه وو کله چې ماښام کور ته راغلم دا وخت ادې هم په ډېره تلوار سره کور ته راغله تر څو د خپل خاوند (زمونږ د پلار) احوال واخلي، که ګورم پلار مې ژړل او په ژړا کښې هم دا لنډۍ تکراروله ...

په اوداسه لمونځ مې قضاء کړ
نوی مين وم په ديدن نه مړيدمه

نه پوهيږم ولي يې د ماځيګر لمونځ قضاء کړی وو، يوازې دومره پوه سوم چې ادې ته يې ويل د ماځيګر لمونځ مې په اوداسه راڅخه قضاء سو.

زما تبه وه کور ته له رارسېدو سره سم په خپل ځای کښې وغځيدم، بدن مې لړزيده، يخ، يخ مې کېده، سرې تبې نيولی وم، ادې راته ګولۍ راکړې په کمپل کښې پټ کړم په ډېر لږ ځنډ کې آرام ويده سوی وم، کله چې راويښ سوم شپه نيمې ته رسيدلې وه، ما وليدل په خونه کې لا هم څراغ بليده، کشر ماماهم راغلی، ادې، خور او مشر ورور مې چې قران

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم یې مخې ته نیولی وو، د پلار کټ ته نژدې ناست دی، زه هم را پورته سوم او د پلار کټ ته ورغلم دا وخت مې پلار زما لاس پخپل لاس کښې ونیو او راته وویل یې:

_ زوی اوس دې هم تبه ده، ویده سه زه ښه یم.

زما لاس یې پرېښود او د ادې لاس یې ونیو، بل لاس یې غوږ ته یو وړ، ورو غوندې یې وویل:

_ لمونځ کړم!

ادې ژر په کټ برسېره د پلار مخې ته یو بالښت کېښود، په بالښت باندې یې مصله ور هواره کړه، تر څو په اشاره لمونځ ادا کړي، کله چې هغه دواړه لاسونه غوږونو ته ورسول یوه شیبه یې هم داسې نیولې وو، چې ماما مو ږغ کړ:

_ ښې او لاسونه یې درسم کړئ.

پلار مې په هم دې ډول د خپل خالق پور ورادا کړ، روح یې ور وسپارله.

مونږ ټولو د اسلام دوهمه کلمه شهادت په زوره، زوره ویله:

,,اَشهَدُ اَنَ لا الهَ الا اللّٰهُ وَحدَهُ لاشَرِیکَ لَهُ وَاَشهَدُ اَنَ مُحَمّداًعَبدُه وَرَسُولُه،، خو ادې ژړل، زمونږ مشر ورور یې لومړی مولوي صاحب ته چې زمونږ ګاونډی دی، ورپسې یې غاغا (زمونږ د ادې تره کیږي) او جومات ته د کټ او غسل تختې لپاره ولیږه، کله چې د غسل، کفن انتظام وسو، او زما پلار یې د غسل لپاره د باندې را ویست، نرمه، نرمه پرخه اوریده او دا د هم هغه کال د ژمي لومړنی واوره وه چې را ووریده، زما اوس هم تبه وه او تر ډېره پخپلو پښو د دریدلو توان مې نه درلود خوني ته راغلم کله چې مې د پلار خالي کټ او د ادې ژړا ولیده، حوصله مې وبایلله، د ادې غېږې ته ور ولویدم، ما او ادې تر سهاره پورې وژړل، اوس مې هم یاد ته نه راځي چې خورکۍ به چیرته وه، په څه اخته وه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرته به يې ژړل هيڅوک مي نه په ياد کېږي، خو تر لمر خاته پورې زمونږ ټوله خونه د خپلو او پردو ښځو ونيوه، چيغې او نارې وې.

د جنازې تر ادا کولو وروسته د اسقات پيسې چې څه يې زمونږ او څو يې د خپلو او پردو لخوا را ټولي سوي وې، بيرته مونږ ته راوسپارلې، او هم دا يې ويل چي يتميان دي، اړتيا ورته لري.

زما په دوه لس کلنۍ کښې پلار وفات سو، او مونږ يې له سيوري بې برخي شول مشر ورور مي ترما دوه کاله مشر دی، مونږ دواړه لا تر اوسه په عقل خام وو، چې د بې پلاره ژوند درونډ پيټې ته مو اوږه ورکړه ؛ څومره چي شپې او ورځي تېريدلې همدومره د پلار د نشتون احساس راسره پيدا کېده، د هغه د ناستي ځای چېرته چي به هغه ناست وو، تر سترګو، سترګو به مي کېده او د هغه خبري به مي په ذهن کي راګرځېدې، کله، کله چي په دې به پوه سوم څوک نسته او يوازې يم ښه ډېر به مي وژړل.

د پلار تر مړيني څو مياشتي وروسته په دوکان کي شته سامان ورو، ورو په تماميدو سو، او بلااخره يوه ورځ داسي هم راغله چي د دوکان هغه شيان چي موږ ورته اړتيا لرله کور ته راوړل،دوکان مو د يو کال د مودې لپاره په کرايه ورکړ، د خور واده هم په هم دغو شپو ورځو کي چمتو سو او په پټه خوله تېر سو، هيڅ چا د نورو وادونو په څېر اتڼ او سندري نه وويلې، د ماما شهادت، د اخبني ټپي کېدل او وړيسې زموږ د پلار مړيني ټوله کورنۍ او خپلوان ځورولي وو.

د ژمي له رانژدې کېدو سره سم د هغې مدرسې پرځای چي ليري وه، يوې بل نژدې ديني مدرسې ته ورغلم، او درسونه مي پيل کړل دا چي د ژمي توند يخ وو، داسي يخ چي د بدن په پوستو کي به لکه د ستني ننوت، د ادې په خوښه به د شپې مهال هم په مدرسه کښې پاتي کېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هم دې مدرسه کښې څو یې زما همزولي او نور ټول ترما کشران او سیدل، د مدرسې د زده کوونکو تر منځ یو ډول مینه او ګرانښت وو، د یو بل په درد به دردیدل او د ډېرو، ډېرو خبرو د زغملو حوصله یې لرله، په تېره بیا زه د هغه ړانده چېني حوصلې ته حیران وم چې د څومره ډېرو چېیانو خبري او ظلم یې په ځان تیراوه، نه پوهېږم د ده څه مجبوري وه چې دومره وهل او ټکول یې خوړل، ښایي ځکه یې زغمل چې د دوئ په وړاندې ځان ورته کمزوری ښکاریده.

ړانده چېني چې غوښتل یې د قرانکریم حافظ شي، ډېره ښه بړغ یې درلود او د قرانکریم تلاوت به یې په یو ځانګړې انداز سره کاوه، زه به اکثر په یوه نه بله پلمه ورته کښیناستم او د ده تلاوت ته به مي غوږ نیوه، ما قرانکریم تردې وړاندې له خپل پلار څخه زده کړی وو، وخت نا وخته به مي د نوموړي ړانده غلطي هم ور په ګوته کوله، په هم دې خاطر یې زما خاطر کاوه ، کله چې به یې قاري صاحب ته قرات تکرارولو، تر سام به لاندې سو او په هر دوهم آیات کښې به دریده، د سام علت یې هم دا و چې قاري صاحب به ددې پرځای چې غلطي یې ور اصلاح کړي، واهه به یې او دومره به یې وواهه چې د ده له چیغو به ټول چېیان په تکلیف شول او له قاري صاحب څخه به یې ډار پیدا کاوه، د ډار له وجې به ټول چېیان غلطیدل او وهل، ټکول به یې خوړل، زه د قاري صاحب له دې حرکت ډېر نا خوښ وم خو د ده په وړاندې مي د څه ویلو جرئت نه شوی کولای.

دا ښه وه چې ما له مولوي صاحب څخه د عقایدو کتابونه لوستل، قاري صاحب ته مي کومه اړتیا نه لرله، قران کریم مي له مخي ښه زده وو، له ما پرته نور ټول چېیان به قاري صاحب ته د قرانکریم زده کولو لپاره کښیناستل او له یو ټکي غلط ویلو سره به یې ښه خوندور وهل، ټکول خوړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مدرسې خواړه ,, لوبیا، مې او دال،، وو کله نا کله که کوم څوک به مهربان سو غوښه به یې راوړه یا چیرته به چا خیرات کړی وو، وچه مړۍ به مو له کورونو راټولوله او هر چېږي ته به یې په حساب څو کورونه ورکړي وو، که به کوم چا تر حساب کمه مړۍ راوړه وهل، ټکول او د مړۍ نه خوړولو سزا یې ورته ټاکلې وه.

یوه ورځ چي د کوم چېږي ملګري سره د وچي مړۍ راټولولو ته ووتم، زما ملګری چېږی به په نیمکښه دروازه کې ودرید او د ,,وظیفه راوړئ ! ،، ناري به یې ور وهلې، څو کورونو ته تر ورتګ وروسته زه هم راضي سوم چي کوم کور ته یو بږغ ور وکړم؛ کله چي ما د یو کور په دروازه کښې د ,, وظیفه راوړئ ! ،، ناره کړه، سپي وغپل ما ژر دروازه ور پوري کړه، ملګري راپسې وخندل، یو ځل بیا مې جرئت وکړ دروازه مې نیمکښه کړه او ور بږغ مې کړ، که ګورم یوه وړه نجلۍ چي توده مړۍ یې په لاس کښې وه راغله، دروازې ته په رانژدې کېدلو سره یې را خطا کړه او منډه یې واخیسته، مړۍ زما پښو ته ولویده، په بسم الله سره مې راپورته کړه، زما ملګري چېږي څه نه وویل لکه چي ورسره عادت سوی وو.

یو بل کور ته ورغلم کله چي مې بږغ کړ یو ځوان هلک راووت زما سره یې سترې مشې وکړه، موږ ته یې د انتظار وویل او بیرته لاړ، له لږ ځنډ وروسته کله چي راستون سو په یو پلاستیکي بوتل کې شړومبې او په بل لاس کښې یې توده مړۍ راوړه، زما په لیدو خوشحاله سو او چېږي ته یې وویل:

_ دی زه پېژنم زموږ د ښوونکي زوی دی د ده پلار دي خدای وبخښې او جنتونه یې ځای شه.

کله چي موږ را روانیدل، د خدای پاماني په وخت یې زه په غېږه کي ونیولم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدرسې ته د لاري په اوږدو کي زما ملګري چڼي خپل ټادر هوار کړ او بشپړي مړۍ يې په ټو برخو وويشلې ترڅو دهغه کورونو حساب پوره سي چي مړۍ يې رانکړه او مونږ له سزا خلاص سو.

مولوی صاحب د مړۍ په راټولولو وترټلم نه پوهيږم چيرته يې ليدلی وم که چا ورته ويلي وو؛ او زه يې د مړۍ له بيا راټولولو منع کړم دا ځکه چي ترما ډېر کشران سته چي وچه مړۍ يې راټوله کړې وای.

له دې وروسته يې ماته د پخلي دنده را وسپارله او هر ماخستن به مي پخلی کاوه، زه په هم دې مدرسه کښي ډېر وخت پاتي سوم، يوه ورځ چي په ښوونځي کښي د نتايجو د اعلان ورځ وه مولوی صاحب اجازه رانکړه چي ورسم او خپله اطلاعنامه واخلم، زما اطلاعنامه زما مشر ورور اخيستې وه زه يو ځل بيا په دوهمه درجه اتم ټولګي ته بريالی سوی وم، ټول ژمی په هم دې مدرسه کښي ووسيدم؛ د پسرلي له راتګ او د ښوونځي له پيل سره سم ښوونځي ته ورغلم او درسونه مي پيل کړل.

زه او مولوی صاحب په دې خبره سره راضي شو چي د ماسپښين مهال به ښوونځي ته ځم او له هغه وروسته به د شپې لخوا بيرته مدرسې ته راځم؛ د معمول په څېر مي دواړه ځايه خپل درسونه ويل؛ زما په شمول ټول زده کوونکو ډېر په خوند سره درسونه ويل او دا زموږ لپاره يو بريالی کال وو، ځکه چي د ښوونځي نوې ودانۍ هم جوړه وه، د نوي نصاب کتابونه، قرطاسيه او د بلجيم هيواد په مرسته زده کوونکو ته د بيسکوټونو مرسته هم رارسېدلې وه، چې د تفريح په وخت به يې شاګردانو ته ورکول.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ بیا د رڼاګانو په کور کې شمعې مړې سوې، او د طالبانو لخوا د ټولې سیمې ښوونځي وتړل شول، ما هم له هغه وروسته دمدرسې له قاري صاحب سره مې ددینې زده کړو لپاره د لوګر ولایت ته دتګ نیت وکړ ځکه دلته نژدې شا او خوا ټول ښوونځي تړل سوي وو او هیڅا ښوونځي ته زړه نه ښه کاوه .

کله چې ادې اجازه راکړه او له قاري صاحب سره د لوګر ولایت ته روان سوم د لارې په اوږدو کې مې ځای، ځای ټوټې، ټوټې سړک او پلچکونه ولیدل چې د بمونو په زور ویجاړ سوي وو ؛ له غزني ښاره د کابل په لور ووتلو د سړک له غاړې سره د تیلو ټانکرونه او اکمالاتي موټرونه سوځول سوي وو، ځینې یې داسې هم وو چې زمونږ تر راتلو لږ موده وړاندې اور وراچول سوی او لا هم لوګی ترې پورته کېده؛ موټروان له دې حالت سخته ځوریده، خو په موټر کې ناستو کسانو یې خبرو ته چندان اهمیت نه ورکاوه او زموږ په شمول ټول کرار، کرار پخپلو ځایونو ناست وو . د کابل ښار عمومي دروازې ته له رسېدو سره سم امنیتي کسانو موټر د تلاشې لپاره ودراوه، داسې یې تلاشي کړ لکه بیخي چې یې تلاشي کړی نه وي، عسکرو یوازې د خلکو ځېرې ته کتل، تر دې وړاندې ما د مرکز ښرني امنیتي کسان لیدلي وو چې په ډېره سختۍ سره یې تلاشي کوله ان تردې چې د خلکو جیبونه به یې هم پلټل؛ موټروان هم دعسکرو په بې غوري نیوکه وکړه او ویې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولې امنيتي ادارې بايد خپل وظايف په سمه توګه سرته ورسوي؛ تلاشي وکا، څارنه وکړي او پلټنه وکړي؛ ښار ته پر راغليو لارويانو زيات پام وکړي، د دوی دا لړ بې غوري د ډېري لوی ورانکارۍ سبب ګرځېدلی سي.

قاري صاحب وويل:

,_ د کابل ښار ډېر بدل سوی ښکلي دنګې ماڼۍ او ودانۍ لري، څو کاله وړاندي چي زه راغلی وم دا ښار داسي نه وو او س يې ډېر پرمختګ کړی او دا د يمکراسۍ زور دی چي ځواني ښځي او پېغلي په خلاصو وېښتو ګرځي.

غرمه مهال مو د کابل ښار په يو ريسټورانټ کښي کابلي پلاو، او د پسه قورمه سوې غوښه له تودې وچې مړۍ سره وخوړه، ټيکسي ته وختلو او د لوګر ولايت په لور مو حرکت وکړ، د يوې، يوه نيمي بجې شاوخوا د محمداغي ولسوالۍ سرخ آباد کلي ته ورسيدلو.

سرخ اباد کي د عمومي سړک سره نژدې د يو پترول پمپ تر څنګ له ټيکسي موټر څخه ښکته سو، لږ.ها خوا مو مخ او لاسونه د روانو اوبو په وياله کښي وينځل اوبه مو وڅښلې، قاري صاحب تر مخ او زه ورپسې په نابلده قدمونو روان سوم.

دا سيمه له طبعي اړخه ډېره ښکلي وه، ښايسته باغونه او د اوبو کاريزونه يې لرل، د لاري دواړه غاړي په دنګو،دنګو چنارونو پوښل سوي وې، پريمانه د مڼو باغونه يې لرل، د شمال له څوړ سره د تازه مڼو وږم راته، او هري خوا ته د مرغانو بيلا بيل اوازونه اوريدل کېدل د طبعيت دا ننداري په ما ډېري ښې لګيدې او د خوشحالۍ احساس مي کاوه، تر ډېره پوري مي سترګي په هغې بوډۍ کښي خښي وې چي د سړک له غاړي سره يې پسونه څرول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قاري صاحب په قدم، قدم زما احوال اخیست، چې زړه مي تنګ نه سي، مونږ تر څو باغونو او نهرونو تېر شو، بیا هغه جومات ته ورسېدلو چې تر مخ یې د رڼو اوبو ویاله بهیده، ما تر ویاله ټوپ کړ څپلۍ مي اوبو ته ولویده، قاري صاحب په خندا سو او ژر یې څپلۍ را ونیوه، په ختو ککړه پښه مي وونیځله، څپلۍ مي په پښو کړه، دواړه د جومات انګړ ته ننوتلو، په انګړ کښي څو نوري خوني هم وې چې د مدرسې ځېیان پکښي اوسېدل، که ګورم زموږ یو بل کلیوال ځنی هم هلته دی چې تردې وړاندي یې زموږ سره د کلي په مدرسه کښي د قرانکریم حفظ کاوه.

دوی زمونږ په لیدو خوشحاله شول، خولې یې له خندا نه سره ورتلې، ټولو سترې مشې راسره وکړه، سرې اوبه یې راکړې دا چې مونږ ډېر ستړي شوي وو، ساه مو بنده، بنده او سترګي مو پټې، پټې کېدې نو د خوب غېږي ته مو ځانونه ورو سپارل، آرام ویده شو.

کله چې راویښ سوم یوازي پروت وم، قاري صاحب نه وو، دباندي راووتم که ګورم په جومات کښي د ماسپښین جمع ادا کیږي، ژر، ژر مي اودس وکړ او جومات ته ننوتم، په اخیري رکعات کي مي له امام سره لمونځ ونیو، څو چې ما لمونځ پای ته رساوه ټول کلیوال له جومات ووتل، یوازي قاري صاحب له مولوی صاحب سره د محراب خواته په خبرو بوخت وو؛ قاري صاحب ماته اشاره وکړه او زه یې د ځان خواته ور وبللم له مولوی صاحب سره یې معرفي کړم، دوی زما او زما د درس په اړه ډېري خبري وکړې، چې زما ستاینه به یې کړه شرمیدم، غوږ به مي کوڼ واچاوه، ځکه زه پوهیدم دومره ځیرک نه یم څومره چې دوی وایي.

مولوی صاحب زما کتابونه بدل کړل، هغه کتابونه چې نیمی مي ویلي وو په نیمي کښي پرېښودل او ماته یې د علم صرف د کتابونو وویل چې باید سهار یې پیل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له جومات څخه مدرسې ته راغلم کلیوال ملګري مي شین چای چمتو کړی وو، یوه، یوه توده، توده پیاله مو نوش کړه او دباندې را ووتلو.
ما د دې سیمي له طبعي هوا څخه خوند اخیست، ګام په ګام د مڼو وني، باغونه، دنګ، دنګ چنارونه او د کاریزونو اوبه بهیدې، زړه او روح دواړه به مي تل تر و تازه وو، تر ماښیګر پوري د مدرسې په څانګړي د مڼو باغ کي وګرځیدلو او مڼې مو وخوړلې، د ماښیګر لمانځه ته جومات ته راغلو، دا چي مولوی صاحب نه وو، د یو طالب په امامت مو لمونځ ادا کړ، تر ماښامه په جومات کښې پاتي شو ټولو د مدرسې طالبانو د قرانکریم تلاوت کاوه او کتابونه یې مطالعه کول، د ماښام تر لمانځه وروسته د یو کوچي طالب په میلمستیا د هغوی کیږدۍ ته لاړو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچیانو په ازاده فضاکښې د کیږدۍ مخې ته پرش هوار کړی وو، بالښتونه ورباندې کتار وو، مونږ کښېناستلو د تیز شمال له وجې څراغونه مړه کېدل، یوه شیبه یې تراکتور چالان کړ،چې بیترۍ یې ډکه سوه نو د تراکتور د بریښنا رڼا ته دسترخوان ویړ سو، شوروا او توده مړۍ یې راته کیښوده ورپسې یې خوندوره د وري غوښه چې تازه یې حلال کړی وو راوړه، ټولو په ښه خوند سره خواړه وخوړل ګوتې مو وڅټلې د خیر او برکت دعا یې وکړه، شین چای مود ساړه شمال په ځوږ کښې نوش کړ، د ماخستن د لمانځه وخت په رانژدې کېدو سو، موږ هم کرار، کرار بیرته خپلې مدرسې ته راستانه شو .

ماخستن خوب نه راته، په ځای کښې مې د مړۍ اتامونه پراته وو، څو، څو واره راپورته سوم په نیالۍ مې دسمال تېر کړ، میږان راباندې ګرځیدل، چیچلم یې تر نیمې شپې پورې ویښ وم، یو ناڅاپه لوی درب سو، یو ځل بیا درب سو، تر ډېره مې غوږونه څک وو ما ویل لکه چې جنګ سو، ذهن ته مې کور راغی او هغه په ولسوالۍ د شپې لخوا د طالبانو برید، سوچ واخیستم، ډار راسره وو، ټوله شپه ویښ وم د سهار خواته کله چې لږ، لږ رڼا سوه او قاری صاحب اوداسه ته پورته سو سترګې مې سره تللې وې، یو چا مې په پښو سرې اوبه را توی کړې، پخپل ځای کښې راکښېناستم، کلیوال ملګري مې راباندې بږغ کړ:

_ پورته سه لمونځ دریدلی او ته لا ویده یې ! ، ژر، ژر مې بستره ټوله کړه او دباندې راووتم د ویالې په غاړه مې اودس تازه کړ او جومات ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننوتم، لمونځ سوی وو، مولوی صاحب او مقتدیانو د دعا لپاره لاسونه لپه کړي وو، یوې خواته په لمانځه ودریدم لمونځ مي ادا کړ، چي راوتم مولوی صاحب راږغ کړ او دځان خواته يې وربللم.

مولوی صاحب زما د ناوخته پورته کېدلو علت وپوښت، ما هیڅ نه وویل هغه په ډېره قهرجنه لهجه خبري پیل کړې هغه وویل:

_ ته باید له نن وروسته سهار وختي پورته سې؛ آیا ته نه يې خبر سهار وختي پورته کېدل څومره ګټي لري؟

زه غلی وم هغه خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

_ الله تعالی(ج) فرمايي : د سهار لمو نځ ادا کړئ ځکه دا دشپې او ورځي د ملایکو د حاضریدو وخت دی؛

همدارنګه رسول الله (صلی الله علیه واله وسلم)فرمايي: د سهار دوه رکعته لمونځ له ټولي دنیا او هغه څه چي په دنیا کي دي غوره دی، د م اخستن له لمانځه وروسته د علم له زده کړي پرته بل څه ته مه را ټولیږئ، زما د امت په وختي پا څیدلو کي برکت اچول شوی دی.

کله چې هغه خبري پای ته ورسولې، را ووتم او هغې خوني ته راغلم چیرته چي د مدرسې طالبانو د سهار ناشته تیاره کړې وه؛ د سهار په ناشته کې د معمول او نورو مدرسو په څېر وچه سړه مړۍ او شین چای ایښودل سوي وو، د ناشتې تر کولو وروسته درسونه پیل شول ما هم په لومړي ځل "صرف میر" راوخیست او د مولوی صاحب مخي ته کښېناستم.

مولوی صاحب د کتاب شروع او پای ته د ښه نیت دعا وکړه او ويې ویل:

_ صرف د علم مور او نحوه يې پلار دی، ته باید دا ټول یا نیمی کتاب یاد کړې، ما هم د "هو" او "سمه ده " په پار سر ورته ښوراوه، یوه شیبه زما او د کتاب په اړه وږغیده بیا يې زه رخصت کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماسپښين مهال بازار ته د خپل کليوال ملګري سره ووتم، په لاره کې مې هغه تخته چې د پوليسو ۱۱۹ بيړنۍ شمېره ورباندې ليکل سوې وه سوځول سوې ده، تختې ته مخامخ د دوکان دېوال ړنګ او ور يې مات سوی وو، موږ هم هم دې دوکان ته ودريدو، يو پاو کلچې مې راوخيستې، له دوکاندار مې د مات وره او ړنګ دېوال پوښتنه وکړه يو سوړ اسويلی يې وکيښ او ويې ويل:

تېره شپه طالبانو هغه وړاندې تخته چې د پوليسو لخوا درول سوې وه په راکټ ويشتلې، راکټ تر تختې وتلی او زما د دوکان په کونج لګيدلی دی، زه نه پوهيږم دوی به د تختې په ويشتلو کې څه تر لاسه کړې وي خو زما د کوچنيانو د خولې ګوله يې نيمی کړه، پرته له دې چې نور څه ووايم له دوکانه يې راووتلو او د نور بازار په لور وخوځيدلو، ما د ځان او جامو وينځلو لپاره صابون راونيولو او بيرته مدرسې ته راغلو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې تکراري سوې، د معمول سره سم هره ورځ به ښه په خوند درسونه روان وو، زه به هم اوس هر سهار وختي پورته کېدم، کتاب مې تقریباً نیمايي ته رسېدلی وو، مولوی صاحب د ازمویني وویل د پنجشنبې په سهار د کتاب تر ازمویني وروسته کله چې بریالی سوم هغه راته وویل:

_ زه پوهېږم ته به د دین ګټونکی او ساتونکی یې، د خدای په لار کې ستا شهادت زما تر ټولو لوړه آرزو ده، لکه څرنګه چې حسین ابن علي د مظلوم د حق او د عوامو د مصلحت د دفاع دود خپله دنده وګڼله او په دې لاره کې یې لټې ونه کړه هغه خپل ځان یې د کربلا په لوی وژنتون کې قربان کړ او د خپل پالونکي په نزد د شهیدانو سرور شو او د انسانیت په تاریخ کې یې د سمون پالو د لارښود مډال په غاړه واچوه.

ما د مولوی صاحب غټو سترګو ته په حیرانۍ سره کتل او هغه خپلې اوږدې څڼې یې تر خولې لاندې کړې، لاسونه یې په ږیره تېر کړل یوه شیبه غلی وو، بیا یې وویل:

_ زما استاد د الله تعالی هغه بنده وو چې همېشه یې دا تلوسه درلوده چې د خدای ج په سپېڅلې لاره کې د یو سخت زړي ظالم او متجاوز کافر له لاسه په شهادت ورسیږي؛ ځکه ده د خپل خالق ج او د هغه د پیغمبر ص پر خبره پوره ایمان او باور درلود چې شهادت ، جنت ته د تللو تر ټولو لنډه لاره ده، هغه د قرآن او حدیث په دې خبره پوره باوري وو چې له دې نه پورته درجه یوازې د انبیاء علیهم السلام کېدای شي چې یو مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای تعالی د فرض عین حکم د پرځای کولو په غرض د متجاوز ظالم کافر په وړاندي میدان ته د براء بن مالک او د أنس بن نضر رض په څېر ور ودانګي او بیا د هم هغه کافر له لاسه اویا زخمونه وګالي او په شهادت ورسیږي.

د وخت او بخت کیسې دي؛ یو بل طالب چي تر ما څو میاشتي مخکي مدرسې ته راغلی، ده به ویل ما ټول عمر دلته او هالته لکه د هوایي مرغه تېر کړی، خپل کور یې په سترګو نه دی لیدلی، علت یې څه دی ولي کور ته نه ځې؟

ددې پوښتني په ځواب کي به لکه ګونګ داسي غلی شو.

د جمعې د ورځي په رخصتۍ ټول لیري او نژدې شاګردان رخصت شول، دا وخت یوه نجلۍ په کړکۍ کي تر سپوږمۍ سپینه راښکاره سوه، ویښتان یې شمال په یوه بله خوا وړي را وړي، سترګي مي ور وختې، تر وره را غبرګه مسجد ته را دننه سوه، نوکان یې ژوول، زما نوم یې اخیسته مور یې یوه منډه ورکړې وه چي مسافر طالب ته به یې ورکړې؛ ور ولاړ ووتم، سترې مشې مي ورسره وکړه ورته و مي ویل:

_ هغه زه یم مور ته دي زما لطرفه مینه او مننه.

طالب تر چخلکو غلي، غلي پسي کتل، سپیني پوندي یې له تورو سینډلو سره لا ښې ښکاریدې، کتاب یې پټ کړ د سترګو په اشاره یې د ځان خوا ته ور وغوښتم، خوله یې چوله کړه او ویې ویل:

_ څوک وه!؟

د باندي تیز باد سو، دوړي او خاوري جومات ته راننوتې، ور ولاړ سوم کړکۍ مي پوري کړه او طالب ته مي مخ ور واړاوه و مي ویل:

_ د هم دې کلي جنۍ ده، څو ورځي وړاندي یې مور د مسجد سره نژدې زیارت ته راغلې وه، او به یې غوښتې، په مدرسه کښې څوک نه وو، او به

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي ورکړې، له ما يې نه پوهيږم تر څه پوري وپوښتل،ما يې په ځواب کښې وويل زه د پکتيکا يم او دلته د درس لپاره راغلی يم.
هغه سترګې ومښلې لکه چې د غرمې خوب ته يې ځان اماده کاوه، لږ موده غلی وو، بيا يې خبرې پيل کړې:
_ ,, د نا محرمې ښځې سره د سترګې مشې پر وخت لاس تر څادر لاندې نيول بهتر او غوره دي ،، بل ځل پام کوه چې دا ورځ له انجونو سره پوښتنه و نه کړې او هو ياد لره د دې ميرمن زوی عسکري کوله، وسلوالو و واژه لاس يې په مونږ پاک کړی، هغه وايي په مدرسه کي طالبان او سيږي، دا هم دوئ وژلی دی يوازې د مدرسې کسانو ميوند ښه پېژانده چې عسکري کوي.
ما له ځانه سره وويل:
((کيدای شي ګمان يې سم وي، مدرسه سم او بد فکرونه روزلی شي))
هغه په ډېره قهرجنه لهجه وويل: ولې غلی شوې!؟ لکه چې زما خبره ښه نه درباندې ولګېده.
و مي ويل:
_ هيڅ، زه به څه ووايم، نه پوهيږم تر ما مخکې دلته څوک او څنګه ..
طالب په غصه ښکاريده، په زوره، زوره يې خبرې پيل کړې او ويل يې:
_ ته بايد سپين او تور وپېژنې، زوی يې زمونږ او د ديدن دښمن وو، له خولې دې خبرې کاږې، دا ښځه به هم له کوم چا سره ضرور کوم لاس لري دومره کور سلا بلا نه چليږي .
و مي ويل:
_ کور يې ما ليدلی، زه به وظيفې ته ورتلم، کری ورځ د ټک او زر تارو کار کوي، د کلي ناوې او پېغلو ته بالښتونه ګنډي، له هغه به يوه ګوله مړی پيدا کوي، خوله او لاس به يې ورباندې ازاد وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې يې د خوب په بهانه پټې کړې، لږ ځنډ کرار سو، اړخ يې په بله بدل کړ،ورو غوندې يې وويل:

_ ته لا دلته نوی يې خپله به پوه سې .

تليفون يې وشرنګېده، په منډه ووت، بيرته راغی زه، قاري صاحب او کليوال ملګري مې په مدرسه کې يوازې پاتې شول .

نن څوومه وه، نازکې، او د شنو سترګو نجلۍ به هر ماځيګر دوه يا درې منې د مسافر طالب په نوم مدرسې ته راوړې، نوکان ژوول يې يو عادت وو ، په شونډو کښې يې يو څه وويل، ما وپوښتل:

_ پوه نه سوم څه دې وويل؟

په خندا کې شاته ولاړه وې ويل:

_ ته د پتکيکا يې؟

ما څه نه وويل دې لاس را اوږد کړ وې ويل:

_ ميړتون

په اوږه مي ميړی وو هم داسې مې پريښود ، دې ته مې وويل:

_ يا زه د پتکيکا نه يم خو د پکتيکا يم .

دا پخپله خبر ه وشرميده، تر وياله يې ټوپ کړل، منډه يې واخيسته پاولې يې لکه د آسپې شرنګيدې، تر دېوال پټه سوه له سترګو مې پناه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښې شپې (برات) شپه وه، غوښتل مي کور ته زنګ ووهم، مور به مي یادوي، ګوندي زما د بږغ په اوریدو به خوشحاله شي؛ کله چي مي هڅه وکړه د ورور نمبر مي بند دی، فکر مي خراب شو اوس څه وکړم، نن به مي همزولي لوبي کوي ټول به د نن شپې له رواجي میلې خوند اخلي او زه ...

ملګري ته مي زنګ وواهه شماره یې بنده وه، صبر کومه بله شماره به یې کار کوي، مخابراتي شبکه پرلپسې د ملګرو شمېرې بندي یادوي، د نیمي شپې اندیښنو په غېږ کښې ونیوم، ځني یادونه مي تر خوا او شا را تاو شول په وجود کښي مي نا آرامي احساس کړه د باندي ووتم،د پینځلسمي سپوږمۍ لکه دچا په انتظار ولاړه وه ستورو د بنیادم په کړنو پسي پسخند واهه، سر راباندي وګرځید دا وخت مي همزولي ویده شوي، نه پوهیږم کوم درد مي اوښکي وبیولې، کتاب مي خلاص کړ موضوع یې راته بې خونده ویسپده، د لیکلو هڅه مي وکړه هیڅ، هیڅ هر څه له ما تللي او خپه وو ساه مي واخیسته اوښکو ته مي له زړه د درد لاره وشوه؛ سترګي مي سره ورغلي وې خوب مي لید ,, باد رنې اوبه خړي کړي ،، د سهار اذانونه کېدل سترګي مي وغوړولې پورته شوم اودس مي تازه کړ لمونځ مي ادا کړ ، مولوی صاحب ته کښېناستم، د خوب تعبیر مي وغوښت هغه وویل:

په خوب کي ځان په رڼو اوبو کي لیدل د روغتیا او سلامتي معنا لري دا چي تا خړي اوبه په خوب لیدلې برعکس ته به ناروغه شې، هو زه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم تاته کوم زيان ورسيږي، دوه رکعته لمونځ ادا کړه او ډېر تلاوت کوه.

هره شپه به د کور او ادې ياد راسره وو، تر ناوخته به يې خوب ته نه پرېښودم،په هم دغو ورځو کې قاري صاحب هم کور او کلي ته ولاړ؛ که مائيګر به چکر ته ووتم هم بيرته به ژر راتلم ورځ په ورځ مې د خولې خوند خرابيده، وخت به نه راباندې تېريده، تر روژې پورې قاري صاحب نه راغی، په هم دغه ورځو کښې مولوی صاحب د هغه طالب خبره هم ياده کړه چې له مدرسې تللی بيرته نه دی راغلی، مولوی صاحب وويل:

_ داسې بختور خلک او داسې بختور نصيب د هرچا نه وي، بختور سړی دی چې د ښې شپې په شپه يې د شهادت جام نوش کړی.

ماته يې ګوته ونيوه او زياته يې کړه:

_ زه باور لرم ته به هم يو ورځ داسې شهيد سې،هو که ته نه غواړې دتودې وينې په جوش کې له امريکايانو او د هغوئ له مزدورانو سره وجنګيږې په زور دې نه مجبورم، دا ياد لره هغه چا چې د مدرسې سړه مړی، خوړلې وي له دين سره خيانت نه کوي.

له هم دې سره مولوی صاحب ووت، ماته د خپل پلار هغه خبره را ياده سوه چې ويل يې:

تر هرڅه وړاندې "امن" کله چې د يو هيواد خلک د امن تر بيرغ او دسولې تر سيورې لاندې ژوند ولري، تعليم او پرمختګ کوي، دين،مذهب او ناموس يې خوندي وي.

هغه به دا هم ويل:

زموږ په هيواد کې روانه جګړه پردۍ ده، د دين او مذهب تر نامه لاندې نورې،نورې شخصي او سياسي ګټې په پام کې نيول سوي دي، چې قربانيان يې زموږ بې وسه ولس ګرځي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا ته روژه وه، قاري صاحب هم راغی، په راتګ یې خوشحاله سوم، مائیګر مهال مو جومات را پاک کړ، یو کلیوال مقتدي نوي غالۍ راوړي وې هغه مو هواري کړې د لاوډ سپیکر بیټرۍ مولوی صاحب چارج کړه ترڅو بیا سهار وختي د قران کریم تفسیر د لاوډ سپیکر څخه وشي، ماخستن مړۍ وخوړل سوه، لمونځ او تراویح وشوې، مولوی صاحب راغی او ویې ویل: ستاسو د پشلمي لپاره به چای او نور هر څه چې وي زمونږ له کوره راځي غم یې مه کوئ.
او هم دارنګه هر پشلمي ته به یې خوندور د شیدو او شین چای، سوجي، حلوا او یا پراټې به یې راوړې، دمدرسې طالبانو د مولوی صاحب ستاینه کوله او دعاګاني یې ورته کړې.
یوه ورځ د غرمې په مهال قاري صاحب ته مي زنګ راغی له تلیفون سره دباندي ووت لکه چي کومه خبر یې له ما پټوی، بیرته راغی وې ویل:
_ ما فکر وکړ له کوره زنګ دی خو هغه بل څوک وو
په خبرو کښې ورولویدم :
_ دا دي تر څه پوري وویل ما کله پوښتنه کړې ده ضرور یو څه شته چي ته یې له ما پټوې؟
هغه وویل :
_ ورور دي وو !
ورته ومي ویل:
_ ښه نو بیا یې څه ویل ها؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی چي پوه سو خبره نه پېيږي ويې ويل:

_ وسله والو په کلي کښې مخابراتي شبکې سوځولي؛ ورور دي له مرکز څخه اړيکه نيولې وه او ويل يې، ويل يې ... خبره يې سره وړوله، سر يې ور پټ کړ ويې ويل:

_ هيڅ هسي ټوکه مي وکړه !

ورته و مي ويل:

_ څه يې ويل ته ولي له ما خبره پټوې؟

سر يې را لوڅ کړ، ګړی ته يې وکتل د لمانځه وخت دی، را ولاړ سو ويې ويل:

_ ورور دي سلامونه ويل نن يا سبا به اړيکه درسره ونيسو ته به کابل ته راشې کورنۍ مو ګاونډي هيواد پاکستان ته ځي په کلي کښې ژوند سور اور دی .

درب ور يې را پوري کړ او له خوني ووت.

په سبا ورځ کله چي د ورور تليفون راغی که څه هم هيڅا نه غوښتل چي زه له مدرسې څخه ولاړ سم، يوازي د ادې خبره مي ومنله، زه او قاري صاحب مخ په کابل را روان شو، څو قدمه لا نه وو راغلي چي مولوی صاحب په مخه راغی ماته يې يو څو افغانۍ راکړې او مدرسې ته د بيا راتلو يې په ټينګار سره راته وويل.

د لاري په اوږدو کي هم دا فکر راسره وو، چي ولي زه په کراره سره درس نسم ويلی، که هم دا يوه مياشت نور دلته پاتي سوی وای کتاب به مي خلاص سوی وو، د پلار هغه خبر مي ذهن ته راغله چي ويل به يې ,, هڅه وکړئ هم دا نن مو د زده کړو وخت دی کله چي زه مړ سوم ناممکن چي تاسو به درس وواياست،،

کابل له کوټه سنګي سره نژدې له ټيکسي راښکته شو او د سړک له ژۍ، ژۍ سره غلي روان وو چي يو چا راپسي غږ کړو ، ما وليدل چي ادې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچني ورونه مې د سړک له غاړې سره په لمده او ککړه ځمکه ناست وو، مشر ورور چې خوله يې له خندا ډکه وه زمونږ سره ستړي مشې وکړه، ادې ته مې ور منډه کړه، دواړه لاسونه مې تر غاړه ورچاپېر کړل او ښه ډېر مو سره وژړل دا زمونږ د جدايي د درد او په وصال کې د خوښۍ اوښکې وې.

قاري صاحب مو رخصت کړ، موټر ته پورته شو، د کابل ښار تر دنګو، رنګينو ودانيو، مارکيټونو او دوکانو راتېر شول، څومره چې موټر له ښاره ووت دومره به ځوريدم.

ادې زما د تيرو شپو او ورځو په اړه پوښتنې کولې کومې چې په مدرسه کښې تيرې شوې وې، زړه نا زړه مې ځواب ورکاوه، کله چې ما له ادې څخه د پاکستان ته تلو علت وپوښت، هغې وويل:

_ طالبانو دې مشر ورورته په هم دې تور ګوابښ کړی چې ګواکې دی د دولت سره د جاسوس په توګه کار کوي، پرلپسې يې جومات ته ليکونه راليږل چې له دولت څخه دې لاس واخلي د دې لپاره چې موږ مطمين سو يو څه وخت دې له هيواده دباندې ولاړ سي، بلآخره موږ دې ته مجبوره شو چې کلی پرېږدو او پاکستان ته ولاړ سو.

زه ډېر تږی سوم خو اوبه مې نه څښلې ځکه چې روژه وه، د مشر ورور او ادې هم روژه وه، خو کوچنيانو ته يې له هغه ماشوم څخه اوبه رانيولې چې د سړک له غاړې سره په خيرنو جامو کښې ولاړ وو.

د لارې په اوږدو کې خوب وړی وم، کله چې موټر ودريد را ويښ سوم که ګورم موټر د سړک له غاړې سره ولاړ دی او د چنارونو او ونو ها خوا ته پريمانه رڼې اوبه بهيدې، له مشر ورور مې د ځای په اړه پوښتنه وکړه، هغه وويل:

دا د سروبي رواني اوبه بولي اصل کښې دا د کابل سيند اوبه دي کله چې د کابل له ښار څخه تيرېږي د تينۍ په سيمه کې د لوګر سيند ور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځای کیږي او بیا د تنګي غار ته داخلیږي هم دارنګه د پنجشیر سیند ورسره یو ځای شي، د سروبي نه وروسته وریښمین تنګي ته داخلیږي، داسې لغمان ته او بیا د کنړ سیند ورسره یو ځای کیږي او بلاخره د پیښور سیمي ته ځي چي د اټک په ساحه کي زړه نا زړه د سند له سیند سره یو ځای کیږي.

زه د سړک له ژۍ اوبو ته وربښکته سوم، اودس مي تازه کړ، دوه، دوه رکعته د سفر لمونځ مو وکړ او مخ په ننګرهار وخوځېدل، د ماځیګر لمونځونه مو په ننګرهار کي ادا کړل، سترګه لویدو ته تورخم بندر ته ورسیدل، د تورخم په بندر کښي مو پاکستاني عسکرو ته سل روپۍ په هم دې خاطر ورکړې چي مونږ افغانان یو او په غېرقانوني ډول د پاکستان خاوري ته ځو، ما وویل:

لر او بر ... خبره مي لا پوره نه وه چي مشر ورور مي په خوله لاس راونیو او ویې ویل:

دلته دا خبري مه کوه دا د دې خبرو ځای نه دی ناوخته کیږي مونږ باید ژر تر ژره مزل تر منزله ورسوو.

کله چي د خیبر تر دروازه تېرسو ، دا وخت د ماښام اذانونه هم وشول، په هم دې سیمه کښي د یو جومات سره موټر ودرید، د جومات مخي ته ناستو ماشومانو سړې اوبه او خرماوې راکړې روژه مات او لمونځونه مو وکړل، پېښور ته چي رسیدلو په یو هوټل کښي مو مړۍ وخوړه دا ځکه چي ټوله ورځ مو هیڅ هم نه وو خوړلي . په هم دې شپه د لاهور ښار ته وخوځیدو، سهار اذانونه شوي وو چي لاهور ته ورسیدلو، په هم دغه ورځ مونږ روژه نه ونیوه یو خو د پشلمي وخت تېر سوی و و او بل ډېر زیات ستړي سوي وو .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم اګست د دوه زره یوولسم میلادي کال چې د پاکستان خپلواکۍ ورځ نمانځل کېده، په لاهور کښې زمونږ لومړۍ ورځ وه.
ګام په ګام شور_ماشور جوړ وو، شپېلۍ او سندري غږېدې، لاري او کوڅې یې د پاکستان په ملي بیرغونو ښایسته کړي وې، د ماشومانو او ځوانانو په غامبورو د سپوږمۍ او ستوري نښه انځور وه، تر دې وړاندي ما د کوم بل یا خپل هیواد د خپلواکۍ ورځ نمانځل نه وو لیدلي، دوري، دوري لا ډېر په ننداروِ پسې وګرځېدم، ماخستن په تلویزون کښې د هم دې ورځ په مناسبت خبري کېدې او د خپل هیواد د ملي دفاع عسکر او مهیمات یې نندارې ته وړاندي کول.
شپې او ورځي تېرېدلې د کوچني اختر ورځ را ورسېده ، اختر مرور وو یا که مونږ له اختره مرور وو، د کلي په نسبت اختر ډېر سوړ او بې خونده راباندي تېر سو، تر اختر وروسته مو په کارونو پیل وکړ، د نیمکو په یوه فابریکه کي مو کار کاوه، زه به د ورځي مهال ورتلم، مشر او تر ما کشر ورور به د شپې.
ماته یي درې زره پاکستانۍ روپۍ تنخوا وټاکله، زمونږ کور چي په کرایه مو نیولی وو، له فابریکې څخه ډېر لیري وو، دشپې لخوا به په فابریکه کښي پاتي کېدم ،د غرمې مړۍ د فابریکې په څښتن وه، ماخستن به مي نه خوړله، د سهار ناشته یو ګیلاس چای او پراټه مي له نژدې هوټل څخه په پور اخیستل ، کله چي د میاشتي اخیره سوه، تنخوا یې راکړه، زه مخکي له دې چي کورته ولاړ سم هوټل ته ورغلم زما د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناشتې يو زره پينځه سوه روپۍ سوي وې هغه ته مي روپۍ ورکړې او له پاتي نيمی روپيو سره کور ته روان سوم.

په هم دغه شپو ورځو کښي زمونږ د يو کليوال سره په تليفون وغږېدم، ما د قاري صاحب پوښتنه وکړه هغه مي په ځواب کښي وويل:

_قاري صاحب د ملي امنيت کسانو د سړک له غاړي سره د ماين اېښودلو په مهال نيولی او بندي دی.

کله چي د قاري صاحب له بندي کېدلو زموږ کورنۍ خبره سوه، ډېر خفه شول، هم دا وجه وه چي په ما باندي يې باور له لاسه ورکړ او زه يې له درس ويلو منع کړم مدرسې ته يې د تلو اجازه نه راکوله.

له هغه وروسته موږ درې سره ورونو د ايلفي په فابريکه کښي کار پيل کړ، هر يو ته يې اوه، اوه زره پاکستانۍ روپۍ تنخوا وټاکله، دوه مياشتي کار مي وکړ د ايلفي د ډېر زيات ګيس او ککړي هوا تنفس د سينې درد او ټوخي په ناروغۍ اخته کړم بشپړه مياشت کار ته نه ووتم، ډاکترانو راته وويل:

ته بايد هوا بدله کړې ناممکن چي ته په يوه محدوده فضا کښي ښه سې ترڅو دي ازاده هوا تنفس کړې نه وي.

د ادې په مشوره خپل هيواد ته راستون سوم او يوځل بيا مي په مدرسه کښي درسونه پيل کړل دا مدرسه زمونږ د ولايت (پکتيکا) په يوه نژدې سيمه کښې وه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته مي يو بل ښه ملګری هم پيدا کړ، درسونه پيل شول، دې ملګري په درسونه کي زما سره ډېره مرسته کړه او هم دا رنګه د اړتيا وړ شيانو د اخيستلو لپاره يې پيسې هم راکولې، کله، کله به کور ته هم ورسره تلم، مور يې ډېره مهربانه ښځه وه، زه يې هم خپل زوی کړم، د جمعې ورځ چي رخصت به سوم له ده سره به يو وار ضرور کور ته تلم که به نه ورغلم مور به يي خفه کېده، زما برخه وچه او لمده ميوه به يې مدرسې ته راليږله، ماته هم لکه خپله ادې داسي زړه ته رانژدې وه.
د قاري صاحب څو نورو شاګردانو هم په هم دې مدرسه کښې درس وايه، د قاري صاحب نوم به يې هر وخت په خوله وو، خصوصاً د مولوي صاحب يوه شيبه هم له ياده نه ووت، قاری صاحب رښتيا چي د اخلاقو يوه ښه نمونه وه، د هغه بنديخانې ته تګ په شاګردانو ډېر اثر کاوه ځکه خو به مولوی صاحب هر وخت د زندان ظلمونه بيانول او زمونږ په غوږونو کښې به يې د قاري صاحب د خلاصون لپاره د پاڅون خبري راڅخولې هغه وويل:
_ هغه بنديان چي حافظ او يا ديني عالم وي، په بېلا بېلو بهانو تر سختو شکنجو نيول کيږي، خوب ته يې نه پريږدي، برقي شاټونه ورکوي د مرګ تر پولي يې رسوي، دوی ته په کال کي يوه جوړه جامې ورکول کيږي، خپلي جامې نه ور پريږدي، هغه شيان چي د سره صليب له خوا بنديانو ته ورکول کيږي عسکر يې پټوي، او به او خوراک پخپل وخت نه ورته رسيږي، او هم دا رنګه ځني بنديان له روغتيايي ستونزو سره مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي، کورنیو ته یې د نومو ړي د علاج لپاره اجازه نه ورکول کېږي او نه هم دوی د بندیانو تداوي کوي، چې له امله یې ډېر بندیان مړه شي.
په دې ورستیو کښې مې دا ملګری وخت نا وخته په اونۍ کې څو، څو واره له مدرسې څخه د کور په بهانه به ولاړو بلآخره پسې ورک سو او نه راغی، کله چې مونږ خبر یدل هغه بلې مدرسې ته تللی وو.
زه یو څه وخت په هم دې مدرسه کښې پاتې سوم او خپل درسونه مې ویل، یوه ورځ یو طالب دا خبره وکړه چې خبره سپینه ده:
_ له نن وروسته به د ملا صاحب له کوره د مدرسې چنیانو ته اوبه نه راځي دا ځکه چې د ملا صاحب لور له چنیانو سره سپین سترګې کېږي.
یو بل طالب تر کړکۍ سر را ایسته کړ چې زموږ خبرې یې اوریدلې وویل:
_ ښه نو څه به کوو په مدرسه کښې تودې څه چې یخې اوبه هم نسته مجبور یو چې د ملاصاحب له کوره د اوداسه او څښناک لپاره اوبه راوړو، کلې کومه داسي عامه ویاله یا نلکه نلري چې د نورو خلکو سره، سره د مدرسې چنیان هم اوبه ورڅخه راوړي.
دا خبرې نن د ملاصاحب او چنیانو تر منځ هم سهار له لمانځه وروسته وسوې، دوئ پریکړه وکړه له نن وروسته به اوبه د ګل اغا خان له کوره راوړي ځکه د هغوئ کور د ملا صاحب د کور په نسبت و دوئ ته نژدې دی؛ اوس چې ګل اغا خان څه وايي دا به وروسته مالومه سي.
غرمه چې د شنو سترګو چنې د ګل اغا خان کور ته د اوبو لپاره ورغلی، یوه بوکه اوبه یې ورکړې چې دا به یې لومړنۍ او اخرنۍ بوکه اوبه وي بیا به نه راځې، ځکه شین سترګی چنې د ګل اغا خان اکا د میرمنې په سترګو بیخي ښه نه ورځي.
ومې ویل
_ نو چاره څه ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب په غصه سو ويې ويل:

_ دوئ وايي چي شنې سترګی به نه ورځي کوم بل يو دي اوبه راوړي مهمه نه ده چي شين سترګی به اوبه راوړي .

ومي ويل:

_ شين سترګی به څه کوي د پيالو وينځلو هم نه دی تېره شپه يې هم د ناظم الطلبا ګيلاس مات کړی وو؛ ور زياته مي کړه:

_ سمه ده شين سترګی به وچه ډوډی راټولوي، کاکو به ديګ پخوي، امين به د ګل اغا خان اکا له کوره اوبه راوړي فيصله وسوه.

اوس ټول خپل، خپل کارونه کوي لاکن ملا صاحب درس ته نه راځي بايد پوښتنه يې وکړو چي څه کيسه ده؛ لور يې ماځيګر غوا پټي ته بيولې، ميرمن يې هم دروازې ته په پيشو پسې راوتلي وه، خو ملا صاحب نن څوومه ده جومات ته نه راځي کليوال يې له چا پوښتنه وکړي ؟

زه پخپله که څه هم د ملاصاحب سره مي دومره نه لګيږي بايد ورسم او پوښتنه يې وکړم، ورغلم ميرمن يې په څکو شونډو وويل:

_ خبره نه يم !

بيرته راغلم او په هم دې فکر کښي وم ناظم ته مي وويل:

_ نن هوا سمه ده؛ د ملاصاحب احوال به يو نه لا يو څوک راوړي، ته يو ځل د مير احمد کور ته ورسه مير احمد د ملا صاحب پوخ يار دی.

_ مير احمد ته ورغلم هغه هم وايې :

خبر نه يم !

اوس چاره څه ده؟

په هم دې فکر کي وم؛ پرلپسې دوه، درې د موټر هارن ووهل سو، ور ووتم نا اشنا څوک دی، دسمال يې تر خولې تاو کړی، را ښکته سو، د موټر کيڼ اړخ ته يې منډه کړه دروازه يې ور خلاصه کړه، ملا صاحب را ښکته سو، موټر يې رخصت کړ او کور ته ننووت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماځيګر لمانځه ته جومات ته راغی زما د يوې پوښتني په ځواب کښې وويل:

_ په مدرسه کې د اوبو نه شتون دا هرڅه ته په کتو سره مې د ښکته ولسوالۍ څخه چنده را ټوله کړه، تر څو دا ستونزې ورباندې حل او بل ته مو لاس اوږد نه شي.

څو شپې وروسته ملا صاحب موټر هم واخيست، کله، کله يې د دروازې مخې ته په چنياټو وينځه؛ او هو رښتيا له ملا صاحب سره سور رنګه سراچه موټر بيخي ښه ښکاري خو بشپړ کال ووت د ګل اغا خان له کوره اوبه راځي په مدرسه کې د اوبو نيستي، هستي نه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شپې ناوخته ډېر تږی سوی وم، را پورته سوم په بدنۍ کښې اوبه نه وې، په اوبو پسې د مدرسې انګړ ته راووتم سپوږمۍ بشپړه وه او ټول انګړ یې روښانه کړی وو، دا وخت که ګورم د مدرسې له څلورو خواوو د لیزر سرې بتۍ را باندې واچول سوې، وډار سوم پرته له دې چې اوبه وڅښم مدرسې ته ننوتم او نور چنیانو مې راویښ کړل، مخامخ دروازه خلاصه سوه او د امریکایانو ټانک د مدرسې انګړ ته را دننه سو، څو تنه امریکایي عسکرو د بام لخوا چوترې ته راټوپ کړل، خوني ته راننوتل، زموږ په سرونو یې د ټوپک شپیلۍ ونیوې، په خولو یې پټۍ را وتړلې او انګړ ته یې راویستل، زما په شمول ټول چنیان حیران وو او هغه عسکر یې څارل چې زموږ بسترې یې تر کړکۍ انګړ ته را غورځولې، د اشپزخانې ور یې مات کړ، ښه تر ډېره یې تلاشي وکړه فکر کوم هغه څه چې دوی یې په لټه وو پیدا نه کړل، دوه تنه عسکر زما خوا ته راغلل زما له خولې یې پټۍ خلاصه کړه، یو تن عسکر چې زه یې تر مټ نیولی وم راته وویل:

_ زه له دوی سره افغان ژباړن یم دا امریکایي عسکر غواړي له تا څخه څو پوښتني وکړي ، امریکایي عسکر له ژباړن سره خبرې کړې ژباړن زما څخه پوښتني کړې او ځوابونه به یې امریکایي عسکر ته ویل :

_ نن ستاسو په مدرسه کښې د نابلده کسانو ناسته وه؟

ومې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ فکر نه کوم، نن مور يوازي وو او مولوی صاحب هم په مدرسه کښي نسته.

ژباړن ځان او د ټوپک شپېلۍ سمه کړه وويل:

_ ته بايد خبري پټي نه کړې مور کولای سو تاسو له ځانه سره يوسو او د جېل په تيارو کي مو بند کړو .

ومي ويل:

_ زه رښتيا وايم !

له ځانه سره يې روان کړم په داسي حال کي چي لاس يې زما په اوږه نيولی وو وويل:

_ آيا کله هم دلته د طالبانو يا کومي بلي نابلده ډلي ناسته کيږي يا سوې ده؟

ومي ويل:

_ مياشت ووته چي مدرسې ته راغلی يم داسي څه مي نه دي ليدلي، يوازي مور او مولوی صاحب دلته وي، هغه هم کله چي درس راته ووايي بيرته ځي.

زه يې پرېښودم ژباړن امريکايي عسکر ته ورغی، يو بل عسکر له ټولو چېنيانو تلاشي واخيسته بيا يې له خولې پټۍ ورخلاصي کړې، ټانکونو ته وختل او حرکت يې وکړ، مور لا د مدرسې د ګډوډ سامان په سمولو او راټولولو بوخت وو چي د سهار اذان وسو.

د لمانځه تر ادا کولو وروسته کله چي مور درسونه پيل کړل د کليوالو تګ، راتګ پيل شو او د بيګانۍ شپې د پيښي په اړه به يې ډول، ډول پوښتني کولې، مولوی صاحب چي دخلکو تګ راتګ او پوښتني وليدې مور يې رخصت کړو او مدرسه يې دڅو شپو په مخه را بنده کړه.

زه هم د خور کره راغلم، څو شپې او ورځي هلته وم، يو مائيګر د ولسوالۍ له بازار سره نژدې د ماين چاودنه وسوه، چي دهم دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوالۍ عسکرپکښې شهیدان شول، زه د خور کره روان وم، د عسکر موټر راغی او زه یې له ځانه سره بوتلم، ددې پرځای چې ولسوالي ته مي یوسي پوستې ته یې یوړم، دا عسکر چې اکثرًیې زموږ کلیوال او د شا او خوا نژدې سیمو وو، زه یې په رسۍ ووهلم، هغوئ هم دا یوه خبره کړه، ته باید اقرار وکړې چې دا ماین دې ایښی، که ما هرڅومره د ځان سپیناوی وکړ په هم دې خاطر تور وم چې په دیني مدرسه کي درس وایم، شپه یې هلته د عسکرو په پوسته کې راباندې تېره کړه، دقوماندان په ذهن کي دا هم ور ګرځیدل چې زما سره لوبې وکړي،تر دې وړاندې زما له ملګرو او همزولو سره یې په داسې کړنو خبر وم، دا چې په پوسته کي نور عسکر وو او دی پوهیده که داسې کومه هڅه وکړي مقاومت به یې وکړم، نه پوهیږم لوستونکي به څه فکر کوي، خو زما فکر بربنډ او عقل خام دی، د باور وزر مي مات دی، کنه الوت ته د هرچا زړه کیږي، د سهار په لمر باور نسته، که شپه په شپه کي داسي تکه توره پاتي سي، نا ممکن چې زما په مخ به بیا شمال لاسونه تېر کړي.

تر سهاره پوري یې زما لاسونه را تړلي وو، یو عسکر چې د پوستې ساتنه یې کړه ماته څو واره وویل چې اوس ټول عسکر ویده دي ته وتښته، هیڅوک هم ستا پوښتنه نه کوي ځکه د پولیسو قوماندان دا حق نلري چې په خپله مخه یو څوک په پوسته کې بند کړي او ولسوالي ته یې نه بوځي، ما فکر وکړ که زه وتښتم هم دې عسکر ته لانجه جوړیدلی سي، کیدای سي قوماندان یې له دندي وشړي، ټوله شپه داسي ویښ ناست وم که خوب به راغی سر به مي ښکته ولاړ او را ویښ به سوم.

سهار وختي اذانونه کېدل چې د پولیسو قوماندان راویښ سو، زما لاسونه یې را خلاص کړل او کور ته تګ اجازه یې راکړه، کورته راغلم او خور ته مي بهانه وکړه چې زه د یو ملګري سره تللی وم واده یې وو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته مي شپه تېره کړې ده، تر سهاره پوري سندري او اتڼونه وو، خوب راځي غواړم ويده سم تر ځو لږ آرام سم.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هغه وروسته چې په هیواد کې له حالاتو زړه تنګ سوی وم او ادې مې هم ډېره یادیدله، بیرته خپل کور ته چې اوس په لاهور کې ده ولاړم، او هلته له یو افغان دوکاندار سره په دوکان کې د یو کال مودې لپاره منشي سوم، له یو کال تېرولو وروسته یوځل بیا هیواد ته له ادې سره یوځای ددې لپاره ستون سوم چې خور مو هم د څه مودې لپاره له ځانه سره راولم.
که څه هم مشر ورور ډېر وویل چې دا ځل هغه خپله ولاړ سي، خو کور او کار ته په کتو سره ادې هغه دې ته راضي کړ چې زه له ادې سره یوځای وطن ته راسم.
دا هغه وخت وو چې په افغانستان کې د حامد کرزي تر دیارلس کلني دورې وروسته تازه په تازه د ملي یوالي حکومت رامنځ ته سوی وو، د ملي یوالي حکومت هغه وخت رامنځ ته سو کله چې ۱۳۹۳ کال ولسمشریزو ټاکنو د دویم پړاو د پایلو پر سر د دوو مخکښو نوماندانو، اشرف غني او ډاکتر عبدالله ترمنځ ناندرۍ او اختلافات راپورته شول او له څو میاشتو دوام وروسته، دواړو ټاکنیزو ډلو د ملي وحدت حکومت پر جوړولو هوکړه وکړه.
کلي ته له راتګ څو ورځې پس هغې مدرسې ته ورغلم چې د امریکایي ځواکونو تر چاپې وروسته مو رابنده کړې وه، دلته ټول نا بلده څېړان وو یوازې یو کس چې د مولوی صاحب د ترور زوی دی لا اوس هم شته،زما په لیدو خوشحاله سو، ما وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ ته پوهیږې زه دلته نه وم یوه اونۍ کیږي له لاهوره راغلی یم غواړم پوه سم چې زما ملګري اوس چیرته او څنګه دي؟

کله چې ما د خپل هغه ملګري پوښتنه وکړه چې اوس یې په بله مدرسه کې درس وایه هغه وویل:

_ ولې ته خبر نه یې چې هغه شهید سو؟

ومې ویل:

_ داسې څنګه کېدای سي هغه ډېر هوښیار ځوان وو او د هغه مور به تل ورته ویل چې له داسې کارونو څخه لرې اوسه.

چښې وویل:

_ زه نه پوهیږم مور به یې هغه ته څه ویلي وي او کنه، بختور دی چې د محبس په دروازه کښې فدایي حمله وکړه او شهید سو، دا د ده برکت وو چې څو تنه زندانیان یې راخلاص کړل، یو معقول او ثابت حقیقت دی شهید چې کله د الله ج په لاره کې خپله وینه تویوي، د الله جل جلاله د رضا لپاره ځان قربانوي، د سر په بیه له اسلام او قرآن نه دفاع کوي، له خپل کور، اولاد بلکې ټول ژوند نه د الله جل جلاله د رضا لپاره تېریږي، یقیني خبره ده چې الله جل جلاله به یې تر ټولو زیات نازوي.

زه هلته ډېر نه سوم پاتې او بیرته د خور کره راغلم، د ملګري مړینې راباندې زور وکړ، له ډېره خفګانه مې تبه سوه تردې چې ټوله شپه په ویښه راباندې تیره سوه.

په سبا ډاکتر ته ورغلم درمل یې راکړل، مګر بیا هم تبې دوام وکړ څو شپې او ورځې ووتې، زه لا ښه سوی نه وم چې د لوی اختر ورځې شپې سوې، دلته هم لکه د نورو ځایونو د مسلمانانو په څېر د قرباني لپاره چا پسونه، چا وزې او ګډې او چا غوایان رانیولي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر دوه اونۍ وتلي وې چې مونږ بيرته لاهور ته راغلل او خور مي هم د ځو شپو، ورځو په مخه راسره را وسته، لاهور ته له را رسيدو سره سم يو ځل بيا له هم هغه کس سره په دوکان کي منشي سوم .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ د یو ملګري لیدو ته چې په روغتون کښې د ناروغۍ له امله بستر وو ورغلم، د ناروغ تر لیدو وروسته کله چې راووتم یوه نرسه په ډېره بیړه راپسې راغله او زما مخې ته ودریده، په داسې حال کې چې ساه یې دردیده او لاسونه یې په سینه نیولي وو وې ویل:
_ ببښنه غواړم آیا تاسو مقتصد یاست؟
کله چې پوه سوم پښتنه ده او په روانه عامه لهجه خبرې کوي حیران سوم، ځکه ما تردې وړاندې په پنجاب کښې پښتنه ډاکتره یا نرسه نه وه لیدلې، و مې ویل:
_ هو زه مقتصد یم دا چې تاسو ما پېژنۍ او زه دې نه پېژنم لږ باید دځان په اړه ووایې؟!
وې ویل:
_ زما نوم پلوشه ده، دلته په هم دې روغتون کې د خدمتګارې په ډول د عملیاتو عملې زده کړې کوم، زه تاسو د پښخوا لا په رسنیو څارم او درسره بلده یم که زما ګمان سم نه وي نو ببښنه غواړم.
و مې ویل:
_ مننه اغلې زه مقتصد یم ستاسو ګمان سم دی دا چې زه ناوخته سوی یم غواړم ژر ووایې څه خدمت دې کولای سم؟
دا وخت یو امبولانس د بیړنې خدمتونو دروازې ته ودرید، هغې وویل د ناروغ بیړنی حالت دی زه ځم ته نن ماخستن زما پیغام ته په طمعه اوسه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په طمعه، طمعه دا شپه تېره سوه، بله ورځ او شپه تېره سوه، د پلوشې پیغام نه راغی، هم دې ته مي اندیښنه وه چي دا به څوک وي؟
د نا بلده روښان پیغام مي ولوست د سلام ځواب مي ورکړ، ډېر ژر یې پیغام راغی:
ولي دي دومره ناوخته کړ؟
ورته و مي لیکل:
د کوم بل چا د پیغام په طمعه وم.
_ یاني تاسو ته لومړی دهغه شخص پیغام مهم وو؟
_ بلکل
روښان په انګرېزي تورو پښتو لیکله او تر ډېره به یې ناسمه لیکله، ما ورسره ډېري خبري و نه کړې او د کتاب په مطالعه بوخت سوم، خوب وړی وم کله چي راویښ سوم، شپه نیمه وه، کتاب مي کېښود او پخپل ځای کي آرام ویده سوم.
سهار چي را پورته سوم، د ټولو ورځو په څېر نن هم لومړی پیغام د روښان وو، چي د ښې او نیکمرغه ورځې یې راته ویل، ځواب مي ورکړ:
_ ستاسو دي هم ورځ نیکمرغه وي!
هغه په لفظونو کي د خندا تمثیل وکړ او ویې ویل:
_ غواړم پوه سم ولي د نورو شپو په نسبت ناوخته ویده کېږې؟
ما څه نه ورته ولیکل او دوکان ته ولاړم، ماسپښین مهال په دوکان کي یوازي ناست وم روښان ته مي پیغام ولیږو
_ سلامونه روښانه هیله ده ښه به یې؟
هغه دا مهال موجود نه وو، او ځواب یې ماخستن ناوخته را کړ:
_ وبخښئ وځنډیدم او د دې څو شپو هم چي انتظار دي وکړ بخښنه غواړم هیله ده ما به وبخښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ روښانه زما او ستا تر منځ د خپګان څه نسته نو بیا ولي شیبه په شیبه بخښنه غواړې؟

وې لیکل:

_ دا ځکه چي زه هم هغه پلوشه یم ...!

او ږده ساه مي واخیسته پیغام مي ولیک:

_ عجیبه کوې دا دومره ځوریدل په څه معنا وو؟

وې لیکل:

_ هیڅ ! غواړم سبا زموږ روغتون ته راسې ځکه چي پلار مي هم راځي، او هغه غواړي له تاسره ووینې .

په سبا له خپل ورځني کاره وزګار نه سوم روغتون ته نه ورغلم، ماښام چي کورته تلم د لاري په اوږدې د پلوشې زنګ راغی، کله چي مي ځواب ورکړ هغه نه وه غږ د سړي دی، له سلام وروسته یې وویل، زه د پلوشې پلار یم او غواړم تا له نژدې ووینم، خپلو خبرو ته یې دوام ورکړ هم دا اوس که ته هرځای یې زه هلته درځم، کله چي پوه سوم کومه بهانه نه مني ور غبرګه مي کړه:

هم دا اوس زه روغتون ته درځم په طمعه اوسه ، کله چي روغتون ته ورغلم پلوشې ته مي زنګ وواهه، پلوشه او یو بل سپین ږیری سړی چي لاسونه یې سره ورکړي وو د روغتون له دروازې را ووتل، زه پوه سوم چي هم دا یې پلار دی، موږ د سړک له غاړې سره یو ګردي میز ته کښیناستل، پلوشې دوه ګیلاسه تازه د منې جوس راوغوښتل، یو یې زما مخي ته کېښود او بل یې د ځان، ما خپل ګیلاس دهغې د پلار مخي ته ور نژدې کړ، پلوشې په شونډو کي وخندل:

د پلار مي د شکري ناروغي ده هغه جوس نه څښي دا ستاسو دي، په ډاډه زړه یې وڅښه، پلار یې هم د پلوشې خبره تائید کړه او زیاته یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا ته پوهېږې چي ما دلته ولي را بللی یې، ربښتیا هم هیڅوک له خدای پرته دچا په زړه دومره ښه نه پوهیږي، پلوشه غواړي پښتو لیک لوست زده کړي که څه هم هغه اوس ډاکتره ده خو د پښتو لیک، لوست سره مینه لري، پرون یې ستا په اړه راته وویل او ما هم دا مناسبه وګڼله چي له تاسره ووینم، دا زما د نازولي لور پلوشې هیله ده چي پښتو لیک، لوست زده کړي زه لتا غوښتنه کوم چي دا هیله یې ورپوره کړې او زه باور لرم چي ته به په هم دې برخه کښي خپله همکاري له پلوشې څخه و نه سپموې.

دا وخت ماته له کوره زنګ راغی ادې وه، ناوخته سوی وم، کور ته چي راغلم د نورو شپو په پرتله ژر ویده سوم، سهار د پلوشې په زنګ راویښ سوم، تلیفون مي وربانديي بند کړ خبري مي نه ورسره وکړې، یوه شیبه مي بیا سترګي سره تللي وې چي ادې رابانديي غږ کړ، لمانځه ته یې پورته کړم دلمانځه تر ادا کولو وروسته مي موبایل راوخیست، دپلوشې تر لسو زیات پیغامونه راغلي وو وروستی پیغام مي ولوست:

_ نه پوهیږم ته څومره بې غمه یې ما غوښتل چي خبري درسره وکړم خو تا...

ورته ومي لیکل:

_ ډېر وبخښه له خوبه وم ووایه څه خبره ده؟

د مخابراتي شبکې د خدمتونو دڅانګي ځوابي پیغام راغی چي لیکلي یې وو ,, پیغام لیږل ناکام سو دغي شمیرې ته تر پیغام لیږلو وړاندي پخپل حساب کښي کریدت زیات کړئ ،،

نن مي دسهار ناشته هم په کور نه وکړه د پښتو ژبي یو کتاب مي را واخیست او دوکان ته ولاړم، موبایل ته مي کریدیت واچول، پلوشې ته مي زنګ وواهه، هغې ځواب نه کړ، ماځیګر مي یو قلم او کتابچه واخیستل روغتون ته ورغلم، پلوشه د روغتون په چمن کي ناسته وه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسونو نوکان يي پرې کول زما په ليدو را ولاړه سوه، خندل يې، تر سترې مشي وروسته يې څوکۍ راته سمه کړه، د روغتون يوې بلې خدمتګارې ته يې غږ کړ جوس يې راوغوښتل، پټه خوله ناسته وه او جوس يې څښل، قلم، کتابچه او کتاب مې د هغې مخ ته کېښودل، په ليدو يې خوشحاله سوه او زما لاس يې په لاس کښې ونيو، يوه شيبه د پښتو ژبې ليکدود په اړه وغږېدل، بيا يې کتابچه پټه کړه او وې ويل:

_ غواړم ولاړه سم چې ناوخته ده

ما څه نه وويل، پټه خوله را ولاړ سوم د ماښام اذان سوی وو چې له روغتونه را ووتم او دوکان ته راغلم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلوشې ته مې د خوا له په رسنۍ باندې د لیکدود په اړه مالومات ورکول او هغې به له ځان سره په کتابچه کې لیکل، یوه ورځ مې زړه وغوښتل ورسم او وګورم لیک یې څومره زده کړی، ماځیګر مهال مې زنګ ورته وواهه، ویل یې ناممکن نن به سره ووینو پلار ناروغه دی، خور مې روغتون ته راوړی له هغه سره بوخته یم کله چې وزګاره سوم حال درسره نیسم زه هم په طمعه یم.
ماښام یې زنګ راغی، ویل یې اوس راسه پلار مې اوس ښه دی هغه هم غواړي تا ووینې، زه هم وزګار وم او دستي ور روان سوم کله چې ورغلم، د روغتون هغې خدمتګاري ولیدم چې تېر ځل یې موږ ته جوس راوړل، بستر خوني ته یې بوتلم، ما ولیدل چې د پلوشې پلار په بستر پروت وو، سیروم ورته چالان دی، څنګ ته یې یوه ښنې سترګې نجلۍ ولاړه وه، طلایي څڼې یې پر سپین مخ را پرتې وې، دا وخت پلوشه هم راغله پرته له دې چې ماته څه ووایي پلار ته ورنږدې سوه په تندي یې لاس ورکیښود، او ورته ویې ویل:
_ آغا مقتصد راغلی دی... !
هغه سترګې روښې کړې، د ښو په اشاره یې سترې مشي راته وویل زه د بستر سره په نژدې څوکۍ کښېناستم، پلوشې وویل: _ دا زما مشره خور روقیه چې په هم دې روغتون کې د قابلګي څانګې ډاکتره ده، که ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووايې چې مخکې ولې دلته نه وه او تا نه ده ليدلې دا ځکه چې روقيه د څو ورځني سيمنيار په موخه اسلام آباد ته تللې وه.

موږ ډېرې خبرې نه وکړې، پلوشې چای را وغوښت ما منع کړه، ناوخته سوی وم، د کوم چا د تليفون په زنګ را ووتم او کورته راغلم.

د کتاب په مطالعه بوخت سوم څو پاڼې مې نه وې لوستې عينکې مې په سترګو وې خوب وړی وم، په اړخ واوښتم، عينکې مې خرپ ماتې سوې، ځان مې سم کړی ځای بدل بيرته ويده سوم، په مياشت کښې يوځل يا کله په اونۍ کښې دوه ځله مې عينکې ماتيږي، څوک به دا ګمان کوي چې د لوبو پر وخت يې ماتوم يا هم چا سره به مې لاس اچولی وي او څو سوکان به يې پر دا مخ، مخ وهلی يم؛ زه د دوئ ټولو دا خبرې واورم او پرځان يې ځکه زغمم چې عينکې مې ماتې کړې وي، سترګې مې له درده رپيږي، وخت نا وخته مې اوښکې هم راوبهيږي سي بهيږي، دا عينکې هم زما د ژوند يوه برخه ګرځيدلې ده؛ په مونږ کې ډېرې غلطۍ شته چې له عينکو پرته له ورايه را معلوميږي مګر مونږ يې بيا هم نه وينو، خپلې وړې، وړې غلطۍ په پام کښې نيول په ټولنه کښې د لوی او ژور مثبت بدلون سبب ګرځېدلی شي؛ د تور ګمان عينکې په پوزه ګرځول لويه بدبختي ده او دا بدبختۍ خپل ځان ته په کتلو سره له منځه وړلی سو؛,, سترګې هرڅه ليدلی شي او کله چې په سترګو کې خس ولويږي، سترګې يې نهويني هم دا رنګه موږ د نورو انسانانو عيبونه وينو او خپل عيبونو ته مو پام نه وي،، نن چې زما عينکې يوځل بيا ماتې سوې وې د عينکو دوکان ته راغلم، سترګې يې وکتې، هغه وويل سترګې دې ژوبلې سوې دي د شپې مهال کله چې ويديږې په يوه ټوټه باندې تړه، او ستاسو عينکې به ماښام ته جوړې سي.

موبايل ته مې پام سو چې د پلوشې دريم پيغام راغلی، ژر مې راخلاص کړ ,, سلام، که څه هم ما نه غوښتل درته ووايم، زه پوهيږم زما بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواخوږی نسته او که خواخوږی مي وي نو هغه به ته یې، زموږ د ارمانونو ځلی وران سو او له سیوري یې بې برخي شول ،که څه هم پلار مي ماخستن وفات سو تاته اوس وایم موږ کلي ته راغلل ،ما نه غوښتل ته بې خوبه سې، پرون مي ستا سترګو ته کتل ډېر ستړی وې ،،

زړه مي نه ومنل یا خو ډېر نا ارامه سوم، روغتون ته ورغلم د پلوشې پوښتنه مي وکړه یوې نرسي راته وویل پلار یې خپل پارتمینت ته وړی، پارتمینت د روغتون شا ته پلازې په دوهم پوړ کښې دریم نمبر دی، په بیړه ورغلم دروازه مي خلاصه کړه په مخامخ هنداره کښې مي خپل ببر ویښتان او خلاصي تڼۍ ګریوان ولید، د میز په سر نیم ګیلاس سوړ چای ایښی او د پرونۍ ورځي ورځپاڼه، یوه کتابچه فکر کوم قلم به چا له ځانه سره وړی وي، په الماری کښې کتابونه، کړکۍ خلاصه ولاړه وه، پرده یې شمال ته لکه د یوچا کمیس نڅېده، د لمر وړانګې راپرتې وې په کڅافات دانۍ کښې مروړل شوي کاغذونه؛ بیرته په زینو راښکته سوم لاندي تبخونه کښې یو څراغ روښانه دی نه پوهیږم دا وریښمین رومال به دلته له چا څخه لویدلی وي، د اوبو نلکه خلاصه پاتې نری، نری اوبه بهیږي، را ووتم یو ځل بیا بیرته پورته خیژم، وختم هرڅه په خپل ځای پاتي سوي دي، د پښو ښکالو راپسې وه،وارخطا راښکته سوم دوري، دوري مي کتل کېدای سي څه ناڅه داسي پیدا کړم چي پرونی دېره سوی سکوت وشړي .

د پلوشې نمبر ته چي هرڅومره زنګ وهم، موبایل یې بند وي، نه پوهیږم دا ورځ څنګه تېره سوه، د خپل پلار مړینه به راته سترګو، سترګو ته کېده، ماښام د تلویزون له لاري خبر سوم چي ماښام د پکیتکا ولایت د یحیی خیلو ولسوالۍ په پړاو سیمه کي په داسي مهال ځانمرګی برید وشو چي د دریو ولسوالیو د والیبال لوبي ټیمونو پایلوبه کوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جسمي او ذهني ستړیا راباندي بار وه، د خوب غېږ ته مي ځان ور وسپاره، ویده سوی وم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سهار کله چي دوکان ته راغلم، د نور کله په څېر غښتلی نه وم، شونډان مي هم وچ سوي وو او هم دا رنګه په ټول وجود کښي مي د درد احساس کاوه، د تلویزون پردې ته ناست وم چي د پرونۍ چاودني په اړه یې راپور ورکاوه

د تېر ماښام په ځانمرګي برید کي ۳۶ تنه ځای پر ځای ووژل شول او څوارلس نورو د ژورو ټپونو له کبله په روغتون کي ساه ورکړه.

یو تن چي له خبریال سره یې خبري کولې وویل:

۴۸ ټپیان چي روغتیایي حالت یې نازک وو، د ملي دفاع وزارت د هلیکوپټرو په واسطه پلازمیني کابل ته لیږدول شوي او د شهید محمدداود په پوځي روغتون کي تر درملني لاندي نیول شوي دي.

ده زیاته کړه چي د ټپیانو د لیږدولو پر مهال هم یو تن ټپي په لاره کي ساه ورکړې ده؛ خو په ټپیانو کي د درو تنو ټپونه برسیرن وو چي تر درملني وروسته کورونو ته رخصت شوي دي.

یو بل کس چي د امنیتي کسانو جامې یې په تن وې خبریال ته په خبرو کي وویل:

برید د غیبي خیلو په نوم کلي کي چي د یحیی خېلو ولسوالۍ لیري کلی دی، داسي مهال ترسره شوی چي د درو ولسوالیو ځوانانو په خپلو کي د والیبال لوبه درلوده:

"د یحیی خیلو ولسوالۍ په یوه لیري سیمه چي د غیبي خیلو په نوم یادیږي او کلی دی، هلکانو او ماشومانو د والیبال په میدان کي والیبال

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاوه او يو انتحاري چې چاوديدونکي توکي يې په ځان پوري تړلي وو، په هغه سيمه کي چې خلک د دې لوبي تماشې ته راټول شوي وو، انتحاري عمل اجراء کړی دی."
د راپور ترڅنګ يې د سيمي انځورونه، او د زخميانو حالت ننداري ته وړاندي کاوه، چې په وينو سرې څپلۍ او د قربانيانو د بدن ځني غړي پکښې ښکاريدل، زه غلی ناست وم او د ټلويزون پردې ته مې کتل، استاد زما د مړاوي حالت پوښتنه وکړه، زه چې ډېر ناهيلی سوی وم هيڅ مې نه وويل او په خپل کار باندي بوخت سوم، ماځيګر مهال ډاکتر ته دخپل ځان د درملني لپاره ورغلم هغه وپوښتل:
_ داسي کوم څه دي چې تا ځوروي ولي ته نه پوهيږې ژوند څومره ښکلی دی؟
ومې ويل:
_په موټر کښې کښېناستم ژوند مې وليد چې ډېر په بيړه روان وو، انسانانو د يو بل څخه د مخکې تللو هڅه کوله، د اوبو غاړې ته ودريدم، د ژوند شيبې مې لکه اوبه بهيدې، د ونو پاڼې يې لکه زما ناکامې هيلې له ځانه سره يوه، يوه وړې، په کشتۍ کښې سپور سوم ژوند مې لامبو وهله، او کله چې د سړک بلې غاړې ته اوښتم ژوند تمام سو. هغه زما په خبرو وخندل او ويې ويل:
_ ولي د ژوند ترخې شيبې د خوږو شيبو په را يادولو نه هيروې؟
ومې ويل:
_غواړم هغه څه هېر کړم چې په اړه يې فکر کوم فکر مې خرابيږي، هر سهار مې د ژوند لومړنۍ او وروستۍ ورځ ييل کيږي زړه نا زړه د مزل کولو لپاره راووځم ځان مې ډاډه ساتم که وروستۍ ورځ مې هم وي ښايي نن دلمر تر غروب وړاندي خپل منزل ته ورسيږم په منزل کښې اوسېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته مهم نه دي، منزل ته رسيدل مي هيله ده ، زه مي هيڅکله هم خپل اميدونه نه ناهيلي کوم.
ډاکتر خپله اله کېښوده سترګي يې زما په سترګو کښې ښخي کړې او وې ويل:
_ نو بيا ولي دومره ناهيلی يې؟
ومي ويل:
_ نه پوهيږم ژوند به ماته څه راکړي ، د خپل عمر په اوږه باندي تکيه يم د شيبو په شمار شپې تېروم، هره شپه د شمعي په لمبه لاس سوځم غواړم ځان د درد له زغم سره عادت کړم.
ډاکتر زما لاس ونيو ورو يې وويل:
_ هر هغه څوک چي تا ځوروي بايد هېر سي او نور يې په اړه فکر کول ستا صحت ته تاوان رسوي نه فايده.
ومي ويل:
_ ياد يې لکه باد د درد سکروټې را تازه کړي، د تريخ چای تاوده غوړپونه تر ستوني تېر کړم، له تا او خلکو ټولي ګيلې په يو کاغذ وليکم اوس مي هم په جيب کي ډېر کاغذونه وراسته سوي، نن به دا کاغذ مخامخ د دېوال په چاق کښي کيږدم، يوې آرامي سندري ته کښېنم ګوندي ژوند مي زمزمه کړي زه اوس له کړېږو او نارو لويدلی يم، که ګونګ سم ډېري چيغي به مي د زړه دننه زندی شي.
هغه په زوره، زوره وخندل او ويې ويل:
_ زه اوس پوه سوم په ربښتيا سره چي ته ليونی سوی يې. په هم دې وخت کښې زما په مټ کښي ستن ننيستله، سترګي راباندي درنې سوې، بې هوښه سوی وم.
کله چي په هوښ راغلم، ډاکتر او استاد دواړه مي تر سر ولاړ وو، زه يې په خپل ځای کښي را کښېنولم، بيخي آرام سوی وم، ذهني ستړيا مي له

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځه تللې وه، ډاکتر په يوه پرچې دوا راته وليکله او له کتنځايه را ووتم، ساعت ته مې وکتل د دوکان بندولو وخت وو، زه د دوکان په خوا روان سوم استاد تر لاس ونيوم هغه وويل دوکان مې بند کړی ناوخته دی اوس بايد کورته ولاړ سو .

له هغه وروسته پرلپسې څو شپې او ورځې په کور پريوتم تبې مې وې، يو ماځيګر کله چې لږ ښه وم د ماما له زوی سره راووتم، د ښار څخه د باندې صحرا ته ولاړو او د اوبو غاړې ته کښېناستل، ما وليدل چې يو ځوان څوک په دواړو پښو شل دی او دواړه پښې يې کږې دي د اوبو له غاړې سره په بايسکل کې ناست دی، زما د يوې پوښتنې په ځواب کښې راته وويل :

_ د زړه په سترګو مزل کوم، کله چې مې پلار وفات سو، لاس او خوله مو نه سره چليدل لتا او ما سره مې مشوره وکړه، ژاولې، پتاسې او نور واړه، خواږه به مې د سړک له غاړې سره پلورل ګذاره مو کړه، اوس مې شکر هم دا د کور ترمخ دوکان دی سهار راووځم ماښام لاړ سم، د لور مې مينه ده چې د اوداسه اوبه او خواږه تر دوکانه راوړي، زوی مې په پينځم او لورکی مې په څلورم ټولګي کې درس وايي هر څه زما د وس په اندازه راسره سم دي راضي يم له خپل خدايه .

زياته يې کړه:

_ د خدای تر خدايي جار سم چې هرڅه يې زما او خلکو په وس پوره او برابر دي، ټنبلي يوه ناروغي ده که څوک وغواړي علاج يې ټينګه اراده او لوړ همت په ځان کښې را پيدا کول دي.

موړ ډېر نه کښېناستل چې د ادې زنګ راغی او کورته يې وبللم ويل يې ناوخته ده، زه او د ماما زوی دواړه زموږ کورته راغلل په هم دې شپه د نورو شپو په نسبت ژر ويده سوی وم، ما له ځانه سره فکر کاوه چې ښه سوی يم، او اوس کولای سم چې سبا دوکان ته ولاړ سم. ★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سبا ورځ سهار هم دوکان ته نه ولاړم، غرمه مهال د ترخو وریجو دوکان ته له یو بل ملګري سره ورغلم، نن یي تر پرون وریجي لا ښې پخې او خوندوري وې، د ده په وریجو غړېدل چي خبرې تر کیسو پوري سره ورسیدلې. ملګري مې له دوکانداره پوښتنه وکړه:

_تر دې دا ښه نه وه چي په همدې فابریکه کښې یا دښار په کومه بله دولتي څانګه کښې دې کار موندلی وای اسوده به وې او هم به دې کار جوړ و.

دوکاندار خوله خندا ته جوړه کړه او په خبرو کښې ورولوید ویې ویل:

_ ,, محترمه ! کله چي ما د سړک په غاړه په لاسي ریړۍ کښې وریجي خرڅولې ته په هم دې فابریکه کښې خدمتګار وې که ستا یاد شي کله، کله به دغرمې یا بریځر پر وخت راتلې او وریجي به دي خوړلې هغه وخت به ستا تنخوا تقریباً اوه زره روپۍ وه، ما به د ورځي زر روپۍ ټوله سودا کړه؛ اوس چي ته له خدمتګار وروسته د فابریکې منیجر سوې ما دوکان پرانیست ستا میاشتنۍ تنخوا اتلس زره روپۍ ده او زه د ورځي اته زره روپۍ سودا چي په هغوئ کښې درې زره روپۍ ګټه کوم، د نن ټوله خواري مي زما وروسته د زوی استراحت دی، او ستا ټوله خواري ستاسو د فابریکې د څښتن، را تلونکی کال به زمونږ دواړو ځامن چي همزولي او ټولګیوال دي څنګه چي مونږ دواړه وو، زما زوی به دوکان ته او زه به کرار د ژوند تر وروستۍ شیبې د میرمني په څنګ ووسم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبري يې لا پسې اوږدې کړې زما د ملګري په اوږه يې لاس ور کېښود ورته ويې ويل:
_ ستا زوی به ستا په څېر لومړی خدمتګار او بيا ... ملګري جيب ته لاس کړ په پټه خوله يې د دوه خوراکه وريجو سل روپۍ ورکړې او له دوکانه راووتل.
موبايل مي وشرنګېده، که ګورم پلوشه ده، له ملګري څخه لږ څنګ ته سوم او ځواب مي ورکړ:
_ سلام پخير راغلې هيله ده ښه به يې؟
هغې يوه شيبه څه نه وويل غلې وه، مجبور سوم بيا ورغږ کړم:
_ سلام ولي غږ نه کوئ زما غږ اورې پلوشې!؟
په داسي حال کي چي سلګۍ يې وهلې وې ويل:
_ اورم!
زه پوه سوم چي دا غږ د پلوشې نه دی پوښتنه مي وکړه _ څوک يې؟
وې ويل:
_ روقيه يم د پلوشې مشره خور
لږ نور مخکي ولاړم په ډېره تلوار سره مي ورته وويل:
_ پخير راغلې روقيې هيله ده ښه به ياستئ څه خدمت مو کولای سم؟
وې ويل:
_ پلوشه، پلوشه ناروغه ده ، غواړم ته هم راشې هغه اوس په روغتون کي بستر کوي، هيله کوم هم دا اوس راسه.
اړيکه يې پرې سوه، انديښنې واخيستم، ملګری مي په خپل ځای پرېښود، زه د دوکان په پلمه روغتون ته ورغلم، روغتون ته له رسېدو سره مي په روقيه سترګي ولګېدې د بيړني خدمتونو د دروازې مخي ته ولاړه وه، زما په ليدو يې حوصله له لاسه ورکړه، کلک يې په غېږ کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونيولم او په چيغو، چيغو يې ژړل، اوښکي مي ور پاکي کړې د پلوشې پوښتنه مي وکړه، هغې په ژړا، ژړا کي وويل :

_ پرون دا مهال مور خپلي دندي ته راغلو، د پلوشې صحت ښه نه وو، نا آرامه وه، اوس لږ شيبه وړاندي يې هوښه ولويده.

ومي ويل:

_ ته غم مه کړه ان شاءالله هغه به ژر ښه سي، ته دا راته ووايه اوس چيرته ده؟

روقيې په داسي حال کي چي ژړل يې مخامخ خونې ته ګوته ونيوه، زه پوه سوم چي هلته ده، نژدې ورغلم، د وره خوا ته د وړې کړکۍ تر څنګ چي پرده وربانديکش وه ودريدم.

د روغتون په لاوډ سپيکر کښي يې شپږويشتم نمبر او د ميوند نوم واخيست، مور يې له څوکۍ پورته سوه ماشوم يې ترلاس ونيؤ، د ډاکتر خوني ته ننوتل له لږ ځنډ وروروسته بيا غږ سو وويشتم نمبر يې وويل، وړوکی ماشوم او مور يې له کتنځای څخه راووتل په انتظار خونه کښي زما تر څنګ په ماته څوکۍ کښېناستل، وړوکی ماشوم غلی، غلی مور ته غږيده، مور به يې په ويښتانو کې مهرباني ګوتي ور وهلې، په سينه پوري به يې ونيؤ، د دهليز له وروستۍ خوني يوه نازکه نرۍ پېغله چي سپين کوټ يي اغوستی وو، د وړوکي ميوند خواته راغله، له وجود او جامو يې د عطرو وږم راته، په نرمه او خوږه ژبه يې ورته وويل:

_ ماشاالله څومره ښه ماشوم دی نوم دي څه دی؟

ماشوم وويل:

_ ميوند!

نرسي په داسي حال کښي چي پيچکاري يې ډکوله وې ويل:

ښوونځي ته ځې که نه، که ځې نو په څووم ټولګي کښي درس وايې ؟

ميوند وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ دریم ټولګي کي
ـ پلار به دي ویل میوند ډېر تکړه هلک دی لستوڼی دي در ونغاړه چي ته څومره زورور يې؟
میوند لستوڼی ور ونغښت لاس يې غبرګ کړ، خپلي متي ته يې وکتل او ویې ویل:
ـ سلمان خان یم!
نرسي د پمبې له پمبې څخه لږ پمبه ورپرې کړه، او میوند ته يې وویل:
ـ رښتیا هم لکه سلمان خان، ته دي دا سترګي پټي کړه اخ څومره ښې سترګي دي، سپین نرم لاسونه،او دا لاس دي موټ کړه .
میوند چیغي کړې:
ـ وخخخخ ته هم چیچکي لګوې!؟
نرسي وخندل:
ـ سترګي دي پرانېزه مور دي ویل د پیچکاري له ستني ډېر ډارېږي.
په هم دې وخت کي یو بله نرسه راووته دا هم هغه نرسه وه چي زه يې پېژندلم د پلوشې ملګری یم، له ځانه سره يې بوتلم، آسماني رنګه پلاستیکي خولۍ يې را په سر کړه، مول يې را ووهه او د پلوشې بستر ته يې ودرولم، یوه شیبه لا وتلې نه وه چي پلوشې سترګي را رڼې کړې، او بډه ساه يې واخیسته، زما په لیدو فکر کوم خوشحاله سوه، په شونډو کې وخندل، ما يې لاس ونیو، دبستر ترڅنګ نژدې په څوکۍ کښېناستم، روقیه هم راغله خندل يې، ژر، ژر يې خپلي او ښکي پاکولې، پلوشه يې په دواړه مخ ښکل کړه، ډاکتر راغی د پلوشې نبض يې وکاته، په پرچې يې درمل ولیکل او پلوشې ته يې د آرام کولو مشوره ورکړه.
پلوشې یو سوړ اسویلی وکیښ او وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ دلته مي زړه تنګیږي، غواړم خپلي کوټې ته ولاړه سم، دا چي د پلوشې کوټه هم د روغتون شاته نژدې وه، ډاکتر ورسره ومنله او ډېر ژر یې موږ ته رخصت راکړ چي پلوشه خپلي خوني ته ورسوو .

چي د پلوشې خوني ته ورسېدل، روقیې وژړل کله چي ما یې د علت پوښتنه وکړه هیڅ یې هم نه ویل، ما فکر وکړ د پلار یاد یې تازه سو، خو پلوشې وویل:

_ د روقیې سبا ته واده دی، خاوند او خسرګنۍ یې نه غواړي نور روقیه داسي ووسي،دا چي د روقیې کوژدن پروسږکال سوې ده موږ هم څه ویلی نسو، دا وخت روقیه را ولاړه سوه او ماته مخامخ کښېناسته وې ویل:

_ زه دا نه وایم چي زما واده کیږي یا هغه شخص زما خوښ نه دی، یوازي او یوازي هم دا درد راکوي او ما ځوروي چي کاش اوس مي پلار ژوندی یا موږ داسي بې وروره خویندي نه وای پیدا سوي.

ما که هرڅومره تسلي ورکړه، کوم ګټه یې نه وکړه، ماښام ناوخته په مړاوي قدمونو کور ته روان سوم.

ځني وخت یا که ووایم هر وخت هم سمه ده د انسان الوت ته زړه کیږي، لاسونه مروړي او وایي کشکي وزري مي لرلی چي الوتی وای په لوړو او ژورو، انسانان که د مرغانو په څېر وزري نلري مګر بیا هم الوت کولای شي، هیلي د انسان وزرې دي د لاس ته راوړلو لپاره یې هر ډول ممکنه هڅه الوت دی، ناهیلي د انسانانو له وزرو ښکي کاږي او له الوت څخه یې را ګرځوي، ژوند په امید کیږي، هدف مزل دی هم منزل که په ژوند کښي هدف و نلرو مزل نه شو کولای چي مزل و نه کړو منزل ته نه رسیږو، په هم دې فکرونو کي ډوب وم چي کور ته ورسېدم.

هم هغه شپه زه چي راتلم ادې مي د ماما کره تللې وه، څو ګولې ډوډۍ مي وخوړه ځان مي د خوب غېږي ته ور وسپاره، تر ډېرو په خپل ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښې لټ په لټ اوښتم خوب نه راته، د شپې ناوخته چې د کورنۍ ټول غړي ویده شول، سترګې مې پټې کړې او خوب وړی وم.
ماغوښتل د خپل روح تر نزوله د شپې په تور تونل کښې څو ګامه مزل وکړم، د خاموشه دېوالونو حال واخلم او دمړو هیلو په قبرونو سلام ووایم، د ښار په څلور لارې کې روان وم، یوازې یو څراغ بلیده نوره تیاره وه، د څراغ ژیړبخوني رڼا ته ودریدم که ګورم یو څوک په لړګینه څوکۍ ناست دی سلګۍ وهي، ورنژدې سوم او پوښتنه مې وکړه:
ایا تاسو هم زما په څېر یو ورک څوک یاست چې د خپل روح نزول ته دشپې ترناوخته دښار په لارو او کوڅو کې انتظار باسئ؟
سر یې په داسې حال کښې را پورته کړ چې سترګې یې له اوښکو ډکې چینې ګرځېدلې وې په مخ یې د اوښکو ویالې را روانې وې د دې پرځای چې څه ووایي را ولاړ سو، بیا یې په دواړه مخه ښکل کړم، په ځیر، ځیر یې زما وجود او جامې تر نظر تېرولې وویل:
زما خدای ډېر مهربان دی، او زما دا یقین وو چې یو څوک به زما د سکوت د شور کرارولو ته رالیږي، زه پوهیږم چې زما او ستا د درد شریکولو تړون په ازل کې سوی او موږ دواړه هغه څوک یو چې دشپې ترناوخته پورې د ښار په لارو او کوڅو کښې دخپل روح په لټون پسې ګرځو، بیا یې د خپل جیب څخه یو کاغذ راویست او ماته یې ونیو:
ها دا ولوله هغه جمله ده چې ما هیڅکله شعر نه کړه مګر په لوستلو یې د درد احساس کوم، په وجود کښې مې څړیکه راولې او له سترګو مې اوښکې بهوي...
دا هغه شپه وه چې یو څوک مې د خپل ځان په څېر وموند چې د ښار په لارو او کوڅو کښې د خپل روح په لټون پسې په لوڅو پښو راوتلی وو، نغښتل سوی کاغذ مې پرانیست لیکلي یې وو ,, کاش انسانان په ماتو سړکونو کښې د وړو تورو میږیانو او په ویرانو کورونو کښې د مرغانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځالو ته ځیر وای، تر څو پوه سي مینه او ژوند تر لویو، لویو ماڼیو په ویرانو دېوالونو کښي ډېر ښکلي دي ،، کله چي ما وغوښتل یو څه ووایم، راویښ سوم سرې مي له سترګو پناه سوی او زه په خپل هغه بستر پروت وم چي ماخستن مي د مور په نه شتون کي د خوب لپاره پخپله را غوړلی وو .

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پخپلو ورځنيو کارونو بوخت وم، د روقيې واده په پټه خوله تېر سو، که څه هم زه يې وربللی وم، نه ورغلم، ما هيڅکله د هغوی په سترګو کې اوښکي زغملی نه سوې، زه پوهيدم څومره درد لري، په هم دې ورځو کښې مي يو سهار د پلوشې ليک ترلاسه کړ چي د ډاک په واسطه يې دوکان ته راليږلی وو ,, دخدای په دومره خدايي کښې زما تنهايي، دا هيڅوک نه مني نور خلک لا پرېږده زه پخپله په هم دې اړه که فکر کوم ګوته په غاښ سم، د سوچونو سيلاب مي واخلي، د خيال په يو لوی سمندر کښې مي واچوي، که مي لامبو زده نه وای پخوا به ډوب سوې وم، حوصله مي د بې اعتمادۍ په کاڼي چا ويشتلې، زرې، زرې وه، په راټولولو يې بوخت يم نرۍ ګوتي مي زخمي، زخمي په وينو سرې دي، څرېکه درد راسره ګرځي، بلآخره دا دی بلده سوم ماته درد يوه نشه وګرځېده، تا درد راکړ ما په ورين تندي د زړه په خونه کښې د يوې لرغوني تابلو په څېر راځوړند کړ، ما هيڅکله د درد په نوم چيغه نه وکړه زه پوهيږم که چيغي کړم درد ته دي توهين کيږي، په دې ورستيو کښې تا او خدای دواړو ته شرمنده يم، ډاريږم که له ژونده وروسته ژوندۍ او ستا په ليدو بيا ومرم خدای به زما په بيا مړينه نورو بندګانو ته څه ځواب ورکوي ، هم دا سوال دی چي په ذهن کښې مي ګرد ګرځي د خيال وني مي خوري، هو رښتيا ستا راکړی د درد تخم راسره دی، په وجود کي به مي يو ، يو را ټوکيږي لکه شنې تنکۍ کبلي ،،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیک تر لوستلو وروسته یو ړ اندیښنه راسره سوه، داسي کوم درد دی چي ما پلوشې ته ورکړی، هغې دا خبري ماته په تلیفون هم کولای سوې، ولې د ډاګ له لاري ,, ډاریږم که له ژونده وروسته ژوندی او ستا په لیدو بیا ومرم خدای به زما په بیا مړینه نورو بندګانو ته څه ځواب ورکوي،، هم دا جمله مي په ذهن کي ګرځېدله او تر سترګو ، سترګو کېدله.
ما د پلوشې سره اړیکې ښکته کړې، په خواله رسنۍ به یې تل دخپل پښتو لیک نمونې رالیږلې، زه پوهیدم چي اوس یې پښتو لیک زده کړی او تر پخوا ډېره تکړه ده، او ښه پښتو لیکلی سي اوس به یې زما سره هم په پښتو تورو پیغام لیږو، د پاکستان په رسنیو کې پرلپسې د ,,ضرب عضب،، عملیاتو خبري رواني وي چي د بلوچستان په سیمه کښې د تحریک طالبانو پر ضد وو، د پاکستان پوځ په شمالي وزیرستان کي د ضرب عضب عملیات په داسي حال کي پیل کړل چي امریکا او نورو غربي هیوادونو تري غوښتنه کوله چي د حقاني شبکې او نورو ډلو پرضد دي بیړني ګامونه پورته کړي.
یوه ورځ مائیګر د پلوشې ټلیفون راغی زړه نا زړه مي ځواب ورکړ هغې وویل:
_ د بې ځایه شویو کورنیو د درملني لپاره، شمالي بلوچستان او قبایلي سیمو ته چې د ,,ضرب عضب،، عملیات روان دي میډیکل کیمپ په پلان کښې نیول سوی، دغو عملیاتو لسګونه زره قبایلي وګړي دې ته اړ کړي چي خپل کلی ولس پرېږدي او په بنو ، پېښور او نورو سیمو کي د کډوالۍ ژوند وکړي، او د درملني لپاره کومه خاص وزله نلري.
زه پټه خوله وم هیڅ مي نه ویل یوازي د پلوشې خبري مي اوریدلې وې ویل:
_ مقتصده ! ته زما غږ اورې ! زه هم د ډاکترانو له ټیم سره ځم، کېدای سي هلته مخابراتي شبکې کار نه کوي او هم دارنګه موږ ته د ټلیفون

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو اجازه هم نسته، ځکه مي وغوښتل درسره خبري وکړم لطفاً په دعا کي مي یاده لره، اړیکه یې پرې سوه کله چي ما وغوښتل یوځل بیا ورسره اړیکه ونیسم ټلیفون یې بند سوی وو.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلویزون ته ناست وم خبریال وویل:
_پاکستاني پوځ ادعا کوي په تېرو دريو کلونو کې چې ضرب عضب عمليات يې پيل کړي تر ۳۵۰۰ پوري وسلوال او د هغوی قومندانان وژلي دي خو ولس پوښتنه کوي چې وژل شوي کسان څوک دي، نومونه يې څه دي، او د کوم ځای او سيدونکي وو.
يو بل کس د تلويزون له خبريال سره خبري کوې او ويل يې:
_ترڅو چې د ښو او بدو ترهګرو د توپير تګلاره نه وي ختمه شوې او د اسلام اباد دښمن د کابل او نوي ډلي دښمن نه وي ګڼل شوی تر هغو پوري به نه په پاکستان کي ترهګري ختمه شي او نه به دا عمليات کومه پايله ولري.
د پلوشې تر تګ وروسته هيڅ نه پوهيدم څه وکړم، زړه مي غواړي څو شيبې په دا خپلو غوږونو کښي ګوتي ونيسم، چيغي په سينه کښي ښخي کړم او هغه غمونه چي د خوځيدو نه دي د ياد په امسا يې د خيال په کوڅو کښي نادرکه کړم، ژوند په کولو ارزي اکثر زما څخه د اوبو له غاړي يا د تورو شپو په رڼولو تېر سي، څوک به دا هم وايي د چا سترګي به يادوم ممکن که د پرهرونو په ګنډلو بوخت وم څوک به را ياد سي، ناممکن په اړه يې تر يو غزل زيات فکر وکړم، نيمه شپه ده، دکتاب تر څو ومي پاڼي تېر سوی يم، يوځل بيا لومړی پاڼه را اړوم موضوع يې څه وه، نه پوهيږم فکر مي ګډ وډ دی هم دا اوس کتاب ږدم، د تلويزون ننداري ته کښېنم، دا به څو وم چينل وي چې زما نه خوښيږي، نن تر هغه فلم هم تېر سوم کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي به ما په ډېر خوند سره کاته، غواړم ګوښه ووسم، موبایل مي بايد کېږدم، عينکي په ميخ ځوړندي کړم، سر ته بالښت کېږدم او ويده سم، دا څو ساعته ووتل لا ويښ يم خوب نه راځي، کله، کله فکر کوم فکر مي خراب سي، نه پوهيږم شپه څنګه تېره سوه، څه وخت خوب وړی وم، په سبا ورځ مي زړه وغوښتل د پلوشې ليک ته ځواب ووايم، ورځ ټوله فکرونو وخوړه، لمر د راوي سيند پښو ته ورولويد، زما په څېر يې د ټولي ورځي ستړيا د غرونو په رڼو اوښکو کي پرېمنځله، شپون د خپلي رمې تر شا تنده تر خپل وار پوري ساتلي وه، تر اوبو ټوپ سوم ښار ته مي په نری لاره مړاوي، مړاوي قدمونه وهل ښار ته له رسېدلو سره سم د کتابخانې په زينو وختم سيبنه يې بنده وه ، د پارک ژی ته مي د تنهايي سوړ ماښام رسولی، له جيبه مي د پلوشې ليک راويست، د سړک له غاړې سره مي د هوټل په تناره لمبه کړ، يو ګيلاس اوبه مي وڅښلې، انتظار تر نيمي شپې دی، که نن بيا د درد تڼاکي را ويښي سوې سهار ته به مي سترګي ووځي.

ماخستن په ليک ليکلو بوخت سوم

السلام عليکم...!

زړه خو به مې هر وخت غوښتل چي درته ووايم، دا دريم کال دی چي مونږ يو بل پېژنو ډېر رازونه او خاطرې مو له يو بل سره شريکي دي ، خو ما تر اوسه پوري تاسو ته لا هم هغه خبره نه ده کړې چي دوه کاله وړاندي مي بايد درته کړې وای، پوهيږم چي زما دا خبره نه هم نن تاته ارزښت لري او نه يې کوم بل وخت درته ارزښت درلود يا به يې ولري، د دې خبري څرګندوني ته هيڅ اړتيا نه وينم، په زړه او روح مي بار دی، ځوروي مي، ژوند نيمګړی دی، ښايي سبا په رڼو سترګو نه ووينم، ما ډېر ناوخته کړو، ملامت يم، غواړم د زړه تڼاکه مي وچوي هغه تڼاکه چي له څو کلونو مي په زړه ولاړه ده او دردوي مي، داسي شيبه ه زما نه په ياد

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږي چي ستا لیکل شوي کرښي ولولم او ونکي مي نه وي بهيدلي، دا تر ټولو سخته ده چي زما د اوښکو د بهيدلو علت څه دی ، زه ولي ژاړم هيڅ نه پوهيږم .

دا لیک چي تاته يې ليکم په داسي حال کي چي لاسونه مي پړک اخيستي، د زړه درزا په غوږنو اورم، د تلویزون غږ بند دی، د چای پياله راته سړه شوې ده په غړپ کولو نه ارزي، زه ډېره بخښنه غواړم چي اوس هم نشم کولای چي په هم دې لیک کي د خپل زړه خبره ستا زړه ته درولیږم،،

کاغذ مي له کتابچې را څيري کړ، نغښتی، نغښتی مي په جيب کي واچاوه، نه پوهيدم څنګه به دا ليک پلوشې ته وليږم، هغه اوس دلته نسته او تيليفون يې هم مسلسل بند وي، آيا پلوشه به هم په عملياتو کي وژل سوي وي، چيرته به وي، څه به کوي، مړه ده که ژوندی؟

دا او دې ته ورته نوري ډېري خبري مي په ذهن اخته وې، چي د پلوشې زنګ راغی، ژر مي ځواب ورکړ، نا پامه مي تر خولې ور ووتل:

ـ سلامونه زما ګراني چيرته يې، ولي دي داسي پرېښودم؟

بيرته غلی سوم لکه پخپلو الفاظو چي پښېمان وم، ما داسي کله غوښتل ممکن دا به د زړه او روح ناره وه، تيليفون مي له لاسه ولويد، وارخطا غوندي ودريدم، په تکرار سره يې ځووم زنګ راغی، د ځوابولو جرئت مي نه درلود، حوصله مي له لاسه ورکړې وه، په هم دې وخت کي د پلوشې پيغام راغی ,, زما زړګيه هيله ده ما وبخښه، زه پوهيدم چي تاته به ډېره ياديږم، دلته مخابراتي شبکې کار نه کوي نن چي رخصت وم له خپلو ملګرو زه د بلوچستان شاه نوراني مزار ته په چکر روانه يم د لاري په اوږدو کي درته زنګ وهم، بيا هم درته وايم هيله ده ما وبخښه ،، د پيغام تر لوستلو وروسته مي بيا هڅه وکړه چي زنګ ورته ووهم، نمبر يې بند سوی وو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تلویزون پردې ته ناست وم، په یوه او دوه یې نه پوهیدم، ماښام ناوخته مې ځان ته یو چای را وغوښت، چای یې لا نه وو راوړی چې د تلویزون په پرده بیړنی خبر سو، د تلویزون ویاندې په ډېره بیړنۍ لهجه خبرې کولې او په تکرار سره یې هم دا یوه خبره کړه ,,چې د بلوچستان په خضدار سیمه کې چاودنه شوې ده ،،

مسلسل یې له خپلو خبریالانو سره اړیکه نیوله زه هم پټه خوله ورته ناست وم، دا وخت د دوکان خاوند هم راغی، د پیښې د لا ښه تفصیل لپاره یې چینل بدل کړ، د تلویزون په پرده په غټو ټکو لیکل سوي وو (د بلوچستان په خضدار سیمه کې د «شاه نوراني» په نامه زیارت کې چاودنه شوې چې په نتیجه کې یې شاوخوا پنځوس تنه وژل شوي او شاوخوا سل تنه پکې ټپیان شوي دي) ځمکه رابانديې وګرځیده، په هیڅ نه پوهیدم، د پلوشې نمبر پرلپسې بند وو، پیغامونه مې ورته ولیږل هیڅ ځواب یې نه راته.

رسنیو هم دا یو خبر تازه کاوه او مالومات یې خپرول، یو تن خبریال په خپلو خبرو کې وویل:

نن د شنبې په ماښام په دې مزار کې له پنځو تر شپږ سوه زیارت کوونکي موجود وو چې نابیره وربانديې چاودنه وشوه او په نتیجه کې یې شاوخوا یو نیم سل کسانو ته مرګ ژوبله واوښته.

د چاودنې یوه عیني شاهده وایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"چاودنه وشوه، موږ له خپلو بچیانو سره د پیښې له ځایه په منډه را ووتلو، په مزار کي عُرس روان وو، د ښځو رقص یا «دهمال» شروع وو، چاودنه وشوه."
د عیني شاهدینو په وینا په مزار کي چي خلک راټول وو، ځکه هم زیاتو خلکو ته پکي مرګ ژوبله واوښته.
یو بل عیني شاهد وایي:
"موږ ولاړ وو خلک د وجد په حالت کي وو، نابېره چاودنه وشوه، د هیڅ چا پر حالت دچا حال نه وو، خلکو منډي وهلې، هلته اتیا نیوي کسان په وینو کي لت پت پر ځمکه پراته وو.
شپه په داسي حال کي چي ځمکي د خوب لپاره ځای نه راکاوه راباندي تېره سوه، د لمانځه تر ادا کولو وروسته مي موبایل راواخیست ما غوښتل چي د پلوشې حال واخلم د روقیې په پیغام مي سترګي ولګیدلې:
هڅه مي وکړه درسره خبري وکړم ته لکه چي ویده سوی وې کېدای سي خبر سوی به هم یې چي د صوفیانو په مزار کي چاودنه سوې ده،زه هم دا اوس کوټي ته روانېږم په پرونۍ پېښه کي پلوشه او د پلوشې په شمول زموږ دوه نوري ډاکټراني هم شهیداني دي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي د پلوشې له مړيني خبر سوم، سر راباندي وګرځېده، په دواړو لاسو مي کلک ونيو په ځمکه کښېناستم، او له سترګو مي اوښکه را جلا سوه، د دې لپاره چي څوک را باندي پوه نسي له کوره را ووتم او دوکان ته راغلم، د غرمې وخت وو چي استاد د کوم کار لپاره دباندي ووت او زه يوازي پاتي سوم، زړه تنګي را باندي بار سوه، لکه ليونی سر مي د ميز په شيشه ووهه، له خپل ځايه را ولاړ سوم او د ځان وژني اراده مي وکړه.
د استاد تر راتګ وړاندې د بريښنا تارونو په لوڅولو لګيا سوم، په ډېره تلوار او وارخطايي سره مي د چاقو په مرسته د بريښنا تارونه لوڅ کړل، له ژوند څخه ستړی او ماتي مي منلې وه، ما نه غوښتل نور يوه شيبه هم ژوندی پاتي سم، تارونه مي په موټ کې ونيول، کوم اثر يې نه وکړ، يو ځل بيا مي لاس ور وړ هم داسي وشول او هيڅ اثر يې نه راباندي وکړ ، وروسته پوه سوم چي بريښنا نه راځي او تر راتلو پوري يې نيم ساعت وخت پاتي دی.
د بريښنا د راتګ په طمعه وم چي استاد راغی، پرته له دې چي سلام واچوي يا د نور کله په څېر د کار په اړه خبري وکړي زما سترګو ته ځير سو او وې ويل:
_ په تا څه شوي دي؟ سترګي دي ولي داسي سرې اوښتي لکه ښه ډېر چي دي ژړلي وي.
زه غلی وم هغه خپلي خبري لا پسې اوږدې کړې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ په څو ، څو واره مې منع کړی یې چې تلویزون او موبایل ته ډېر مه ګوره، تا هیڅکله زما خبرې و نه منلې، ته وګوره سترګې دې څرنګه لکه د وینو ډکې کاسې سرې، سرې اوښتې دي، راځه چې اوس ډاکتر ته ورسو، چې ښه سې.

ومې ویل:

_ زه ښه یم او نه غواړم ډاکتر ته ورسم، زما د سترګو درد پخوانی دی او دا له هغه وخته چې په مدرسه کې وم، تر نیمو شپو مې کتابونه لوستل، او بې خوبه به وم.

هغه وویل:

_ ته وګوره په هغه مخامخ هنداره کې ترڅو پوه سې زه ولې درته غصه یم، آیا ستا پام نه دی نن څه وړ ښکاریږې، لکه یو ښه ,,ګنهګار،، چې شراب یې څښلي وي، یا هغه قاتل چې ډېر بې ګنا انسانان یې وژلي وي.

ما نه غوښتل چې استاد هم ډاکتر ته راسره ولاړ شي

ور غبرګه مې کړه:

_وخت د کار دی ښه به دا وي چې ته په دوکان کې پاته شې زه پخپله هم دا اوس ډاکتر ته ورځم.

روغتون ته ورغلم کله چې خدمتګاري نجلۍ ولیدم را وړاندې سوه او راته وې ویل:

_ آیا ته هم هغه څوک یې چې تر دې وړاندې هم راغلی وې او د دې روغتون ډاکتر دې ملګری دی؟

که ته هم هغه څوک یې نو بیا ولې د دې پر ځای چې ښه سې حالت دې ترپخوا هم خراب سوی.

ما څه نه ویل، دې تر لاس ونیوم او کتنځای ته یې بوتلم ،ډاکتر چې زه ولیدم را ولاړ سو تر مټ یې ونیولم، څوکۍ یې راته سمه کړه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښېناستم. ډاکتر زما سترګي او فشار وکاته، خپله اله يې په غاړه کي واچوله او په خبرو يې پيل وکړ:

_ موږ د ځو لسيزو راهيسې د جګړې او لانجو له امله کړېږو چي دغه ناورينونه نه يوازي جسماني روغتيا بلکې زموږ او تاسو په رواني روغتيا يې هم اغيزه کړې ده.

خپګان او له حادثې وروسته رواني اختلالات د رواني ستونزو له معمولو اختلالاتو څخه دی چي پخوا به په زړو سړو او ښځو کي ليدل کېدل، له بده مرغه نوموړي رواني ستونزي په اوس وخت کي ستا غوندي په نورو ډېرو ځوانانو کي هم ليدل شوي دي.

چي باعث يې د دوامداره جګړې شتون، اقتصادي ستونزي، تاوتريخوالی ، بې سوادي او نور ګڼ شمېر لاملونه دي زه نه غواړم په هم دې اړه بحث اوږد سي بايد ووايې چي کوم داسې درد دی چي تا ځوروي؟

دا ستا لپاره تکراري پوښتنه ده، مګر زما لپاره نوې ده ځکه چي تر اوسه پوري تا ځواب نه دی راکړی .

ومي ويل:

_ ډاکتره! زه نه پوهېږم د کوم يو درد څرېکه به وي چي ما تر نورو ټولو دردونو ډېر ځوروي، زما تر ټولو لوی ارمان چي له ليسې فارغ سم او بيا د خپلي خوښي په څانګه کښي پوهنتون ولولم هيڅکله پوره نسو ، په اتم ټولګي کښي وم چي زده کړي په هيواد کښي د نا امنۍ له امله راځخه پاتي سوې، او کله چي ما وغوښتل د پلار په څېر ښه ديني عالم سم، عالم نه سوم، اوس هم چي را ياد يې کړم زما د همزولو له احساساتو سره څرنګه لوبي وشوې او په يوه بله بهانه يې د خپل مقصد لپاره قرباني کړل، په خپل حال شکر ادا کړم.

او بيا ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر رانژدې سو وې ویل:

_ او بیا څه وشول ولي پخپله خبره کښي ودرېدې؟

ومي ویل:

ما په دومره پټه خوله مینه وکړه چي زما چوپتیا چیغي ووهلې او ټول خپل، پردي یې راباندي خبر کړل، هرڅه مي وکړل د میني لپاره، انتظار، سجدې، دعاوي، ژړاوي او ډېر هغه څه چي ناممکن وو ما یې د ممکن کولو لپاره هڅي وکړې، لاکن دا به زما نصیب وو، او بیا کله چي زه دلته راغلم، په کار مي پیل وکړ، له کاره سره بلد سوم...

پخپلو خبرو کي ودریدم ما نه غوښتل تردې زیاتي خبري وکړم

ډاکتر وویل:

_ اندېښنې ،عاطفې ترینګلتوب، دزور ودونه، د کورنۍ او کوم خاص ځا څخه جلاوالی دا هرڅه یو انسان په رواني ناروغۍ اخته کوي، زه یې په تا کښي نښي وینم، ته باید د زړه حال بیان کړې چي زړه دي سپک سي او درملنه دي وسي.

ومي ویل:

_ د پلوشې سره د زړه تړل او هم دا رنګه هغه لیک چي هیڅکله به هغې ته نه ورسیږي ما اوس هم ځوروي.

بیا مي هغه لیک چي پلوشې ته مي لیکلی وو، ډاکتر ته ونیو، هغه ژر، ژر عینکي په سترګو کړې او د لیک په لوستلو بوخت سو، کله چي لیک یې پای ته ورساوه زما لاس یې پخپل لاس کي ونیؤ وې ویل:

_ مقتصده ! که ته پوه سې اوس هم کولای شې بیا بیرته یو نوی ژوند پیل کړې، ته وګوره لمر په لویدو دی، سهار به دا لمر له نویو هیلو سره را پورته کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آرامتیا ته د رسیدو لپاره باید په خپل ژور خپګان باندي غلبه وکړي، د ژوند د مسایلو په وړاندي مثبت حالت ولره، په ډېره آرامۍ له خپله ځایه پورته شه.

دا وخت يې زه له کتنځایه خپلي خوني ته راوستم، کړکۍ يې خلاصه او ځوکۍ يې راته سمه کړه، زما سترګي په هغه تابلو ونښتې چي د طبیعت منظره پکښې جوړه وه، رواني اوبه، دیوې پېغلي نجلۍ شوخ عکس دی چي د کيڼ لاس نرۍ سپینه ګوته يې په سرو شونډو کښې نیولې په مړوند کښې يې زرغونه بنګړي دي، شنې غټې سترګي او تور خنجر باڼه، په څنګ باندي راګوري ،ګاړګوتۍ څنې يې په مخ راپرتې دي په ښي لاس کښې يې کتابچه نیولې، په کتابچه د لمر غروب عکس دی، سپینه غاړه ډک، ډک غامبوري لري، په سوربخن کمیس کي ولاړه وه او د نجلۍ شاته یوه ونه ښکارېږي چي په ښاخونو يې مرغان ناست دي.

هغه وویل:

_ کښېنه ! ته باید قدم ووهې، له خپلو دوستانو سره مشوره وکړې او هر څومره چي کولای شې له ځانه اندیښنې لري کړه ، له ځان سره خبري اتري وکړه، تر څو وکولای شې، د ژور خپګان او د راتلونکي ژوند په وړاندي یو کلک او ټینګ شخصیت وروزې.

په څوکۍ باندي کښېناستم، یو سوړ اسویلی مي وکیښ او ډاکتر ته مي وویل:

_ زه نه پوهیږم څه وکړم ته ووایه زه څنګه کولای سم یو نوی ژوند پیل کړم ؟

وې ویل:

ـ له خپل خدای سره راز و نیاز وکړه، او هغه ځواک چي الله (ج) پوري اړوند دی، هغه ته يې پرېږده، چي هغه خپلي چاري کنټرول کړي ، هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسان چي تل بريد کوي او ويره خپروي، د مؤمنانو او آرامه انسانانو په پرتله ډېر لږ بريا ته رسيږي.

دا وخت روغتون له ناروغانو ډک سوی وو، او د ډاکتر په طمعه ناست وو، خدمتګاره نجلۍ دا ځووم ځل دی چي په ډاکتر پسې راغله، زه يې رخصت کړم او د سبا لپاره يې بيا وبللم، پرلپسې يوه اونۍ ډاکتر ته ورتلم او هغه به راسره په بېلا بېلو موضوعګانو خبري کړې، کله، کله به يې دومره وژړولم چي سترګي به مي له اوښکو وچي سوې، درد به يې کاوه.

زه اوس تر پخوا ډېر ښه سوی وم، ډاکتر به ويل:

خپلو سترګو ته استراحت ورکول او څو دقيقو لپاره د سترګو پټول، شنو ځايونو او روانو اوبو ته کتل، څو شيبو لپاره ژوره او آرامه ساه اخيستل او د ي اداشت کتابچه کي خپل ځورونکي خاطرات ليکل ټولي هغه لاري چاري دي چي په ژور خپګان اخته کس سره مرسته کولای شي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کي د ملي يوالي حکومت له ګلبدين حکمتيار سره د سولي تړون لاسليک کړ، په هم هغه مابنام مي له خپل مشر ورور سره دا پريکړه وکړه چي موږ او زموږ کورنۍ هم بايد ژر تر ژره خپل هيواد ته ستانه شي.
«دغه هوکړه په (۱۳۹۵ل د تلي ۸) ولسمشر محمد اشرف غني او ګلبدين حکمتيار لاسليک او سمدلاسه يې د عملي کېدو ډاډ ورکړشو.»
په هم دې شپه تر سهاره پوري کړکۍ ته ويښ پروت وم او له سپوږمۍ سره مي د ماضي ترخه کيسه تېروله .سهار چي
آئينې ته ودريدم خپل ګنهګار مخ مي وليد، ور نژدې سوم ستر ګي مي په ستر ګو کښې ښخي کړې، د ږوال مي په سوک وواهه په هنداره کي مي ځان مخاطب کړ او ورته و مي ويل :
_ په رښتيا سره چي ته لوی ګنهګار يې ! يوازي دا نه ده چي تا د خپل خدای نا فرماني کړې بلکه تا پخپل ځان ظلم کړی، له ژونده تېښته بريالیتوب نه دی.
بيا مي مخ ته يوه لپه اوبه ور واچولې له ځانه سره مي وويل:
له انسان پرته بل هيڅ داسي مخلوق نسته چي له ژونده يې زړه تور سوی او ځان يې وژلی وي.
هو که ته داسي لکه دا نن او پرون په وړو، وړو خبرو مايوسه کېدې نو په دې پوه سه چي ته لاتر اوسه لوی سوی نه يې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ چې ما په خپل خیال کې خپله جنازه په اوږو اخیستې روان وم، یو ناڅاپه چیغه مې تر غوږ سوه، له خپل سیوري سره ودریدم، له دوهمې چیغې سره یې پوه سوم چې امید راپسې راغی، یوه شیبه د فکر دېوال ته ودریدم، له ډېرې ژړا کمزوری سوم، لویدم، پورته کېدم، امید تر لاس ونیوم راپورته یې کړم په مخ، مخ یې دوه زور وري څپېړې راکړې او وې ویل:

لټا مې دا طمعه نه کېده چې ته دې زما په ناخبرۍ کښې خپله جنازه خاورو ته وسپارې، زما پر مخ چې تودې اوښکې روانې وې د دریدلو هیڅ توان مې نه درلود ورغبرګه کړه:

ما همېشه په تنهایي کښې ستا لاس نیولی او تا همېشه داسې پرېښودم نن چې راوګرځېدې خپل ځان راباندې وزن کوې، ولې زما فکر دومره غدار قاضي درته ښکاره سو؟

هغه خپل تندي ته په لاس ټس ورکړ:

اووف ته هیڅکله پوه نه شوې آیا تا کله له خپل سیوري پوښتلي چې ولې په تیاره کې له تا تښتي او په رڼا کې درسره وي؟

یوه شیبه غلی سوم او بیا مې له خپل سیوري وپوښتل:

تا ولې یوازې په رڼا کښې زما لمن نیولې وي؟

هغه زما د حرکتونو پېښې وکړې او وې ویل:

دا مې لټا زده کړل، څرنګه چې یو انسان تر خپل مقصد پورې د بل چا لمن نیسي او هم دارنګه زه تل د حقایقو تر پښو لاندې تړلی یم؛ پوښتنه مې وکړه:

حقایق څه دي؟

_ حقایق هر هغه څه چې په تور کې سپین او په سپین کې تور راباسي لکه رڼا.

ورغبرګه مې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ د هر شعور او لاشعور شي سره د خپل وجود سیوری وي تا کله په هم دې اړه فکر کړی؟

زما په څېرې یې لاس تر زني لاندي کېښود په مغروره لهجه یې وویل:

_ کېدای سي دوئ نه پوهېږي زه ولي د دوئ لمن نیسم مګر زه دومره پوهېږم هیڅ یو حقیت له عقل او سترګو پټېدلی نه شي، زه یو سیوری یم چي تاسو ته ستاسو د وجود شتون بیانوم تل هڅه وکړئ له تیارې رڼا ته ووځئ، تیاره حقایق وژني د خپل وجود شتون درک کړئ، تر څو چي هم دا د حقیقت شتون ممکن وي ناممکن که ما تیاره چیرته زندی کړي ،کله چي ما خپل شتون درک کړ، امید مي تر لاس ونیو را ولاړ سوم، یوځل بیا د خپل منزل پر لوري زړه نا زړه له ځان سره وخوځیدم، لمر په ژوند باندي تودخه خرڅوله.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library